



ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ
ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
(ΕΕΔΑ)

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2021



ΕΤ ΕΘΝΙΚΟ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Αθήνα, 2023

ΕΕΔΑ: ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2021

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2021



ΕΤ
ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΑΘΗΝΑ 2023

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2021

Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ)
Νεοφύτου Βάμβα 6, 10674 Αθήνα
Τηλ. 210-7233221-2, Φαξ. 210-7233217
E-mail: info@nchr.gr, Webpage: www.nchr.gr
Facebook: Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου - ΕΕΔΑ
Twitter: [@humanrights_gr](https://twitter.com/humanrights_gr)

Στην προετοιμασία της Ετήσιας Έκθεσης 2021 συνέβαλε το σύνολο του προσωπικού, ειδικού επιστημονικού και διοικητικού, της ΕΕΔΑ.

Γενική επιμέλεια έκδοσης: Ρωξάνη Φράγκου, Συντονίστρια / Επιστημονική Συνεργάτιδα
Σχεδιασμός εντύπου - σελιδοποίηση: ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
Εκτύπωση - βιβλιοδεσία: ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
Εργασία: 118/2022

Η Ετήσια Έκθεση 2021 της ΕΕΔΑ τυπώθηκε τον Ιούλιο 2023 στο Εθνικό Τυπογραφείο σε 100 αντίτυπα και είναι διαθέσιμη και στον ιστότοπό της: www.nchr.gr.

ISSN: 2241-259X

Η παρούσα έκδοση απαγορεύεται να διατεθεί σε ιδιώτες προς πώληση, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 18 του ν. 3469/2006.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΕΕΔΑ	9
ΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ ΜΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ	14
ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΕΕΔΑ	17
Σύνθεση της έβδομης θητείας (2019-2022)	19
Προεδρείο	19
Τμήματα	20
Οι γυναίκες στην ΕΕΔΑ	21
Σύνθεση Ολομέλειας	22
Στελέχωση	25
Ειδικό Επιστημονικό προσωπικό	25
Διοικητικό προσωπικό	26
Ασκούμενοι	26
ΕΕΔΑ, ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟΣ ΘΕΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ (ΕΘΑΔ)	27
ΕΕΔΑ, ανεξάρτητο συμβουλευτικό όργανο της Πολιτείας	29
ΕΕΔΑ, Εθνικός Θεσμός για την προώθηση και προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΘΑΔ)	29
ΕΕΔΑ, η βασική ιδέα που ενέπνευσε τη δημιουργία της	31
ΕΕΔΑ, η κύρια αποστολή της	31
ΕΕΔΑ, Ανεξαρτησία και πλουραλισμός	31
Συμμετοχή προσώπων οριζόμενων από την ΕΕΔΑ σε συλλογικά όργανα της διοίκησης	32
ΕΕΔΑ, ομόλογοι ΕΘΑΔ και διεθνής δράση	35
Η ΕΕΔΑ μεταφράζει τις Αρχές των Παρισίων	36

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	41
Οι μεγάλες θεματικές της ΕΕΔΑ το 2021	43
Τα Δικαιώματα του Ανθρώπου τον καιρό της πανδημίας	44
Πρόσφυγες και Μετανάστες	45
Γυναίκες	47
Οικογένεια και παιδί	48
Αντιμετώπιση του Ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας	49
Εργασία	50
Δικαίωμα στη ζωή/αξιοπρέπεια	51
ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα	51
Ρομά	52
Εκπαίδευση παιδιών με αναπηρία και/ή μαθησιακές δυσκολίες	52
Αντιρρησίες Συνείδησης	53
Χτίζοντας γέφυρες μεταξύ του Κράτους και της Κοινωνίας των Πολιτών: η ΕΕΔΑ ως bridge builder	54
Η ΕΕΔΑ ως συνομιλήτρια των εθνικών Αρχών	54
Η ΕΕΔΑ ως συνομιλήτρια της Κοινωνίας των Πολιτών	59

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	65
Υποβολή διεθνών εκθέσεων ή γνωμοδοτήσεις σε εθνικές εκθέσεις που υποβάλλονται στα διεθνή και περιφερειακά όργανα για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου	68
Συμμετοχή στις εργασίες των διεθνών/περιφερειακών ελεγκτικών μηχανισμών για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου	71
Συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ)	74
Ενθάρρυνση για επικύρωση διεθνών κειμένων για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου	76
Ανταπόκριση σε αιτήματα παροχής στοιχείων και ερωτηματολόγια	78
Συνεργασία με Ομόλογες Επιτροπές και Δίκτυα των ΕΘΑΔ	79

ΚΑΛΛΙΕΡΓΩΝΤΑΣ ΜΙΑ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΣΕΒΑΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	85
Ευαισθητοποίηση της Κοινής Γνώμης	87
Δράσεις / Πρωτοβουλίες προώθησης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	88
Συμμετοχή σε ημερίδες και άλλες εκδηλώσεις με θέμα την προώθηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου	91
Δελτία Τύπου	101
Συνεντεύξεις - Άρθρα	102
Εκπαίδευση στα Δικαιώματα του Ανθρώπου	102

Ετήσιος Κύκλος (Ανοικτών) Σεμιναρίων με θέμα «Τα Δικαιώματα του Ανθρώπου στη (μετά) επιδημική εποχή: προκλήσεις και επιστροφή στην “κανονικότητα”» (Γ΄ Κύκλος, Φεβρουάριος - Ιούνιος 2021)	103
Συνδιοργάνωση με την ΕΝΑΠ-ΕΣΔΔΑ του Α΄ Κύκλου Σεμιναρίων με θέμα Δημόσια Διοίκηση και Ευάλωτες Ομάδες (Σεπτέμβριος - Δεκέμβριος 2021)	104
Συνδιοργάνωση με το Ειρηνοδικείο Αθηνών του Α΄ Κύκλου Σεμιναρίων με θέμα τη Νομική Αναγνώριση Ταυτότητας Φύλου (9-10 Δεκεμβρίου 2021)	104
Εκπαίδευση σε επαγγελματίες	105
Εκπαίδευση σε σχολεία	105
Εκπαίδευση σε Φοιτητές ΑΕΙ	106
Έρευνα στα Δικαιώματα του Ανθρώπου	107
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΗΣ ΕΕΔΑ	109
Η ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΕΕΔΑ	111
Νόμος της ΕΕΔΑ	112

Μαρία Γαβουνέλη
 Πρόεδρος
 της Εθνικής Επιτροπής
 για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου



ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΕΕΔΑ ΜΑΡΙΑΣ ΓΑΒΟΥΝΕΛΗ

Το 2021 υπήρξε μία χρονιά μετάβασης από τα περιοριστικά μέτρα για την πανδημία στην σταδιακή επαναφορά στην «κανονικότητα», με τα υγειονομικά μέτρα όμως να παραμένουν σε ισχύ, επηρεάζοντας σημαντικές πτυχές της κοινωνικής ζωής. Αυτή δε η μεταβατική περίοδος έφερε στο φως περιστατικά παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθιστώντας επιτακτική την ανάγκη επέμβασης από την ελληνική πολιτεία.

Η ΕΕΔΑ, παρά τις δυσχέρειες που δημιουργήσε η πανδημία, εξακολούθησε την επιτέλεση του έργου της ως θεσμού προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (ΕΘΑΔ). Ειδικότερα, στην παρούσα συνθήκη της πανδημίας, αξίζει να σημειωθεί ότι κατά τη διάρκεια του πρώτου εγκλεισμού λόγω της πανδημίας, η ΕΕΔΑ συνεδρίαζε σε εβδομαδιαία βάση διαδικτυακά, με τη συμμετοχή των εμπλεκόμενων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων φορέων, κρατικών και μη, ώστε να αντιμετωπίσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις νέες προκλήσεις, να αξιολογήσει τον αντίκτυπο των περιοριστικών μέτρων πολιτικής στα ανθρώπινα δικαιώματα και τις δημοκρατικές αξίες, να παρέχει στην ελληνική κυβέρνηση τις κατάλληλες συμβουλές σχετικά με την προστασία του πυρήνα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και παράλληλα να ενημερώνει την κοινή γνώμη για τα δικαιώματά της και τους σχετικούς κινδύνους παραβίασής τους εξαιτίας της πανδημίας. Η ΕΕΔΑ συνέχισε, βέβαια, να παρακολουθεί και όλα τα άλλα θέματα που άπτονται των δικαιωμάτων του ανθρώπου και που αφορούν στη χάραξη σωστής κεντρικής πολιτικής, όπως το προσφυγικό ζήτημα, το περιβάλλον κ.α.

Διαφαίνεται επομένως ο ρόλος της ΕΕΔΑ ως γέφυρας ανάμεσα στο κράτος και την κοινωνία των πολιτών. Συγκεκριμένα, ως δίαυλος επικοινωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης και των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων και άλλων οργάνων της Κοινωνίας των Πολιτών, η ΕΕΔΑ συνεισέφερε σημαντικά σε συνεδριάσεις της ελληνικής Βουλής, με την συμμετοχή της στην ακρόαση φορέων που πραγματοποιήθηκε κατά τη συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Βουλής με θέμα τη συζήτηση του Σχεδίου Νόμου του Υπουργού Επικρατείας «Εθνική Αρχή Προσβασιμότητας, Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής και Τεχνοηθικής».

Σε διεθνές επίπεδο, η συμβολή της ΕΕΔΑ στην εποπτεία και αξιολόγηση της δράσης του κράτους στο πεδίο της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, σε συμφωνία με τις αρχές των Παρισίων, αποτέλεσε επίσης καίριο σημείο της δραστηριότητάς της την χρονιά 2021. Αξίζει να αναφερθούν οι Παρατηρήσεις που υπέβαλε η ΕΕΔΑ ενόψει της Οικουμενικής Περιοδικής Αξιολόγησης (Universal Periodic Review, UPR) του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, για την Ελλάδα τον Μάρτιο του 2021, καθώς και οι Παρατηρήσεις της επί της 23ης και 24ης περιοδικής έκθεσης της Ελλάδας προς την Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη κάθε Μορφής Φυλετικών Διακρίσεων (CERD). Η ΕΕΔΑ κατέθεσε επίσης τις Παρατηρήσεις της επί της Εθνικής Έκθεσης που υποβλήθηκε σύμφωνα με την παρ. 5 του παραρτήματος του Ψηφίσματος 16/21 του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών (HRC) ενόψει του Τρίτου Κύκλου Περιοδικής Αξιολόγησης (UPR), ενώ σημαντική υπήρξε και η Συνεισφορά της στην Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ για τη διαδικασία κατάρτισης καταλόγου θεμάτων ενόψει της εξέτασης της χώρας. Η ΕΕΔΑ συμμετείχε επίσης ενεργά στις εργασίες των διεθνών/περιφερειακών ελεγκτικών μηχανισμών για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, όπως για παράδειγμα στην 47η Σύνοδο του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών (24 Ιουνίου 2021) και στην ad hoc Υποεπιτροπή της Επιτροπής Μετανάστευσης της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης κατά τη διερευνητική επίσκεψη (fact finding) της Υποεπιτροπής στην Ελλάδα (10 Μαΐου 2021).

Αξιοσημείωτη κατέστη επίσης η συμβολή της ΕΕΔΑ στην γνώση από την Κοινωνία των Πολιτών και την αποτελεσματική εφαρμογή των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων από τις ελληνικές αρχές, με την ανάπτυξη ενός εργαλείου με στόχο την μετάφραση στα ελληνικά και τη δημοσίευση αποσπασμάτων σημαντικών εγγράφων, όπως αποσπάσματα σχεδίων δράσης της ελληνικής Πολιτείας, περιλήψεις υποθέσεων αλλά και αποφάσεις της Επιτροπής των Υπουργών που αφορούν τόσο σε ομαδοποιημένες αποφάσεις κατά Ελλάδος ενισχυμένης εποπτείας, όσο και σε ομαδοποιημένες αποφάσεις κατά Ελλάδος απλής εποπτείας. Η ΕΕΔΑ επιφορτίζεται επίσης με την ενθάρρυνση της ελληνικής πολιτείας για την επικύρωση διεθνών συμβάσεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα αλλά και συνεπικουρεί τους διεθνείς οργανισμούς και φορείς ανθρωπίνων δικαιωμάτων με την συμπλήρωση ερωτηματολογίων και την ανταπόκρισή της σε αιτήματα παροχής στοιχείων, κάτι που διεκπεραίωσε αποτελεσματικά κατά το έτος 2021.

Η ΕΕΔΑ λειτούργησε ακόμα μία χρονιά ως δίαυλος διάδοσης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην κοινωνία, συμμετέχοντας σε δράσεις ευαισθητοποίησης των πολιτών με εισηγήσεις σε εθνικά και διεθνή fora, αλλά και με την δημοσίευση δελτίων τύπου για φλέγοντα κοινωνικά ζητήματα. Η ΕΕΔΑ διαδραμάτισε και σημαντικό εκπαιδευτικό ρόλο, διοργανώνοντας σεμινάρια για εκπαιδευτικούς και φυσικά πρόσωπα της Δημόσιας Διοίκησης, αλλά και πραγματοποιώντας επισκέψεις σε σχολεία και πανεπιστήμια με στόχο την συζήτηση με μαθητές και φοιτητές για θέματα προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων διαφόρων κοινωνικών ομάδων, όπως λ.χ. των προσφύγων και μεταναστών.

Οι παραπάνω δράσεις καταδεικνύουν τον θεσμικό ρόλο της ΕΕΔΑ στην έμπρακτη προστασία, εποπτεία αλλά και εμπέδωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από την ελληνική πολιτεία και κοινωνία. Με πλήρη επίγνωση αυτού του ρόλου, η ΕΕΔΑ προχώρησε στην ανάδειξη σειράς επιμέρους ζητημάτων κομβικής σημασίας από άποψης δικαιωμάτων του ανθρώπου στις παρούσες συνθήκες. Γνώμονας υπήρξαν κυρίως η ευαλωτότητα των ομάδων πληθυσμού στις οποίες αναφέρονταν οι θέσεις της ΕΕΔΑ και η θεσμική σπουδαιότητα των ζητημάτων αυτών.

Συγκεκριμένα, η ΕΕΔΑ συνεισέφερε στην Εθνική Έκθεση για την κατάσταση των δικαιωμάτων του ανθρώπου των μεταναστών στα σύνορα, σε συνεργασία με το ENNHRI. Υπέβαλε επίσης τις Παρατηρήσεις της στην Απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών 29845/2021 σχετικά με τα τεκμήρια για την οικονομική και κοινωνική ένταξη του αλλοδαπού που αιτείται την ελληνική ιθαγένεια, επισημαίνοντας την αυστηρότητα και των περιοριστικό χαρακτήρα των εισοδηματικών και κοινωνικών κριτηρίων ένταξης. Υπογράμμισε ακόμη την ανάγκη ολιστικής προσέγγισης του μεταναστευτικού ζητήματος από την ελληνική πολιτεία, με την επανεξέταση της εξωτερικής πολιτικής, ώστε να επιτρέπει την συνεργασία με τις 3ες χώρες προέλευσης και κατ' επέκταση την διασφάλιση των δικαιωμάτων των πολιτών τους, στις Παρατηρήσεις της στο Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου «Διαμόρφωση διαδικασιών απελάσεων και επιστροφών πολιτών τρίτων χωρών, ζητήματα αδειών διαμονής και διαδικασιών χορήγησης διεθνούς προστασίας και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη».

Η χρονιά 2021 έφερε επίσης αντιμέτωπη την ελληνική κοινωνία και πολιτεία με φαινόμενα διακρίσεων και κακοποίησης των γυναικών. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕΔΑ δήλωσε την δυσaréσκειά της για τα φαινόμενα σεξουαλικής κακοποίησης στο πλαίσιο εκμετάλλευσης σχέσης εξουσίας με αφορμή τις πρόσφατες καταγγελίες στο χώρο του αθλητισμού, καταδικάζοντας απερίφραστα κάθε μορφή σεξουαλικής βίας και τονίζοντας την ανάγκη ενίσχυσης του σχετικού θεσμικού πλαισίου. Με δελτίο τύπου της για την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας, η ΕΕΔΑ, υπενθύμισε το ρόλο της στην εξάλειψη των διακρίσεων, αλλά και στην ενδυνάμωση και στήριξη όλων των ευάλωτων ομάδων γυναικών, όπως οι γυναίκες με αναπηρία, οι γυναίκες Ρομά, οι γυναίκες πρόσφυγες, οι γυναίκες μετανάστριες, οι γυναίκες ΛΟΑΤΚΙ+. Μία ακόμη δυσάρεστη εξέλιξη στο πεδίο των δικαιωμάτων των γυναικών αποτέλεσε η απόφαση της Τουρκίας να αποχωρήσει από τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης. Η ΕΕΔΑ εξέφρασε τη λύπη της για αυτή την απόφαση, καλώντας, την ελληνική Πολιτεία να ενώσει τις δυνάμεις της με τα υπόλοιπα συμβαλλόμενα κράτη στη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης ώστε να διαφυλάξουν το κεκτημένο της Σύμβασης στο ακέραιο. Η ΕΕΔΑ υπέβαλε επίσης παρατηρήσεις τόσο στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025 του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Σεπτέμβριος 2021) με έμφαση στα δικαιώματα του ανθρώπου, όσο και στο Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων και άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίου», διατηρώντας επιφυλάξεις ως προς την πρακτική επίτευξη του βέλτιστου συμφέροντος του τέκνου.

Εκτός από τα παραπάνω, η ΕΕΔΑ, εξ αφορμής της επετείου ενός χρόνου από την καταδικαστική απόφαση της Χρυσής Αυγής, επέστησε την προσοχή της ελληνικής πολιτείας στην απόλυτη και διαρκή ανάγκη έγκαιρης πρόληψης και σθεναρής αντιμετώπισης και καταδίκης τόσο της ρητορικής μίσους όσο και των ρατσιστικών εγκλημάτων, τονίζοντας ότι η ατιμωρησία και η απενοχοποίηση ρατσιστικών πράξεων θα πρέπει να αποκλεισθούν. Σε αυτό στο σημείο, αξίζει να σημειωθεί η δράση της ΕΕΔΑ κατά των εγκλημάτων μίσους, με την συμμετοχή της, στη σύνθεση του Εθνικού Συμβουλίου κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ΕΣΡΜ), στις συνεδριάσεις του οποίου εκπροσωπείται από πρόσωπα που ορίζει η ίδια, αλλά και μέσω της Παρακολούθησης του Δικτύου Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας, που συστάθηκε και λειτουργεί ήδη από το 2011 στα γραφεία της Επιτροπής. Στο Δίκτυο συμμετείχαν, το 2021, 51 Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και φορείς της κοινωνίας των πολιτών.

Όσον αφορά σε θέματα προστασίας των δικαιωμάτων ορισμένων κοινωνικών ομάδων, η ΕΕΔΑ, καλωσορίζοντας τη σύσταση Επιτροπής Εθνικής Στρατηγικής για την Ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ με στόχο την κατάρτιση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου που θα καθορίζει οριζόντια τη στρατηγική, τους στόχους και τις δράσεις υπουργείων και αρμόδιων φορέων για το σχεδιασμό, την εκπόνηση και την υλοποίηση πολιτικών για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ προσώπων, αφενός, διαβεβαίωσε στο παρόν Υπόμνημα για την προθυμία και την ετοιμότητά της να συνδράμει την Επιτροπή στο απαιτητικό αυτό έργο της, αφετέρου, προέβη σε συγκεκριμένες και πολύ στοχευμένες παρατηρήσεις-συστάσεις, προωθώντας την υιοθέτηση μιας όσο το δυνατόν περισσότερο ανθρωποκεντρικής και συνεπούς ως προς την οφειλόμενη προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου προσέγγισης. Συνεισέφερε επίσης στο πλαίσιο εκπόνησης της Νέας Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά για την περίοδο 2021-2027, όπου έκανε έκκληση για την αντιμετώπιση του κοινωνικοοικονομικού αποκλεισμού των Ρομά και την καταπολέμηση των διακρίσεων σε βάρος τους (αντισιγχανισμός), μέσω της προώθησης της ισότιμης πρόσβασης στην εκπαίδευση, την απασχόληση, την υγεία και τη στέγαση, συντασσόμενη με τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Μια Ένωση ισότητας: στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για την ισότητα, την ένταξη και τη συμμετοχή των Ρομά».

Η ΕΕΔΑ μερίμνησε επίσης για την διαφύλαξη του δικαιώματος στην εκπαίδευση των μαθητών με αναπηρία και/ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που φοιτούν με παράλληλη στήριξη ή σε τμήματα ένταξης γενικών σχολείων ή σε Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, καλώντας την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων να εφαρμόσει πλήρως την ισχύουσα σχετική νομοθεσία. Υπογράμμισε δε την ανάγκη άμεση και πλήρους εφαρμογής του εν λόγω νομοθετικού πλαισίου, προς αποφυγή του στιγματισμού των μαθητών με αναπηρία και/ή ειδικές ανάγκες, λόγω της αδυναμίας της πολιτείας να διασφαλίσει την ομαλή ένταξή τους στο σχολικό περιβάλλον και κατ' επέκταση στην κοινωνία.

Τέλος, η ΕΕΔΑ, υιοθετώντας την πρόσφατη απόφαση της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, με την οποία κρίθηκε ότι στη μακροχρόνια υπόθεση του αντιρρησία συνείδησης Λάζαρου Πετρομελίδη υπήρξε σειρά παραβιάσεων του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα (ΔΣΑΠΔ), κάλεσε εκ νέου την Πολιτεία να εναρμονίσει άμεσα την νομοθεσία για τους αντιρρησίες συνείδησης με το διεθνές δίκαιο και τα διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Μαρία Γαβουνέλη

Πρόεδρος της Εθνικής Επιτροπής
για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου

ΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ ΜΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ



ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΟΡΟΣΗΜΑ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ

Συνεδριάσεις Ολομέλειας και Τμημάτων	
20.1.2021	Ολομέλεια
25.2.2021	Ολομέλεια
31.3.2021	Ολομέλεια
19.5.2021	Ολομέλεια
11.6.2021	Ολομέλεια
7.7.2021	Ολομέλεια
27.9.2021	Ολομέλεια
24.11.2021	Ολομέλεια
Ακροάσεις προσώπων και φορέων	
12.5.2021	Γ' Τμήμα και Ακρόαση Προσώπων και Φορέων
25.5.2021	Β' Τμήμα και Ακρόαση Προσώπων και Φορέων
Παρεμβάσεις στη Βουλή	
10.2.2021	Συμμετοχή στη συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης
2.5.2021	Συμμετοχή στην κοινή συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης και της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Ισότητας, Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
2.6.2021	Συμμετοχή στη συνεδρίαση της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Ισότητας, Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
31.8.2021	Συμμετοχή στη συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης
24.11.2021	Συμμετοχή στη συνεδρίαση της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Ισότητας, Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
25.11.2021	Συμμετοχή στη συνεδρίαση της Υποεπιτροπής για τα θέματα των Ατόμων με Αναπηρία της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Ισότητας, Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
25.11.2021	Συμμετοχή στη συνεδρίαση της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Ισότητας, Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου με θέμα ημερήσιας διάταξης την Ενδιάμεση Έκθεση της Εθνικής Αρχής Προσβασιμότητας

Κείμενα	
21.1.2021	Δήλωση για τα φαινόμενα σεξουαλικής κακοποίησης στο πλαίσιο εκμετάλλευσης σχέσης εξουσίας με αφορμή τις πρόσφατες καταγγελίες στο χώρο του αθλητισμού
25.2.2021	Δήλωση για την απεργία πείνας του κρατούμενου Δημήτρη Κουφοντίνα
8.3.2021	Συνεισφορά στο πλαίσιο εκπόνησης της Νέας Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά για την περίοδο 2021-2027
31.3.2021	Δήλωση για την αποχώρηση της Τουρκίας από τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης
25.3.2021	Παρατηρήσεις ενόψει της Οικουμενικής Περιοδικής Αξιολόγησης (UPR) του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, για την Ελλάδα
26.3.2021	Συμβολή στην Ετήσια Έκθεση (2021) του ENNHRI για το Κράτος Δικαίου στην Ευρώπη
31.3.2021	Παρατηρήσεις στο ΣχΝ του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων και άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίου»
19.5.2021	Έκθεση αναφοράς για τις επιπτώσεις της πανδημίας και των μέτρων για την αντιμετώπισή της στα δικαιώματα του ανθρώπου και συστάσεις προς την Πολιτεία
20.5.2021	Εθνική Έκθεση για την κατάσταση των δικαιωμάτων του ανθρώπου των μεταναστών στα σύνορα. Ελλάδα, σε συνεργασία με το ENNHRI
20.5.2021	Παρατηρήσεις στην Απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών 29845/2021 σχετικά με τα τεκμήρια για την οικονομική και κοινωνική ένταξη του αλλοδαπού που αιτείται την ελληνική ιθαγένεια
10.6.2021	Παρατηρήσεις στο ΣχΝ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων για την Προστασία της Εργασίας
25.6.2021	Υπόμνημα προς την Επιτροπή για τη Σύμβαση της Εθνικής Στρατηγικής για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ προσώπων
7.7.2021	Παρατηρήσεις επί της 23ης και 24ης περιοδικής έκθεσης της Ελλάδας προς την Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη κάθε Μορφής Φυλετικών Διακρίσεων (CERD)
8.7.2021	Παρατηρήσεις στο ΣχΝ του Υπ. Μετανάστευσης και Ασύλου «Διαμόρφωση διαδικασιών απελάσεων και επιστροφών πολιτών τρίτων χωρών, ζητήματα αδειών διαμονής και διαδικασιών χορήγησης διεθνούς προστασίας και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη»
24.9.2021	Συνεισφορά στην Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ για τη διαδικασία κατάρτισης καταλόγου θεμάτων ενόψει της εξέτασης της χώρας
27.9.2021	Παρατηρήσεις στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025 του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

25.10.2021	Επιστολή προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων με θέμα την ανάγκη πλήρους εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας για την εκπαίδευση των μαθητών με αναπηρία και/ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (ΕΕΑ) που φοιτούν με παράλληλη στήριξη ή σε τμήματα ένταξης γενικών σχολείων ή σε Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΣΜΕΑΕ)
24.11.2021	Γραπτές Παρατηρήσεις στον Κατάλογο Θεμάτων αναφορικά με την εξέταση της ενοποιημένης τέταρτης έως έκτης περιοδικής έκθεσης της Ελλάδας προς την Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού
Εκπαιδευτικά σεμινάρια	
2ος-6ος 2021	Ετήσιος Κύκλος (Ανοικτών) Σεμιναρίων με θέμα «Τα Δικαιώματα του Ανθρώπου στη (μετά) επιδημική εποχή: προκλήσεις και επιστροφή στην “κανονικότητα”»
9ος-12ος 2021	Α΄ Κύκλος (Κλειστών) Σεμιναρίων προς απόφοιτους της ΕΣΔΔΑ με θέμα Δημόσια Διοίκησης και Ευάλωτες Ομάδες
9-10.12. 2021	Α΄ Κύκλος σεμιναρίων με θέμα τη Νομική Αναγνώριση Ταυτότητας Φύλου στους Ειρηνοδίκες Αθηνών

2021 ΕΤΗΣΙΑ
ΕΚΘΕΣΗ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ (Ε.Ε.Δ.Α.)

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΕΕΔΑ



ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Σύνθεση της έβδομης θητείας (2019-2022).....	19
Προεδρείο	19
Τμήματα	20
Οι γυναίκες στην ΕΕΔΑ	22
Σύνθεση Ολομέλειας	22
Στελέχωση	25
Ειδικό Επιστημονικό προσωπικό	25
Διοικητικό προσωπικό	26
Ασκούμενοι.....	26

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΕΕΔΑ

Σύνθεση της έβδομης θητείας (2019-2022)
Προεδρείο

Πρόεδρος
Μαρία Γαβουνέλη,
πρόσωπο ορισθέν από το Σύνδεσμο για τα Δικαιώματα της
Γυναίκας, Καθηγήτρια της Νομικής Σχολής του Εθνικού
και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών



Α΄ Αντιπρόεδρος
Γιάννης Ιωαννίδης,
πρόσωπο ορισθέν από την Ελληνική Ένωση για τα
Δικαιώματα του Ανθρώπου, Δικηγόρος



Β΄ Αντιπρόεδρος
Έλλη Βαρχαλαμά,
πρόσωπο ορισθέν από τη ΓΣΕΕ, Δικηγόρος

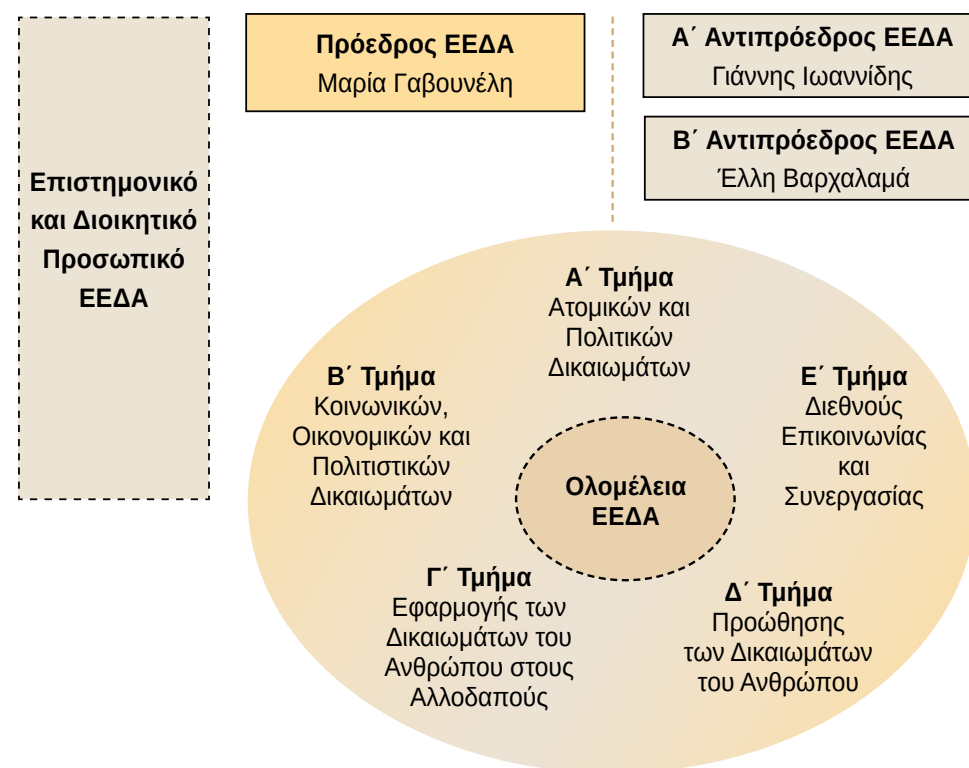


Τμήματα

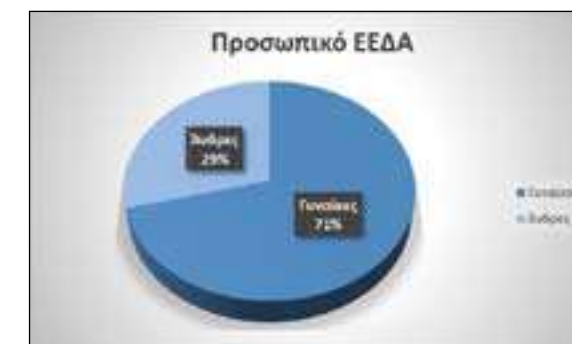
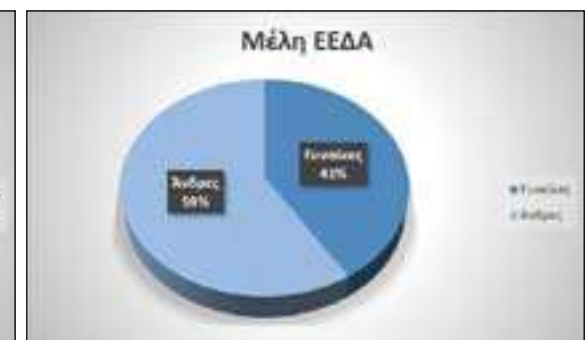
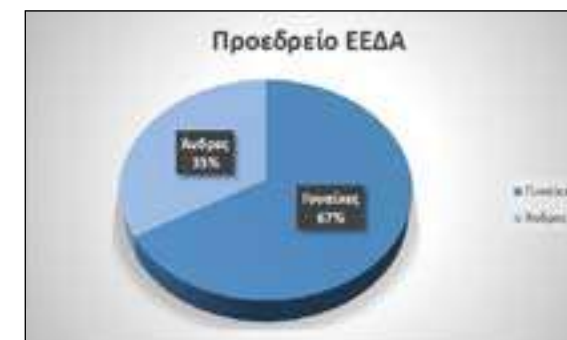
Κατ' εφαρμογή του Κανονισμού της ΕΕΔΑ, έχουν συσταθεί πέντε τμήματα, με διαφορετικό πεδίο ενασχόλησης το καθένα. Σε θέματα που από τη φύση τους εμπίπτουν στη θεματική αρμοδιότητα περισσότερων του ενός τμημάτων, τα τμήματα αυτά συνεργάζονται.

Ειδικότερα, τα πέντε αυτά τμήματα είναι τα ακόλουθα:

- Α' Τμήμα Ατομικών και Πολιτικών Δικαιωμάτων
Προεδρεύων: *Γιάννης Ιωαννίδης*
- Β' Τμήμα Κοινωνικών, Οικονομικών και Πολιτιστικών Δικαιωμάτων
Προεδρεύουσα: *Έλλη Βαρχαλαμά*
- Γ' Τμήμα Εφαρμογής των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου στους Αλλοδαπούς
Προεδρεύων: *Σπυρίδων Απέργης*
- Δ' Τμήμα Προώθησης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
Προεδρεύουσα: *Μαρία - Ηλιάνα Πραβίτα*
- Ε' Τμήμα Διεθνούς Επικοινωνίας και Συνεργασίας
Προεδρεύουσα: *Μαρία Γαβουνέλη*



Οι γυναίκες στην ΕΕΔΑ



Σύνθεση Ολομέλειας

Κατά το 2021, η ΕΕΔΑ απαρτίστηκε από 43 μέλη οριζόμενα από ισάριθμους φορείς για τριετή θητεία. Η πλουραλιστική σύνθεσή της επιτρέπει να συνυπάρξουν δημιουργικά πρόσωπα διαφορετικής προέλευσης και διαφορετικών απόψεων, με γνώσεις και εμπειρία σε ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ανεξαρτησία γνώμης: πανεπιστημιακοί, συνδικαλιστές, πρόσωπα προερχόμενα από την κοινωνία των πολιτών ή οριζόμενα από ανεξάρτητες αρχές, πρόσωπα οριζόμενα από τη Διοίκηση ή κόμματα. Η ανταλλαγή απόψεων, στο πλαίσιο της λειτουργίας της ΕΕΔΑ, χαρακτηρίζεται από σεβασμό στη διαφορετική γνώμη και κλίμα συνεργασίας, με ζητούμενο την ευρύτερη κάθε φορά δυνατή συναίνεση, πράγμα το οποίο έχει επιτευχθεί μέχρι σήμερα στη συντριπτική πλειονότητα των περιπτώσεων.

Το 2021, η ΕΕΔΑ απαρτίστηκε από τα ακόλουθα μέλη:

Με δικαίωμα ψήφου:

- **Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδας (ΓΣΕΕ):** Έλλη Βαρχαλαμά (αναπλ. Δέσποινα Μπαμπανέλου)
- **Ανώτατη Διοίκηση Ενώσεων Δημοσίων Υπαλλήλων (ΑΔΕΔΥ):** Στάθης Γκότσης (αναπλ. Αικατερίνη Γιαννούλια)
- **Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ):** Ιωάννης Βαρδακαστάνης (αναπλ. Ιωάννης Λυμβαίος)
- **Ελληνικό Τμήμα της Διεθνούς Αμνηστίας:** Φοίβος Ιατρέλλης (αναπλ. Σπύρος Απέργης)
- **Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου:** Γιάννης Ιωαννίδης (αναπλ. Αικατερίνη Πουρναρά)
- **Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου:** Χριστόφορος Αργυρόπουλος (αναπλ. Μαρία Ανδριανή Κωστοπούλου)
- **Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες:** Αλέξανδρος Κωνσταντίνου (αναπλ. Σπύρος Κουλοχέρης)
- **Σύνδεσμος για τα Δικαιώματα της Γυναίκας:** Μαρία Γαβουνέλη (αναπλ. Μαρία - Ηλιάνα Πραβίτα)
- **Πανελλήνια Ομοσπονδία Σωματείων Ελλήνων Ρομά (ΠΟΣΕΡ):** Ελευθέριος Δημητρίου (αναπλ. Βασίλειος Δημητρίου)
- **Πανελλαδική Συνομοσπονδία Ελλήνων Ρομά (ΕΛΛΑΝ ΠΑΣΣΕ):** Βασίλειος Πάντζος (αναπλ. Ηλίας Γιαννόπουλος)
- **Σωματείο Υποστήριξης Διεμφυλικών (ΣΥΔ):** Μαρίνα Μαθά - Γαλανού (αναπλ. Βασίλης Σωτηρόπουλος)

- **Φεστιβάλ Υπερηφάνειας Αθήνας (Athens Pride):** Γιάννης Παπαγιανόπουλος (αναπλ. Andrea Gilbert)
- **Ομοφυλοφιλική και Λεσβιακή Κοινότητα Ελλάδας (ΟΛΚΕ):** Ειρήνη Πετροπούλου (αναπλ. Αριστοτέλης Ράπτης)
- **Colour Youth - Κοινότητα LGBTQ Νέων Αθήνας:** Αριάδνη Πετράκη (αναπλ. Άννα Παπάζογλου)
- **Οικογένειες Ουράνιο Τόξο:** Αικατερίνη Τρίμμη (αναπλ. Μαρία Λογοθέτη)
- **Hellenic Roma Action (HEROMACT):** Ελευθέριος Κωνσταντινίδης (αναπλ. Μανώλης Ράντης)
- **Αναγνωρισμένα κόμματα κατά τον Κανονισμό της Βουλής:** Νέα Δημοκρατία - Μαίη Ζαννή (αναπλ. Μαρία Διαμαντή), Κίνημα Αλλαγής - Ξενοφών Κοντιάδης (αναπλ. Βασίλης Χρονόπουλος), ΚΚΕ - Αντώνης Αντανασιώτης, ΣΥΡΙΖΑ - Δανάη Κολτσίδα (αναπλ. Ιωάννης Γούναρης), Μέρα 25 - Βασίλης Πανταζής (αναπλ. Μαρία Κοριζή)
- **Συνήγορος του Καταναλωτή:** Λευτέρης Ζαγορίτης (αναπλ. Αθηνά Κοντογιάννη)
- **Συνήγορος του Πολίτη:** Ανδρέας Ποττάκης (αναπλ. Γιώργος Νικολόπουλος)
- **Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα:** Χαράλαμπος Ανθόπουλος (αναπλ. Ελένη Μαρτσούκου)
- **Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης:** Ευαγγελία Μήτρου (αναπλ. Νικόλαος Κιάος)
- **Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής:** Χαράλαμπος Σαββάκης (αναπλ. Νικόλαος Ανάγνου)
- **Πρόσωπα εγνωσμένου κύρους με ειδικές γνώσεις σε θέματα προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου ορισθέντα από τον Πρωθυπουργό:** Κύρκος Δοξιάδης και Αθηνά Αθανασίου
- **Καθηγητές ή αναπληρωτές καθηγητές του Δημοσίου Δικαίου ή του Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου:** Θεοδώρα Αντωνίου, Νομική Σχολή ΕΚΠΑ (αναπλ. Παύλος - Μιχαήλ Ευστρατίου), Ιφιγένεια Καμτσιδου, Νομική Σχολή ΑΠΘ (αναπλ. Λίνα Παπαδοπούλου), Στέφανος Δημητρίου, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Παντείου Πανεπιστημίου (αναπλ. Σταματούλα Τομαρά - Σιδέρη)
- **Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών:** Χρήστος Κλειώσης (αναπλ. Παναγιώτης Χασιώτης)

Χωρίς δικαίωμα ψήφου:

- **Πρόεδρος της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας:** Αθανάσιος Μπούρας
- **Υπουργείο Εσωτερικών:** Χρήστος Σαριτζόγλου (αναπλ. Έρρικα - Ευρύκλεια Πραδάν)
- **Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη:** Δημήτρης Καλόγριας (αναπλ. Σοφία Δουκιάτζακη)
- **Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου:** Κωνσταντίνος Κιντής (αναπλ. Σπύρος Σπυρόπουλος)
- **Υπουργείο Εξωτερικών:** Ηρακλής Μοσκόφ (αναπλ. Ηλίας Καστανάς)
- **Υπουργείο Δικαιοσύνης:** Θεόφιλος Τσαγρής (αναπλ. Κατερίνα Πολύζου)
- **Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων:** Κατερίνα Μπομπέτση (αναπλ. Μανώλης Σαρλάμης)
- **Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων:** Σουζάνα Λασκαρίδου (αναπλ. Ευαγγελία Ζέρβα)
- **Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας:** Χριστίνα Λάμπρου (αναπλ. Καλλιόπη Λαγοδήμου)

Στελέχωση**Ειδικό Επιστημονικό προσωπικό**

- **Ρωξάνη Φράγκου:**
Συντονίστρια του Επιστημονικού Προσωπικού της ΕΕΔΑ/Επιστημονική Συνεργάτιδα, Διδάκτωρ Νομικής του Πανεπιστημίου του Στρασβούργου, κάτοχος Μεταπτυχιακού τίτλου στο Δημόσιο Δίκαιο (DEA en Droit public) του Πανεπιστημίου του Στρασβούργου (Université Robert Schuman-Strasbourg III), Διδάσκουσα στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ) και το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΑΠΚΥ), Δικηγόρος.
- **Αντώνης Βενέρης:**
Επιστημονικός Συνεργάτης, Διδάκτωρ Νομικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στο γνωστικό αντικείμενο «Δίκαιο και Πληροφορική», με εξειδίκευση στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα [έως τον Οκτώβριο του 2021].
- **Άννα Ειρήνη Μπάκα:**
Επιστημονική Συνεργάτιδα, Διδάκτωρ Νομικής του Πανεπιστημίου του Χονγκ Κονγκ (The University of Hong Kong), κάτοχος μεταπτυχιακών τίτλων στο «Διεθνές, Ευρωπαϊκό και Συγκριτικό Δίκαιο» (Institute for European Studies, Free University of Brussels) και στο «Δημόσιο Δίκαιο και Ευρωπαϊκή Ενοποίηση» (Πάντειο Πανεπιστήμιο Πολιτικών και Κοινωνικών Επιστημών), πτυχιούχος της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Δικηγόρος [σε άδεια ανατροφής τέκνου κατά το 2021].
- **Εύα Τζαβαλά:**
Επιστημονική Συνεργάτιδα, Υποψήφια Διδάκτωρ Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ερευνήτρια AthensPIL), με ειδίκευση στο δημόσιο διεθνές δίκαιο και τα ανθρώπινα δικαιώματα (Master II Recherche Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne).





- *Κατερίνα Χαροκόπου:*

Επιστημονική Συνεργάτιδα, Διδάκτωρ Νομικής του Πανεπιστημίου της Βιέννης (Faculty of Law, University of Vienna), πτυχιούχος του Νομικού Τμήματος του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.



Διοικητικό προσωπικό

- *Κατερίνα Πάντου:*

Γραμματέας της ΕΕΔΑ, υπάλληλος ΠΕ Διοικητικού, πτυχιούχος του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, MA in European Political Studies, University of Bath.



- *Διονύσης Γιακουμέλος:*

Υπάλληλος ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού. Πτυχιούχος Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ Παντείου Πανεπιστημίου, Απόφοιτος της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου του Leuven, Βέλγιο.

Ασκούμενοι

Η ΕΕΔΑ επικουρήθηκε, κατά το 2021, από (4) τέσσερις ασκούμενες:

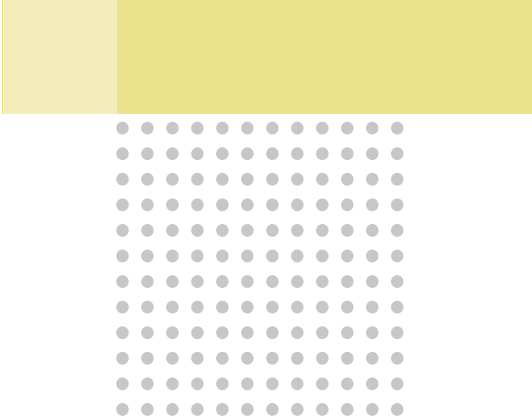
- τρεις (3) ασκούμενες νομικούς και πολιτικούς επιστήμονες:
- Μαρίζα Κανελλοπούλου (10.3.2021-10.6.2021), Αλεξάνδρα Κορμέντζα (20.10.2021-20.1.2022) και Ευσεβία Μπάστα (8.11.2021-11.2.2022),
- και μια (1) μεταφράστρια-νομικό: Δήμητρα Μουλατσιώτη (8.3.2021-8.9.2021).

2021 ΕΤΗΣΙΑ
ΕΚΘΕΣΗ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ (Ε.Ε.Δ.Α.)

ΕΕΔΑ,
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ
ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟΣ ΘΕΣΜΟΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ (ΕΘΑΔ)





ΕΕΔΑ, ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟΣ ΘΕΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ (ΕΘΑΔ)

ΕΕΔΑ, ανεξάρτητο συμβουλευτικό όργανο της Πολιτείας

Η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ) ιδρύθηκε με το Νόμο 2667/1998, ως το ανεξάρτητο συμβουλευτικό όργανο της Πολιτείας (άρθρο 1, παρ.1), κατ’ εφαρμογή των Αρχών για τη νομική κατάσταση των Εθνικών Θεσμών (Αρχών των Παρισίων), που υιοθέτησε η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ με την απόφασή της 48/134 «Εθνικοί Θεσμοί για την προώθηση και την προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων» (ΕΘΑΔ) της 20ης Δεκεμβρίου 1993 και αποτελεί τον εθνικό θεσμό προστασίας και προώθησης των δικαιωμάτων του ανθρώπου στη Χώρα. Η ιδρυτική νομοθεσία της ΕΕΔΑ τροποποιήθηκε με το Νόμο 4780/2021 «Εθνική Αρχή Προσβασιμότητας, Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής και Τεχνοηθικής», οι διατάξεις του οποίου διέπουν πλέον τη λειτουργία της ΕΕΔΑ.

ΕΕΔΑ, Εθνικός Θεσμός για την προώθηση και προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΘΑΔ)



Ο βαθμός συμμόρφωσης προς τις Αρχές των Παρισίων είναι η βάση σύμφωνα με την οποία αξιολογούνται - και κατά τακτά χρονικά διαστήματα, επαναξιολογούνται - οι ΕΘΑΔ από το Παγκόσμιο Συντονιστικό Όργανο των ΕΘΑΔ (Global Alliance of National Human Rights Institutions, GANHRI). Με βάση την αξιολόγηση αυτή τους αποδίδεται status A (πλήρης συμμόρφωση) ή status B (ελλιπής συμμόρφωση), το οποίο και καθορίζει τη δυνατότητά τους να συμμετέχουν σε μία σειρά από μηχανισμούς:

- του ΟΗΕ, ενδεικτικά στο Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Human Rights Council), τα ελεγκτικά όργανα των διεθνών συμβάσεων για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου (Treaty Bodies), ειδικούς εισηγητές και ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες (Ειδικές Διαδικασίες-Special Procedures), το μηχανισμό Οικουμενικής Περιοδικής Αξιολόγησης (Universal Periodic Review),

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

ΕΕΔΑ, ανεξάρτητο συμβουλευτικό όργανο της Πολιτείας.....	29
ΕΕΔΑ, Εθνικός Θεσμός για την προώθηση και προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΘΑΔ).....	29
ΕΕΔΑ, η βασική ιδέα που ενέπνευσε τη δημιουργία της	31
ΕΕΔΑ, η κύρια αποστολή της	31
ΕΕΔΑ, Ανεξαρτησία και πλουραλισμός.....	31
ΕΕΔΑ, ομόλογοι ΕΘΑΔ και διεθνής δράση.....	35
Η ΕΕΔΑ μεταφράζει τις Αρχές των Παρισίων	36

- του Συμβουλίου της Ευρώπης: ενδεικτικά συνεργασία με τον Επίτροπο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, την Επιτροπή για την πρόληψη των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας (CPT), την Επιτροπή κατά του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας (ECRI),
- της Ευρωπαϊκής Ένωσης: ενδεικτικά συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (Fundamental Rights Agency). Έτσι, συνδιαμορφώνουν το διεθνές τοπίο των δικαιωμάτων του ανθρώπου και προωθούν την προστασία τους σε κάθε χώρα.

Ομόλογοι Εθνικοί Θεσμοί για την προώθηση και την προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΘΑΔ), διαπιστευμένοι με status A λειτουργούν ήδη στα περισσότερα Κράτη μέλη της ΕΕ, ενώ τα υπόλοιπα Κράτη μέλη βρίσκονται σε μία διαδικασία είτε εναρμόνισης υπαρχόντων θεσμών με τις Αρχές των Παρισίων, είτε δημιουργίας νέων ΕΘΑΔ που θα πληρούν τις αναγκαίες προϋποθέσεις. Αυτή τη στιγμή, 86 Χώρες στον κόσμο διαθέτουν πλήρως εναρμονισμένους ΕΘΑΔ και αρκετές άλλες έχουν δρομολογήσει την ίδρυση των δικών τους Εθνικών Θεσμών (βλ. GANHRI, [Chart of the status of National Institutions](#)).



Στην Ελλάδα, ο θεσμικός ρόλος του ΕΘΑΔ έχει ανατεθεί στην ΕΕΔΑ. Η ΕΕΔΑ ελέγχεται τακτικά σε επάλληλες απαιτητικές διαδικασίες αξιολόγησης από την αρμόδια διεθνή Υποεπιτροπή Διαπίστευσης του GANHRI, που λειτουργεί υπό την αιγίδα και σε συνεργασία με το Γραφείο του Υπατού Αρμοστή του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, και διαθέτει βαθμό διαπίστευσης A ήδη από το 2001, σε μία χρονική στιγμή κατά την οποία ένας πολύ μικρός αριθμός 12 μόνο ΕΘΑΔ αναγνωρίζονταν ως πλήρως συμβατοί με τις Αρχές των Παρισίων. Το Μάρτιο 2017, η ΕΕΔΑ επαναδιαπιστεύτηκε με status A από την αρμόδια διεθνή Υποεπιτροπή, αποδεικνύοντας έμπρακτα ότι εκπληρώνει την αποστολή της, προωθώντας και προστατεύοντας τα δικαιώματα του ανθρώπου.

ΕΕΔΑ, η βασική ιδέα που ενέπνευσε τη δημιουργία της

Η βασική ιδέα που ενέπνευσε τη δημιουργία της ΕΕΔΑ είναι η διαρκής παρακολούθηση των εξελίξεων που σχετίζονται με το καθεστώς των δικαιωμάτων του ανθρώπου στην Ελλάδα και το εξωτερικό, η ενημέρωση της κοινής γνώμης για τους σχετικούς κινδύνους παραβίασης που ελλοχεύουν και προπαντός η παροχή συμβουλών για τη χάραξη σωστής κεντρικής πολιτικής για θέματα που άπτονται των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Σκοπός της ΕΕΔΑ είναι η συνεχής επισήμανση σε όλα τα όργανα της Πολιτείας της ανάγκης αποτελεσματικής κατοχύρωσης των δικαιωμάτων του ανθρώπου όλων όσων διαβιούν στην ελληνική Επικράτεια.

ΕΕΔΑ, η κύρια αποστολή της

Σύμφωνα με το νόμο της, η κύρια αποστολή της ΕΕΔΑ συνίσταται:

- στη διαρκή παρακολούθηση της εξέλιξης των θεμάτων προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου και τη συνεχή ενημέρωση και προώθηση της σχετικής έρευνας,
- στην ανταλλαγή εμπειριών σε διεθνές επίπεδο με τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς, όπως ο ΟΗΕ, το Συμβούλιο της Ευρώπης, ο ΟΑΣΕ, με τις ομόλογες Επιτροπές άλλων Κρατών και με την Κοινωνία των Πολιτών,
- στη διαμόρφωση προτάσεων πολιτικής σε θέματα δικαιωμάτων του ανθρώπου.

ΕΕΔΑ, Ανεξαρτησία και πλουραλισμός

Η ανεξαρτησία της ΕΕΔΑ, *conditio sine qua non* της διττής εντολής προώθησης και προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου που της έχει ανατεθεί από το νομοθέτη, κατοχυρώνεται στο νόμο της και διασφαλίζεται, μεταξύ άλλων, με την πρόβλεψη μιας όσο το δυνατόν ευρύτερης και ορισμένης με σαφήνεια στη νομοθεσία εντολής (Αρχές των Παρισίων, Α.2). Σύμφωνα με τον ιδρυτικό της νόμο, η ΕΕΔΑ αποτελεί τον εθνικό θεσμό για τα δικαιώματα του ανθρώπου και είναι το ανεξάρτητο συμβουλευτικό όργανο της Πολιτείας στα ζητήματα προστασίας και προώθησης των δικαιωμάτων του ανθρώπου (άρθρο 10, παρ. 2, Ν 4780/2021).

Πράγματι, η νομοθεσία της ΕΕΔΑ προσδιορίζει με σαφήνεια την αποστολή και τη σφαίρα αρμοδιότητάς της, ενώ παράλληλα η ΕΕΔΑ ερμηνεύει με ευρύ και εποικοδομητικό τρόπο την εντολή, ώστε να προωθείται ένας πιο προοδευτικός ορισμός των δικαιωμάτων του ανθρώπου που να περιλαμβάνει το σύνολο των δικαιωμάτων του ανθρώπου, όπως αυτά ορίζονται σε διεθνή, περιφερειακά και εθνικά κείμενα και ερμηνεύονται από τα αρμόδια διεθνή δικαιοδοτικά και οιοное δικαιοδοτικά όργανα. Κατά τον τρόπο αυτό πραγματώνεται η θεμελιώδης αρχή του δικαίου των δικαιωμάτων του ανθρώπου, σύμφωνα με την οποία όλα τα δικαιώματα είναι οικουμενικά, αδιαίρετα και αλληλοεξαρτώμενα.

Ως επιπρόσθετη εγγύηση της ανεξαρτησίας της ΕΕΔΑ απέναντι στις δημόσιες Αρχές λειτουργεί και η πλουραλιστική και πολυφωνική σύνθεσή της καθώς η συμμετοχή στη σύνθεσή

της 43 φορές επιτρέπεται και συνάμα καλλιεργεί ένα μοναδικό διάλογο μεταξύ των διαφόρων φορέων της Κοινωνίας των πολιτών και της Πολιτείας. Αντανακλώντας τον πλουραλισμό των απόψεων σε θέματα που αφορούν στα δικαιώματα του ανθρώπου, αυτή η συλλογική σύνθεση, που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων ανεξάρτητες Αρχές, πανεπιστημιακές σχολές νομικών και πολιτικών επιστημών, συνδικαλιστικές οργανώσεις, ΜΚΟ, πολιτικά κόμματα και υπουργεία, εξασφαλίζει ένα πολύ υψηλό επίπεδο εμπειρογνώμοσύνης, πολύ κοντά στις ανάγκες και τις προκλήσεις του πεδίου.

Στο πλαίσιο, εξάλλου, του θεσμικού ρόλου και της αποστολής της ως θεματοφύλακα των δικαιωμάτων του ανθρώπου σε διεθνές, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, η ΕΕΔΑ διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στη γεφύρωση της απόστασης όχι μόνο μεταξύ της Πολιτείας και της Κοινωνίας των πολιτών, αλλά και μεταξύ των διεθνών δεσμεύσεων της Χώρας για την εφαρμογή των δικαιωμάτων του ανθρώπου και την πραγματική απόλαυσή τους στην πράξη.

Συμμετοχή προσώπων οριζόμενων από την ΕΕΔΑ σε συλλογικά όργανα της διοίκησης

Στο πλαίσιο του θεσμικού της ρόλου ως του ανεξάρτητου συμβουλευτικού οργάνου της Πολιτείας σε θέματα προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου, η ΕΕΔΑ έχει την εντολή να συμβουλεύει το σύνολο των δημόσιων Αρχών σχετικά με ζητήματα που άπτονται των δικαιωμάτων του ανθρώπου και να τους παρέχει κάθε δυνατή αρωγή στην προσπάθεια προώθησης και προστασίας αυτών. Η εντολή αυτή μπορεί να εκπληρωθεί με πολλούς και διάφορους τρόπους, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και ο ορισμός προσώπων που συμμετέχουν σε συλλογικά όργανα της Δημόσιας Διοίκησης. Κατά το έτος 2021, η ΕΕΔΑ ανταποκρίθηκε με προθυμία και ευθύνη στα ακόλουθα αιτήματα:

Συμμετοχή στο Εθνικό Συμβούλιο κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ΕΣΡΜ)

Η ΕΕΔΑ μετέχει, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 15 επ. του Νόμου 4356/2015 (ΦΕΚ 181/ Α' /24.12.2015), στη σύνθεση του Εθνικού Συμβουλίου κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ΕΣΡΜ), στις συνεδριάσεις του οποίου εκπροσωπείται από πρόσωπα που ορίζει η ίδια. Κατά το έτος 2021, την ΕΕΔΑ εκπροσώπησαν η Μαρίνα Μαθά-Γαλανού (τακτικό μέλος) και η Αικατερίνη Πουρναρά (αναπληρωματικό μέλος).



Συμμετοχή στον Εθνικό Μηχανισμό Εκπόνησης, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης Σχεδίων Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού στο πλαίσιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης (12 Μαρτίου, 17 και 23 Ιουνίου)

Η ΕΕΔΑ συμμετείχε στις συνεδριάσεις του Εθνικού Μηχανισμού Εκπόνησης, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης Σχεδίων Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν, στο πλαίσιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, στις 12 Μαρτίου, στις 17 και στις 23 Ιουνίου 2021. Την ΕΕΔΑ εκπροσώπησαν ο Α' Αντιπρόεδρος της Γιάννης Ιωαννίδης και η Επιστημονική Συνεργάτιδα Κατερίνα Χαροκόπου.

Συμμετοχή στην επιτροπή Παρακολούθησης της εφαρμογής των Εθνικών Προγραμμάτων του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 (23 Ιουνίου)

Η ΕΕΔΑ συμμετέχει, από το 2015, στην Επιτροπή Παρακολούθησης της εφαρμογής των Εθνικών Προγραμμάτων του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας για την Προγραμματική Περίοδο 2014 - 2020, στην οποία εκπροσωπείται, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, από την Πρόεδρό της, Μαρία Γαβουνέλη, χωρίς δικαίωμα ψήφου. Στο πλαίσιο αυτό, η Πρόεδρος της ΕΕΔΑ έλαβε μέρος διαδικτυακά στην 2η και τελευταία συνεδρίαση της Επιτροπής στις 23 Ιουνίου 2021, η οποία πραγματοποιήθηκε στο Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (ΚΠΙΣΝ) με φυσική παρουσία. Η ΕΕΔΑ έχει επανειλημμένα επιστήσει την προσοχή της Πολιτείας στη σημασία της ουσιαστικής συμμετοχής της στην προετοιμασία, παρακολούθηση, αναθεώρηση και αξιολόγηση του προγραμματισμού και των υποστηριζόμενων έργων, ρόλος που σύμφωνα με τους σκοπούς του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, σταδιακά αναγνωρίζεται θεσμικώς, μεταξύ των άλλων, στους εθνικούς φορείς για τα ανθρώπινα δικαιώματα όπως και στους φορείς ισότητας.

Υπόδειξη μελών στις Επιτροπές Πολιτογράφησης

Δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 12 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, ο οποίος κυρώθηκε με τον ν. 3284/2004, όπως είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 8 του ν. 3838/2010, (Α' 49), αντικαταστάθηκε εκ νέου με την παρ. 2 του άρθρου 26 του ν. 3938/2011 (Α' 61) και τροποποιήθηκε με την παρ. 6 άρθρου 142 του ν. 4251/2014 (Α' 80), το άρθρο 59 του ν. 4456/2017 (Α' 24) και το άρθρο 38 του ν. 4604/2019 (Α' 50), συνιστώνται Επιτροπές Πολιτογράφησης, οι οποίες γνωμοδοτούν για τη συνδρομή των ουσιαστικών προϋποθέσεων που πρέπει να πληροί ο αλλοδαπός που επιθυμεί να γίνει Έλληνας πολίτης (άρθρο 3 του ν. 3838/2010). Σε καθεμία από τις Επιτροπές Πολιτογράφησης συμμετέχει μέλος που υποδεικνύεται, μαζί με τον αναπληρωτή του, σύμφωνα με τον Κανονισμό λειτουργίας της από την ΕΕΔΑ.

Η ΕΕΔΑ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 6 και 280 του Νόμου 3852/2010 (ΦΕΚ 87/ Α' /7.6.2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρό-

γραμμα Καλλικράτης», αλλά και του Νόμου 3938/2011, υποδεικνύει, κάθε φορά που αυτό της ζητείται, μέλη - τακτικά και αναπληρωματικά - σε όλες τις Επιτροπές Πολιτογράφησης όλων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της Ελλάδας: α) Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας στην οποία συνιστώνται 2 Επιτροπές Πολιτογράφησης, β) Ηπείρου-Δυτικής Μακεδονίας, γ) Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου στην οποία συνιστώνται 2 Επιτροπές Πολιτογράφησης, δ) Κρήτης, ε) Αττικής στην οποία συνιστώνται 4 Επιτροπές Πολιτογράφησης με τοπική αρμοδιότητα, στ) Μακεδονίας-Θράκης στην οποία συνιστώνται 3 Επιτροπές Πολιτογράφησης με τοπική αρμοδιότητα, ζ) Αιγαίου στην οποία συνιστώνται 2 Επιτροπές Πολιτογράφησης με τοπική αρμοδιότητα. Το 2021, η ΕΕΔΑ υπέδειξε εκ νέου μέλη σε ορισμένες Επιτροπές Πολιτογράφησης, των οποίων έληγε η διετής θητεία.

Η παραπάνω διαδικασία πολιτογράφησης τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 4735/2020 «Τροποποίηση Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, νέο πλαίσιο επιλογής διοικήσεων στο δημόσιο τομέα, ρύθμιση οργανωτικών θεμάτων της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας και της Γενικής Γραμματείας Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών, ρυθμίσεις για την αναπτυξιακή προοπτική και την εύρυθμη λειτουργία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης» (ΦΕΚ 197/Α΄/12.10.2020). Δυνάμει των διατάξεων αυτών, αντικαταστάθηκαν οι Επιτροπές Πολιτογράφησης από Ειδικές Τριμελείς Επιτροπές Εξετάσεων, αποτελούμενες από έναν υπάλληλο της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας, ως Πρόεδρο και δύο εκπαιδευτικούς της δημόσιας ή ιδιωτικής εκπαίδευσης, οι οποίοι ορίζονται με ισάριθμους αναπληρωτές τους, αποκλείοντας έτσι τα πρόσωπα που υποδεικνύονται από την ΕΕΔΑ.

Υπόδειξη μελών στις Επιτροπές Μετανάστευσης

Βάσει του άρθρου 134 του ν. 4251/2014, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 17 του άρθρου 31 του ν. 4540/2018, στο Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής συνιστώνται τρεις Επιτροπές Μετανάστευσης, οι οποίες γνωμοδοτούν σχετικά με τη συνδρομή σε πολίτες τρίτων χωρών ιδιαίτερων δεσμών με την κοινωνική ζωή της Χώρας, προκειμένου να τους χορηγηθεί άδεια διαμονής, καθώς και σε κάθε περίπτωση που παραπέμπεται σε αυτές αίτημα στο πλαίσιο χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής. Οι Επιτροπές συγκροτούνται με απόφαση του Υπουργού Μεταναστευτικής Πολιτικής με την οποία ορίζονται ο Πρόεδρος, τα μέλη και οι γραμματείς, τακτικοί και αναπληρωματικοί. Οι Επιτροπές αποτελούνται από: α) δύο (2) υπαλλήλους του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής, εκ των οποίων ο ένας (1) ορίζεται ως Πρόεδρος. β) Έναν (1) υπάλληλο του Υπουργείου Εσωτερικών. γ) Έναν (1) εκπρόσωπο της Κοινωνίας των Πολιτών, που προτείνει η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου. δ). Έναν (1) εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος.

Η ΕΕΔΑ, ανταποκρινόμενη στις θεσμικές της υποχρεώσεις, προβαίνει, κάθε φορά που αυτό της ζητείται, στον ορισμό εκπροσώπων της Κοινωνίας των Πολιτών.

Υπόδειξη μελών στη Διατομεακή Συμβουλευτική Επιτροπή για την προώθηση της Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Κακοποίησης-Παραμέλησης Παιδιών στην Ελλάδα Επιτροπές Μετανάστευσης

Η ΕΕΔΑ μετέχει, από τον Ιανουάριο 2021, στη Διατομεακή Συμβουλευτική Επιτροπή για την προώθηση της Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Κακοποίησης-Παραμέλησης Παιδιών στην Ελλάδα, με τη συμμετοχή της Μαρίας-Ανδριανής Κωστοπούλου, Δικηγόρο, Πρόεδρο της Διευθύνουσας Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Δικαιώματα του Παιδιού και Μέλος της ΕΕΔΑ και του αναπληρωτή της, Στάθη Γκότση, Ιστορικό και Μέλος της ΕΕΔΑ.

ΕΕΔΑ, ομόλογοι ΕΘΑΔ και διεθνής δράση

Το έργο και η συμβολή της ΕΕΔΑ στην προώθηση και προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου στην Ελλάδα αναγνωρίστηκαν για ακόμη μία φορά σε διεθνές επίπεδο, με την επανεκλογή της ΕΕΔΑ τον Οκτώβριο 2018 για δεύτερη συνεχόμενη θητεία (2019-2022) στην Ευρωπαϊκή Συντονιστική Επιτροπή (European Coordinating Committee, ECC), η οποία αποτελεί το εκτελεστικό όργανο του Ευρωπαϊκού Δικτύου Εθνικών Θεσμών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (European Network of National Human Rights Institutions, ENNHRI).

Επιπλέον κατά την ίδια Γενική Συνέλευση του ENNHRI, που έγινε στην Αθήνα στις 24 Οκτωβρίου 2018, η ΕΕΔΑ εξελέγη ως μέλος του Γραφείου (Bureau) της Παγκόσμιας Συμμαχίας Εθνικών Θεσμών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Global Alliance of National Human Rights Institutions, GANHRI), ενώ, μέσα στο 2021, κατά την πιο πρόσφατη Γενική Συνέλευση του ENNHRI, που πραγματοποιήθηκε στις 3 Δεκεμβρίου 2021, η ΕΕΔΑ εξελέγη ως αναπληρωματικό μέλος της Υποεπιτροπής Διαπίστευσης της Παγκόσμιας Συμμαχίας των ΕΘΑΔ. Επιπλέον, το Μάρτιο του 2021, η ΕΕΔΑ ανέλαβε την Προεδρία της Ομάδας Εργασίας του Ευρωπαϊκού Δικτύου Εθνικών Θεσμών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για το Άσυλο και τη Μετανάστευση (ENNHRI Asylum and Migration Working Group). Την ΕΕΔΑ εκπροσωπεί στα εσωτερικά όργανα διοίκησης τόσο του ευρωπαϊκού όσο και του παγκόσμιου δικτύου των ΕΘΑΔ η Πρόεδρος Μαρία Γαβουνέλη, ενώ στην Ομάδα Εργασίας του ENNHRI για το Άσυλο και τη Μετανάστευση την ΕΕΔΑ εκπροσωπεί η Επιστημονική Συνεργάτιδα Εύα Τζαβαλά.



Η ΕΕΔΑ μεταφράζει τις Αρχές των Παρισίων

Οι Αρχές των Παρισίων συνιστούν ένα σύνολο κατευθυντήριων αρχών και κριτηρίων για τους ΕΘΑΔ, που εκπονήθηκαν από τους ίδιους τους ΕΘΑΔ και εγκρίθηκαν στη συνέχεια από την Επιτροπή των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Ε/RES/1992/54, 3.3.1992) και τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ (Α/RES/48/134, 20.12.1993). Οι Αρχές των Παρισίων προάγουν τη δημιουργία και ενίσχυση των ΕΘΑΔ, υποδεικνύοντας τον τρόπο με τον οποίο οφείλουν να λειτουργούν προκειμένου να είναι όσο το δυνατόν αποτελεσματικότεροι στο έργο που επιτελούν. Συνίστανται, με άλλα λόγια, στη βασική κανονιστική πηγή των ΕΘΑΔ.



Αν και, ως κανόνες «ήπιου δικαίου» (*soft law*), στερούνται δεσμευτικής νομικής ισχύος, η διεθνής προσοχή που προσέλκυσαν τόσο από τον ΟΗΕ όσο και από άλλους διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς, μεταξύ των οποίων και το Συμβούλιο της Ευρώπης, ήταν τόσο μεγάλη και η υποδοχή που τους επιφυλάχθηκε τόσο θερμή, ώστε να θεωρούνται σήμερα ως τα «ελάχιστα πρότυπα για την αποτελεσματική λειτουργία ενός ΕΘΑΔ». Γι' αυτό άλλωστε και τα ελεγκτικά όργανα του ΟΗΕ διαρκώς επισημαίνουν emphatically σε συστάσεις και διακηρύξεις τους τη σημασία των Αρχών των Παρισίων, αναγνωρίζοντας την ανάγκη διασφάλισης της εφαρμογής τους και θέτοντας παράλληλα τη διαδικασία διαπίστευσης των ΕΘΑΔ σύμφωνα με τις Αρχές των Παρισίων υπό την αιγίδα του Γραφείου του Υπατού Αρμοστή του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

Η ΕΕΔΑ, στο πλαίσιο του θεσμικού της ρόλου ως ΕΘΑΔ, παραθέτει στα ελληνικά τις Αρχές για το νομικό καθεστώς των Εθνικών Θεσμών (Αρχές των Παρισίων):

Αρχές σχετικά με το νομικό καθεστώς των Εθνικών Θεσμών (Αρχές των Παρισίων)

Υιοθετήθηκαν με το Ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης 48/134
της 20^{ης} Δεκεμβρίου 1993

Αρμοδιότητα και καθήκοντα

1. Ένας εθνικός θεσμός επιφορτίζεται με την αρμοδιότητα να προωθεί και να προστατεύει τα δικαιώματα του ανθρώπου.

2. Ένας εθνικός θεσμός έχει όσο το δυνατόν ευρύτερη εντολή, η οποία ορίζεται με σαφήνεια σε συνταγματικό ή νομοθετικό κείμενο, προσδιορίζοντας τη σύνθεση και τη σφαίρα αρμοδιότητάς του.

3. Ένας εθνικός θεσμός έχει, μεταξύ άλλων, τις παρακάτω αρμοδιότητες:

(α) Να υποβάλλει στην Κυβέρνηση, το Κοινοβούλιο και κάθε άλλο αρμόδιο όργανο, σε συμβουλευτική βάση, είτε ύστερα από αίτημα των ενδιαφερόμενων Αρχών, είτε ασκώντας την αρμοδιότητά του να επιλαμβάνεται ενός ζητήματος αυτεπάγγελα, γνωμοδοτήσεις, συστάσεις, προτάσεις και εκθέσεις για κάθε ζήτημα σχετικά με την προώθηση και προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Ο εθνικός θεσμός δύναται να αποφασίσει τη δημοσιοποίησή τους. Αυτές οι γνωμοδοτήσεις, συστάσεις, προτάσεις και εκθέσεις, καθώς και κάθε αρμοδιότητα του εθνικού θεσμού, αφορούν στους ακόλουθους τομείς:

(i) Σε κάθε νομοθετική ή διοικητική διάταξη, καθώς και διατάξεις που σχετίζονται με δικαστικούς οργανισμούς, οι οποίες αποσκοπούν στη διασφάλιση και διεύρυνση της προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Στο πλαίσιο αυτό, ο εθνικός θεσμός εξετάζει τις νομοθετικές και διοικητικές διατάξεις σε ισχύ, καθώς και νομοσχέδια και προτάσεις νόμου, και απευθύνει τις αναγκαίες συστάσεις ώστε να διασφαλίσει ότι αυτές οι διατάξεις συμμορφώνονται με τις θεμελιώδεις αρχές των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Προτείνει, όπου κρίνεται αναγκαίο, την υιοθέτηση νέας νομοθεσίας, την τροποποίηση της ισχύουσας νομοθεσίας και την υιοθέτηση ή τροποποίηση διοικητικών μέτρων.

(ii) Σε οποιαδήποτε περίπτωση παραβίασης δικαιωμάτων του ανθρώπου της οποίας επιλαμβάνεται.

(iii) Στην προετοιμασία εκθέσεων για την κατάσταση των δικαιωμάτων του ανθρώπου στη Χώρα γενικότερα, και για ειδικότερα ζητήματα.

(iv) Στην επισήμανση στην κυβέρνηση περιπτώσεων, ανά την Επικράτεια, όπου παραβιάζονται δικαιώματα του ανθρώπου και την υποβολή προτάσεων για την ανάληψη πρωτοβουλιών με σκοπό τον τερματισμό των καταστάσεων αυτών και, όπου κρίνεται αναγκαίο, τη διατύπωση γνώμης σχετικά με τις θέσεις και τις αντιδράσεις της κυβέρνησης.

(β) Να προωθεί και να διασφαλίζει την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας, των κανονισμών και πρακτικών με τα διεθνή κείμενα για τα δικαιώματα του ανθρώπου, στα οποία το Κράτος είναι συμβαλλόμενο μέρος, καθώς και την αποτελεσματική εφαρμογή τους.

(γ) Να ενθαρρύνει την επικύρωση των προαναφερθέντων κειμένων ή την προσχώρηση σε αυτά, και να διασφαλίζει την εφαρμογή τους.

(δ) Να συνεισφέρει στις εκθέσεις που υποβάλλουν τα Κράτη στα όργανα και τις επιτροπές των Ηνωμένων Εθνών και σε περιφερειακούς θεσμούς, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις συμβάσεις και, όπου κρίνεται αναγκαίο, να διατυπώνει γνώμη σχετικά, με το δέοντα σεβασμό για την ανεξαρτησία του.

(ε) Να συνεργάζεται με τα Ηνωμένα Έθνη και κάθε άλλο οργανισμό του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών, με τους περιφερειακούς θεσμούς και τους εθνικούς θεσμούς άλλων χωρών που είναι αρμόδιοι για την προστασία και προώθηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

(στ) Να συνδράμει στη διαμόρφωση προγραμμάτων για την εκπαίδευση και την έρευνα στα δικαιώματα του ανθρώπου και να συμμετέχει στην υλοποίησή τους στα σχολεία, τα πανεπιστήμια και τους επαγγελματικούς κύκλους.

(ζ) Να δημοσιοποιεί τα δικαιώματα του ανθρώπου και τις προσπάθειες για καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων, και συγκεκριμένα των φυλετικών διακρίσεων, αυξάνοντας την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης, ιδίως μέσω της πληροφόρησης και της εκπαίδευσης και αξιοποιώντας όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Σύνθεση και εχέγγυα ανεξαρτησίας και πλουραλισμού

1. Η σύνθεση του εθνικού θεσμού και ο διορισμός των μελών του, είτε μέσω εκλογών, είτε με άλλο τρόπο, πραγματοποιούνται σύμφωνα με διαδικασία που παρέχει όλα τα αναγκαία εχέγγυα για τη διασφάλιση της πλουραλιστικής αντιπροσώπευσης των κοινωνικών δυνάμεων (της κοινωνίας των πολιτών) που συμμετέχουν στην προώθηση και την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου, ιδίως με αρμοδιότητες που επιτρέπουν την εδραίωση αποτελεσματικής συνεργασίας με, ή μέσω της παρουσίας, αντιπροσώπων:

(α) Μη κυβερνητικών οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στο πεδίο των δικαιωμάτων του ανθρώπου και της καταπολέμησης των φυλετικών διακρίσεων, συνδικαλιστικών οργανώσεων, ενδιαφερόμενων κοινωνικών και επαγγελματικών οργανώσεων, όπως για παράδειγμα, ενώσεις δικηγόρων, γιατρών, δημοσιογράφων και επιστημόνων εγνωσμένου κύρους.

(β) Τάσεων της φιλοσοφικής και πολιτικής σκέψης.

(γ) Πανεπιστημίων και διακεκριμένων εμπειρογνομόνων.

(δ) Του Κοινοβουλίου.

(ε) Κυβερνητικών υπηρεσιών (εάν αυτές περιλαμβάνονται, οι εκπρόσωποί τους πρέπει να συμμετέχουν στις διαβουλεύσεις μόνο με συμβουλευτική αρμοδιότητα).

2. Ο εθνικός θεσμός διαθέτει την κατάλληλη υποδομή για την ομαλή διεξαγωγή των δραστηριοτήτων του, και συγκεκριμένα επαρκή χρηματοδότηση. Ο σκοπός αυτής της χρηματοδότησης θα πρέπει να είναι τέτοιος ώστε να του επιτρέπει να διαθέτει δικό του προσωπικό και εγκαταστάσεις, ώστε να είναι ανεξάρτητος από την Κυβέρνηση και να μην υπόκειται σε οικονομικό έλεγχο, ο οποίος ενδέχεται να επηρεάσει την ανεξαρτησία του.

3. Προκειμένου να διασφαλιστεί μία σταθερή εντολή για τα μέλη του εθνικού θεσμού, χωρίς την οποία δεν μπορεί να υπάρξει πραγματική ανεξαρτησία, ο διορισμός τους πραγματοποιείται με επίσημη πράξη η οποία καθορίζει την ακριβή διάρκεια της εντολής. Η εντολή αυτή μπορεί να ανανεωθεί, υπό τον όρο ότι διασφαλίζεται η πλουραλιστική σύνθεση του θεσμού.

Μέθοδοι λειτουργίας

Εντός του πλαισίου της λειτουργίας του, ο εθνικός θεσμός :

(α) Εξετάζει ελεύθερα οποιοδήποτε ζήτημα εμπίπτει στην αρμοδιότητά του, είτε υποβάλλεται από την κυβέρνηση είτε εξετάζεται αυτεπάγγελτα από το θεσμό, κατόπιν πρότασης μέλους του ή οποιουδήποτε αιτούντος.

(β) Δέχεται οποιοδήποτε πρόσωπο και αποκτά οποιαδήποτε πληροφορία και έγγραφα που είναι αναγκαία για την αξιολόγηση καταστάσεων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του.

(γ) Απευθύνεται στην κοινή γνώμη άμεσα ή μέσω οποιουδήποτε μέσου μαζικής επικοινωνίας, ιδίως ώστε να δημοσιοποιεί τις γνωμοδοτήσεις και τις συστάσεις του.

(δ) Συνέρχεται σε τακτική βάση και όποτε κρίνεται απαραίτητο με την παρουσία όλων των μελών του εφόσον έχουν προσηκόντως κληθεί.

(ε) Συγκροτεί ομάδες εργασίας αποτελούμενες από τα μέλη του ανάλογα με τις υφιστάμενες ανάγκες και δημιουργεί τοπικά ή περιφερειακά τμήματα για να τον επικουρούν κατά την εκπλήρωση των λειτουργιών του.

(στ) Διατηρεί ανοιχτούς διαύλους επικοινωνίας με τα υπόλοιπα, δικαιοδοτικά ή άλλα, όργανα τα οποία είναι αρμόδια για την προώθηση και την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου (ιδίως Συνηγόρους του πολίτη, διαμεσολαβητές και παρεμφερείς θεσμούς).

(ζ) Ενόψει του θεμελιώδους ρόλου που διαδραματίζουν οι μη κυβερνητικές οργανώσεις στη διεύρυνση του έργου των εθνικών θεσμών, αναπτύσσει σχέσεις με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στο τομέα της προώθησης και της προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου, την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, την καταπολέμηση του ρατσισμού, την προστασία ιδιαίτερα ευάλωτων ομάδων (ιδίως παιδιών, εργαζόμενων μεταναστών, προσφύγων, ατόμων με σωματική και διανοητική αναπηρία) ή σε άλλους εξειδικευμένους τομείς.

Πρόσθετες αρχές σχετικά με το status Επιτροπών με οιονεί δικαιοδοτικές αρμοδιότητες

Ένας εθνικός θεσμός μπορεί να έχει εξουσιοδότηση να επιλαμβάνεται και να εξετάζει καταγγελίες και αναφορές σχετικά με ατομικές περιπτώσεις. Υποθέσεις μπορούν να εισαχθούν ενώπιόν του από ιδιώτες, τους αντιπροσώπους τους, τρίτα μέρη, μη κυβερνητικές οργανώσεις, σωματεία συνδικαλιστικών οργανώσεων ή άλλες αντιπροσωπευτικές οργανώσεις. Υπό τις συνθήκες αυτές, και με την επιφύλαξη των αρχών που προαναφέρθηκαν σχετικά με τις άλλες αρμοδιότητες των επιτροπών, οι λειτουργίες που τους ανατίθενται μπορούν να θεμελιωθούν στις ακόλουθες αρχές:

(α) Την αναζήτηση ενός φιλικού διακανονισμού μέσω συμβιβασμού ή, εντός των ορίων που καθορίζονται από το νόμο, μέσω δεσμευτικών αποφάσεων ή, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο, στη βάση της εμπιστευτικότητας.

(β) Την ενημέρωση του μέρους που κατέθεσε την αναφορά σχετικά με τα δικαιώματά του, ιδίως σχετικά με τα ένδικα βοηθήματα που διαθέτει και την προώθηση της πρόσβασης σε αυτά.

(γ) Την ακρόαση κάθε καταγγελίας ή αναφοράς ή τη διαβίβασή τους σε κάθε άλλη αρμόδια Αρχή, εντός των ορίων που καθορίζονται από το νόμο.

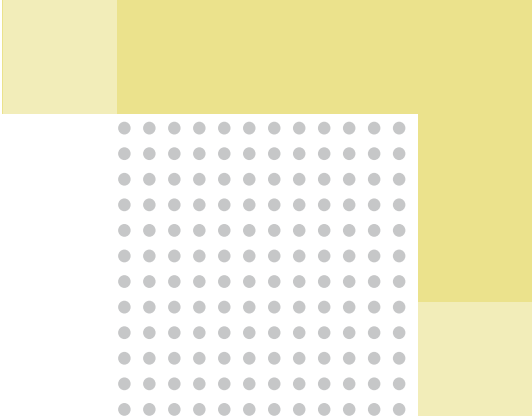
(δ) Τη διατύπωση συστάσεων προς τις αρμόδιες Αρχές, ιδίως προτείνοντας τροπολογίες ή αναθεώρηση νόμων, κανονισμών και διοικητικών πρακτικών, ιδιαίτερα εάν ευθύνονται για τις δυσκολίες τις οποίες αντιμετωπίζουν τα πρόσωπα που κατέθεσαν την αναφορά με σκοπό να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους.

2021 ΕΤΗΣΙΑ
ΕΚΘΕΣΗ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ (Ε.Ε.Δ.Α.)

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ





ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ
ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Οι μεγάλες θεματικές της ΕΕΔΑ το 2021	43
Τα Δικαιώματα του Ανθρώπου τον καιρό της πανδημίας.....	44
Πρόσφυγες και Μετανάστες	45
Γυναίκες	47
Οικογένεια και παιδί	48
Αντιμετώπιση του Ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας	49
Εργασία	50
Δικαίωμα στη ζωή/αξιοπρέπεια	51
ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα	51
Ρομά	52
Εκπαίδευση παιδιών με αναπηρία και/ή μαθησιακές δυσκολίες	52
Αντιρρησίες Συνείδησης	53
Χτίζοντας γέφυρες μεταξύ του Κράτους και της Κοινωνίας των Πολιτών: η ΕΕΔΑ ως bridge builder.....	54
Η ΕΕΔΑ ως συνομιλήτρια των εθνικών Αρχών	54
Η ΕΕΔΑ ως συνομιλήτρια της Κοινωνίας των Πολιτών	59

Οι μεγάλες θεματικές της ΕΕΔΑ το 2021

Απαραίτητο συστατικό για την καλλιέργεια κουλτούρας σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου είναι η ενθάρρυνση του διαλόγου και η προώθηση της αλληλεπίδρασης και της συνεργασίας μεταξύ των ΕΘΑΔ και των δημόσιων Αρχών που είναι επιφορτισμένες με την εφαρμογή των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Η ΕΕΔΑ διαδραματίζει σημαντικό και εποικοδομητικό ρόλο στην ουσιαστική πραγμάτωση της προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου, παρακολουθώντας διαρκώς τις εξελίξεις που σχετίζονται με την κατάσταση και εφαρμογή των δικαιωμάτων του ανθρώπου στην Ελλάδα και το εξωτερικό και παρέχοντας διαρκή συμβουλευτική στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας.

Πράγματι, ο συμβουλευτικός ρόλος συγκαταλέγεται αναμφισβήτητα μεταξύ των πιο σημαντικών αρμοδιοτήτων των ΕΘΑΔ και, σύμφωνα με τα ελάχιστα πρότυπα που θέτουν οι Αρχές των Παρισίων, δεν περιορίζεται μόνο στην υποβολή γνωμοδοτήσεων, συστάσεων, προτάσεων ή εκθέσεων και στη συμμετοχή σε συνεδριάσεις της Βουλής αλλά επεκτείνεται και στη συνδρομή στις εκθέσεις που υποβάλλουν οι εθνικές αρμόδιες Αρχές για τη συμμόρφωσή τους με τα διεθνή, περιφερειακά ή/και ευρωπαϊκά πρότυπα για τα δικαιώματα του ανθρώπου (reporting) καθώς επίσης και στην ενθάρρυνση για την επικύρωση διεθνών συνθηκών για τα δικαιώματα του ανθρώπου.

Παράλληλα, η ΕΕΔΑ έχει αναλάβει και φέρνει σε πέρας με ευθύνη και αποτελεσματικότητα το γενικό καθήκον παρακολούθησης της συμμόρφωσης των αρμόδιων κρατικών Αρχών με τα διεθνή, περιφερειακά ή/και εθνικά πρότυπα για τα δικαιώματα του ανθρώπου (monitoring), σύμφωνα με τις Αρχές των Παρισίων (Α.3.β’).

Ειδικότερα, στην παρούσα συνθήκη της πανδημίας, αξίζει να σημειωθεί ότι κατά τη διάρκεια του πρώτου εγκλεισμού λόγω της πανδημίας, η ΕΕΔΑ συνεδρίαζε σε εβδομαδιαία βάση διαδικτυακά, με τη συμμετοχή των εμπλεκόμενων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων φορέων, κρατικών και μη, ώστε να αντιμετωπίσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις νέες προκλήσεις, να αξιολογήσει τον αντίκτυπο των περιοριστικών μέτρων πολιτικής στα ανθρώπινα δικαιώματα και τις δημοκρατικές αξίες, να παρέχει στην ελληνική κυβέρνηση τις κατάλληλες συμβουλές σχετικά με την προστασία του πυρήνα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και παράλληλα να ενημερώνει την κοινή γνώμη για τα δικαιώματά της και τους σχετικούς κινδύνους παραβίασής τους εξαιτίας της πανδημίας. Συνεχίζοντας, βέβαια, να παρακολουθεί και όλα τα άλλα θέματα που άπτονται των δικαιωμάτων του ανθρώπου και που αφορούν στη χάραξη σωστής κεντρικής πολιτικής, όπως το προσφυγικό ζήτημα, το περιβάλλον κ.α.

Πιο συγκεκριμένα, κατά το έτος 2021, η ΕΕΔΑ επέδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον στις εξής θεματικές:

Τα Δικαιώματα του Ανθρώπου τον καιρό της πανδημίας

Έκθεση αναφοράς για τις επιπτώσεις της πανδημίας και των μέτρων για την αντιμετώπισή της στα δικαιώματα του ανθρώπου και συστάσεις προς την Πολιτεία. Οι εξαιρετικοί καιροί απαιτούν εξαιρετικές απαντήσεις (Μάιος 2021)



Ξεκινώντας από την παραδοχή ότι τα δικαιώματα του ανθρώπου θέτουν τον άνθρωπο στο επίκεντρο, η ΕΕΔΑ επιμένει ότι η αποτελεσματικότερη απάντηση στην πανδημία δεν μπορεί παρά να βασίζεται στα δικαιώματα του ανθρώπου. Με γνώμονα την παραδοχή αυτή, ο απώτερος στόχος της παρούσας Έκθεσης Αναφοράς της ΕΕΔΑ είναι να διασφαλίσει την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των μέτρων που λαμβάνει η Πολιτεία για την αντιμετώπιση της κρίσης που έφερε η νόσος COVID-19. Υπό το πρίσμα αυτό, η παρούσα Έκθεση διαρθρώνεται γύρω από 3 βασικά μηνύματα που πρέπει να εμπεδωθούν προκειμένου η απάντηση στην πανδημία να είναι αποτελεσματική: ο ιός δεν κάνει διακρίσεις (I), ο ιός μας απειλεί, όχι ο άνθρωπος (II) και όταν ανακάμψουμε πρέπει να γίνουμε καλύτεροι από πριν (III).

Πρόσφυγες και Μετανάστες

Εθνική Έκθεση για την κατάσταση των δικαιωμάτων του ανθρώπου των μεταναστών στα σύνορα. Ελλάδα, σε συνεργασία με το ENNHRI (ENNHRI/GNCHR, National Report on the situation of human rights of migrants at the borders. Greece) (Μάιος 2021)



Η παρούσα Έκθεση αποτελεί μέρος του της εκτενέστερης Έκθεσης του Ευρωπαϊκού Δικτύου των ΕΘΑΔ (ENNHRI) με θέμα «Δικαιώματα των μεταναστών στα σύνορα» (2019-2021), στην οποία συμμετείχε με σημαντική συνεισφορά και ο ελληνικός Εθνικός Θεσμός. Περιέχει σημαντικές πληροφορίες για τη δράση και το έργο της ΕΕΔΑ σε θέματα μετανάστευσης, εστιάζοντας ιδίως στην κατάσταση στα σύνορα της Ελλάδας με την Τουρκία, τα οποία αποτελούν ταυτόχρονα και εξωτερικά σύνορα της ΕΕ. Ειδικότερα, η Έκθεση αναπτύσσεται γύρω από τέσσερις (4) θεματικούς άξονες: (α) επιστροφές και βία, (β) πρόσβαση σε διαδικασίες, (γ) συνθήκες υποδοχής και στέρηση της ελευθερίας και (δ) λογοδοσία για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Παρατηρήσεις στην Απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών 29845/2021 σχετικά με τα τεκμήρια για την οικονομική και κοινωνική ένταξη του αλλοδαπού που αιτείται την ελληνική ιθαγένεια (Μάιος 2021)



Σε συνέχεια της δημοσίευσης της Απόφασης του Υπουργείου Εσωτερικών με αριθ. 29845/22.4.2021, η οποία, κατ' εξουσιοδότηση του Ν 4735/2020 που μεταρρύθμισε το σύστημα πολιτογράφησης, ορίζει τα τεκμήρια για την οικονομική και κοινωνική ένταξη που πρέπει να πληρούν οι αιτούντες ελληνική ιθαγένεια, η ΕΕΔΑ επισήμανε την ανησυχία της ως προς τον αυστηρό και περιοριστικό χαρακτήρα των εισοδηματικών κριτηρίων και των κριτηρίων κοινωνικής ένταξης της

Απόφασης. Η ΕΕΔΑ υπογράμμισε ότι, στη μεν πρώτη περίπτωση, απαιτείται πολυετής ένταξη των αλλοδαπών στην αγορά εργασίας, γεγονός που παραγνωρίζει την ελληνική πραγματικότητα της οικονομικής κατάστασης των περασμένων ετών, ενώ στη δεύτερη περίπτωση, η πρόβλεψη, μεταξύ των κριτηρίων κοινωνικής ένταξης, της «σύναψης γάμου με Έλληνα/ίδα πολίτη από γεννήσεως», υπερβαίνει τα όρια της χρηστής διοίκησης.

Παρατηρήσεις στο Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου «Διαμόρφωση διαδικασιών απελάσεων και επιστροφών πολιτών τρίτων χωρών, ζητήματα αδειών διαμονής και διαδικασιών χορήγησης διεθνούς προστασίας και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη» (Ιούλιος 2021)



Η ΕΕΔΑ κλήθηκε να γνωμοδοτήσει για τις προωθούμενες μεταρρυθμίσεις του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου στο δίκαιο των αλλοδαπών, διατυπώνοντας εκτενείς Παρατηρήσεις τόσο για τις συγκεκριμένες διατάξεις του Σχεδίου Νόμου που τέθηκε στη διαβούλευση (ψηφισθείς ν. 4825/2021, ΦΕΚ 157/Α΄/4.9.2021), όσο και για συναφή ζητήματα, αρμοδιότητας του Υπουργείου που χρήζουν αναθεώρησης. Επί της αρχής, η ΕΕΔΑ τόνισε ότι η αντιμετώπιση από την Πολιτεία του μεταναστευτικού ζητήματος πρέπει να γίνεται με ολιστικό τρόπο, κάτι που δυστυχώς ελλείπει στη σημερινή εποχή. Σταθερή Σύσταση της ΕΕΔΑ προς τα όργανα και τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί η επανεξέταση συνολικά της εξωτερικής πολιτικής και συνεργασίας με τρίτες χώρες (διέλευσης ή καταγωγής) στα ζητήματα διαχείρισης των μεταναστευτικών και

προσφυγικών ροών, καθώς οι μέχρι σήμερα πολιτικές ανάθεσης αρμοδιοτήτων ελέγχου της μετανάστευσης σε τρίτα κράτη έχει αποδειχθεί ότι δεν παρέχουν εχέγγυα προστασίας των δικαιωμάτων των πολιτών τρίτων χωρών στην πράξη.

Επιστολή προς τα συναρμόδια Υπουργεία για το θέμα της ανανέωσης των αδειών διαμονής δικαιούχων διεθνούς προστασίας (Ιούλιος 2021)



Η ΕΕΔΑ, σε συνέχεια αναφορών από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που αφορούν σε σημαντικά ελλείμματα προστασίας αναγνωρισμένων προσφύγων, απεύθυνε επιστολή στα Υπουργεία Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Προστασίας του Πολίτη σχετικά με τη μετέωρη κατάσταση, στην οποία βρίσκονται αρκετοί αναγνωρισμένοι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας λόγω καθυστέρησης στην ανανέωση των τίτλων διαμονής τους στην Ελλάδα και της μη συμπερίληψής τους στην Απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου περί αυτόματης χορήγησης παράτασης της διάρκειας ισχύος των δελτίων διαμονής τους έως την 31 Δεκεμβρίου 2021. Κάλεσε δε τον αρμόδιο Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την

ρύθμιση της κατάστασης «παράνομιας» στην οποία έχει περιέλθει μεγάλη μερίδα των δικαι-

ούχων διεθνούς προστασίας με άμεσο και διαρκή κίνδυνο παραβίασης των κατοχυρωμένων δικαιωμάτων τους σύμφωνα με τις διεθνείς και ευρωπαϊκές δεσμεύσεις της χώρας.

Γυναίκες

Δήλωση για τα φαινόμενα σεξουαλικής κακοποίησης στο πλαίσιο εκμετάλλευσης σχέσης εξουσίας με αφορμή τις πρόσφατες καταγγελίες στο χώρο του αθλητισμού (Ιανουάριος 2021)



Η ΕΕΔΑ, με την παρούσα Δήλωση, χαιρέτισε το θάρρος της χρυσής Ολυμπιονίκη στην ιστιοπλοία Σοφίας Μπεκατώρου να καταγγείλει δημόσια το περιστατικό σεξουαλικής κακοποίησης που υπέστη σε νεότερη ηλικία στο πλαίσιο εκμετάλλευσης σχέσης εξουσίας και επαγγελματικής εξάρτησης, τονίζοντας παράλληλα ότι η πρόσβαση των θυμάτων σεξουαλικής βίας στη δικαιοσύνη, η διεξαγωγή αποτελεσματικής διερεύνησης των παραβιά-

σεων που αφορούν πράξεις, οι οποίες στρέφονται κατά της γενετήσιας ζωής κι ελευθερίας και η χρηστή απονομή της δικαιοσύνης συγκαταλέγονται ανάμεσα στις βασικότερες πτυχές της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Στο πλαίσιο αυτό, και λαμβάνοντας υπόψη της τα χαμηλά ποσοστά καταγγελιών περιστατικών σεξουαλικής βίας στις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, τα χαμηλά ποσοστά δίωξης και με γνώμονα τη μη ανοχή, η ΕΕΔΑ καταδίκασε απερίφραστα κάθε μορφή σεξουαλικής βίας, καλώντας την Πολιτεία να προβεί σε περαιτέρω ενίσχυση του σχετικού θεσμικού πλαισίου.

Δελτίο Τύπου. Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας:

Ο αγώνας για την εξάλειψη των έμφυλων διακρίσεων συνεχίζεται (Μάρτιος 2021)



Η ΕΕΔΑ, αφορμή την παγκόσμια ημέρα για τα δικαιώματα της γυναίκας, ήθελα να θυμίσει ότι συνεχίζει να εργάζεται για την εξάλειψη των έμφυλων διακρίσεων και την ενδυνάμωση των γυναικών στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, την καταπολέμηση της έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας, αλλά και τη στήριξη όλων των ευάλωτων ομάδων γυναικών, όπως οι γυναίκες με αναπηρία, οι γυναίκες Ρομά,

οι γυναίκες πρόσφυγες, οι γυναίκες μετανάστριες, οι γυναίκες ΛΟΑΤΚΙ+. Με την ευκαιρία μάλιστα αυτή, αφού χαιρέτισε το σωματικό και ψυχικό σθένος των θυμάτων έμφυλης βίας για την καταγγελία περιστατικών σεξουαλικής κακοποίησης και παρενόχλησης, υπενθύμισε ότι η θεσμική και πρακτική ανταπόκριση στην ουσιαστική έμφυλη ισότητα ανήκει στα κομβικά κριτήρια προόδου της κοινωνίας και τις εγγυήσεις εύρυθμης λειτουργίας της Πολιτείας.

Δήλωση για την αποχώρηση της Τουρκίας από τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης (Μάρτιος 2021)



Η ΕΕΔΑ εξέφρασε τη βαθιά της λύπη για την απόφαση της Τουρκίας να αποχωρήσει από τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, καλώντας, αφενός, την ελληνική Πολιτεία να ενώσει τις δυνάμεις της με τα υπόλοιπα συμβαλλόμενα κράτη στη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης ώστε να διαφυλάξουν το κεκτημένο της Σύμβασης στο ακέραιο, αφετέρου, τα ευρωπαϊκά κράτη να

ανταποκριθούν στις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των γυναικών κάθε προέλευσης, ανεξαρτήτως της ηλικίας, της φυλής, του θρησκευματος, της κοινωνικής καταγωγής, της μεταναστευτικής ιδιότητας ή του σεξουαλικού προσανατολισμού τους, καθώς και για την προστασία τους από τη βία και την ενδοοικογενειακή βία.

Παρατηρήσεις στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025 του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Σεπτέμβριος 2021)



Η ΕΕΔΑ, με αφορμή το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025 (ΕΣΧΔΙΦ), επανήλθε σε προηγούμενες συστάσεις της, διατυπώνοντας γενικές αρχές και κατευθυντήριες γραμμές για την εκπόνησή του, ιδίως ως προς την αναγκαιότητα, τον τρόπο και τα μέσα κατάρτισης αλλά και ως προς

τον καθορισμό των ενεργειών που βελτιώνουν την προώθηση και την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Οικογένεια και παιδί

Παρατηρήσεις στο Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων και άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίου» (Μάρτιος 2021)

Η ΕΕΔΑ καλωσόρισε το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης σχετικά με τις «μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων και άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίου» (μετέπειτα ψηφισθέντα ν. 4800/2021, ΦΕΚ 81/Α'/21.5.2021), αναγνωρίζοντας ότι σκοπός του ήταν η ενίσχυση της ενεργούς παρουσίας και των δύο γονέων στην ανατροφή του παιδιού, ώστε να μην μεταβάλλονται ο ρόλος και η σχέση τους με το παιδί. Δεν παρέ-



λειψε ωστόσο να επισημάνει τις ιδιαίτερες ανησυχίες τόσο των Μελών της όσο και των ενδιαφερόμενων φορέων των νομικών επαγγελματιών, της επιστημονικής κοινότητας και της κοινωνίας των πολιτών, οι οποίοι εντοπίζουν πρακτικά ζητήματα που ενδέχεται να ανακύψουν κατά την εφαρμογή του νόμου και τον κίνδυνο που ελλοχεύει να μην ικανοποιηθεί εν τέλει το βέλτιστο συμφέρον του τέκνου. Για το σκοπό αυτό προέβη στη διατύπωση συγκεκριμένων συστάσεων

προς την Πολιτεία σχετικά με τις επιμέρους επίμαχες διατάξεις του ΣχΝ.

Αντιμετώπιση του Ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας

Δελτίο Τύπου: Ένα χρόνο μετά την καταδικαστική απόφαση της Χρυσής Αυγής η ΕΕΔΑ καλεί την ελληνική Πολιτεία σε επαγρύπνηση (Οκτώβριος 2021)



© UNHCR/Socrates Baltagiannis

Ένα χρόνο μετά την ιστορική καταδίκη της Χρυσής Αυγής ως εγκληματικής οργάνωσης, η ΕΕΔΑ εξέφρασε τη βαθιά της ανησυχία για την εκδήλωση οργανωμένης βίας με ρατσιστικό υπόβαθρο, στο στόχαστρο της οποίας βρίσκονται συγκεκριμένες ομάδες. Για το σκοπό αυτό, επανήλθε, στο παρόν δελτίο τύπου, σε συστάσεις που έχει απευθύνει στην Πολιτεία στο πα-

ρελθόν, εφιστώντας την προσοχή της στην απόλυτη και διαρκή ανάγκη έγκαιρης πρόληψης και σθεναρής αντιμετώπισης και καταδίκης τόσο της ρητορικής μίσους όσο και των ρατσιστικών εγκλημάτων. Η ΕΕΔΑ τόνισε εκ νέου ότι η αίσθηση ατιμωρησίας και η απενοχοποίηση της ρατσιστικής βίας, και δη της οργανωμένης, συμβάλλουν καθοριστικά, αφενός, στην αύξηση των βίαιων επιθέσεων ακροδεξιών ομάδων και ατόμων, αφετέρου, στη συστηματική παραβίαση του διεθνούς και ευρωπαϊκού δικαίου των δικαιωμάτων του ανθρώπου και την κανονικοποίηση της ρατσιστικής ρητορικής και των προκαταλήψεων στο πλαίσιο επίσημων πολιτικών.

Συμμετοχή στο Εθνικό Συμβούλιο κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ΕΣΡΜ)



Η ΕΕΔΑ μετέχει, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 15 επ. του ν. 4356/2015 (ΦΕΚ 181/Α'/24.12.2015), στη σύνθεση του Εθνικού Συμβουλίου κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ΕΣΡΜ), στις συνεδριάσεις του οποίου εκπροσωπείται από πρόσωπα που ορίζει η ίδια. Κατά το 2021, η ΕΕΔΑ εκπροσωπήθηκε από τα Μέλη της, †Μαρίνα Μαθά-Γαλανού (τακτικό μέλος) και Αικατερίνη Πουρναρά (αναπληρωματικό μέλος).

Παρακολούθηση του Δικτύου Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας



Σύσταση και λειτουργία του Δικτύου

Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας

Η πρωτοβουλία για τη δημιουργία του Δικτύου Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας προωθήθηκε στα μέσα του έτους 2011 από την Εθνική Επιτρο-

πή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ) και το Γραφείο της Υπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Ελλάδα (UNHCR). Στο Δίκτυο συμμετείχαν, το 2021, 51 Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και φορείς της κοινωνίας των πολιτών, οι οποίοι προσφέρουν ιατρικές, κοινωνικές και νομικές υπηρεσίες ή/και έρχονται σε άμεση επαφή με τα θύματα ρατσιστικής βίας ή θύματα άλλων βίαιων επιθέσεων που υποκινούνται από μίσος ή προκαταλήψεις και τέλος, οργανώσεις που έχουν δημιουργηθεί από τις ίδιες τις ομάδες που συνήθως γίνονται στόχος ρατσιστικής βίας. Το Δίκτυο στεγάζεται στα γραφεία της ΕΕΔΑ, επί της Νεοφύτου Βάμβα 6, στην Αθήνα.

Για περισσότερες λεπτομέρειες για το Δίκτυο Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας και τη δράση του κατά το 2021, βλ. πιο κάτω, υπό Η ΕΕΔΑ ως συνομιλήτρια της Κοινωνίας των Πολιτών.

Εργασία

Παρατηρήσεις στο ΣχΝ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Για την Προστασία της Εργασίας - Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής «Επιθεώρηση Εργασίας» - Κύρωση της Σύμβασης 190 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για την εξάλειψη της βίας και παρενόχλησης στον κόσμο της εργασίας - Κύρωση της Σύμβασης 187 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για το Πλαίσιο Προώθησης της Ασφάλειας και της Υγείας στην Εργασία - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1158 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την ισορροπία μεταξύ της επαγγελματικής και της ιδιωτικής ζωής» (Ιούνιος 2021)



Λόγω της σπουδαιότητας των ζητημάτων που επιχείρησε να ρυθμίσει το υπό σχολιασμό σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (μετέπειτα ψηφισθείς ν. 4808/2021), η ΕΕΔΑ, προωθώντας την υιοθέτηση μιας όσο

το δυνατόν περισσότερο ανθρωποκεντρικής και συνεπούς ως προς την οφειλόμενη προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου προσέγγισης, υπέβαλε συγκεκριμένες παρατηρήσεις και συστάσεις, αναδεικνύοντας ταυτόχρονα σημαντικά ζητήματα που αφορούν στη διαδικασία νομοθέτησης και επισύροντας την προσοχή της Πολιτείας στην ανάγκη αποτίμησης του σωρευ-

τικού αντίκτυπου των μέτρων που ελήφθησαν στο παρελθόν τόσο κατά την οικονομική κρίση όσο και κατά την τρέχουσα υγειονομική πανδημική κρίση στα εργασιακά δικαιώματα. Μάλιστα, αξίζει να σημειωθεί εδώ ότι, για το σχολιασμό αυτό του υπό διαβούλευση εργασιακού νομοσχεδίου, η ΕΕΔΑ διοργάνωσε, στο πλαίσιο του Β' Τμήματός της για τα Κοινωνικά, Οικονομικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα, ακρόαση προσώπων και φορέων η οποία πραγματοποιήθηκε, με ιδιαίτερα μεγάλη συμμετοχή φορέων και εμπειρογνομόνων, διαδικτυακά, στις 25 Μαΐου 2021.

Δικαίωμα στη ζωή/αξιοπρέπεια

Δήλωση για την απεργία πείνας του κρατούμενου Δημήτρη Κουφοντίνα (Φεβρουάριος 2021)



Η ΕΕΔΑ, υπενθυμίζοντας ότι ο σεβασμός και η προστασία της ανθρωπίνης αξίας είναι πρωταρχική υποχρέωση κάθε ευνομούμενης δημοκρατίας, κάλεσε την ελληνική Πολιτεία να σεβαστεί και να διασφαλίσει το δικαίωμα του κρατούμενου Δημήτρη Κουφοντίνα στο υπέρτατο αγαθό της προστασίας της ζωής με σεβασμό στο κράτος δικαίου, στα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες.

ΛΟΑΤΚΙ +άτομα

Υπόμνημα προς την Επιτροπή για τη Σύνταξη της Εθνικής Στρατηγικής για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ προσώπων (Ιούνιος 2021)



Η ΕΕΔΑ, καλωσορίζοντας τη σύσταση Επιτροπής Εθνικής Στρατηγικής για την Ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ με στόχο την κατάρτιση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου που θα καθορίζει οριζόντια τη στρατηγική, τους στόχους και τις δράσεις υπουργείων και αρμόδιων φορέων για το σχεδιασμό, την εκπόνηση και την υλοποίηση πολιτικών για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ προσώπων, αφενός, διαβεβαίωσε στο παρόν Υπόμνημα για την προθυμία και την

ετοιμότητά της να συνδράμει την Επιτροπή στο απαιτητικό αυτό έργο της, αφετέρου, προέβη σε συγκεκριμένες και πολύ στοχευμένες παρατηρήσεις-συστάσεις, προωθώντας την υιοθέτηση μιας όσο το δυνατόν περισσότερο ανθρωποκεντρικής και συνεπούς ως προς την οφειλόμενη προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου προσέγγισης.

Ρομά

Συνεισφορά στο πλαίσιο εκπόνησης της Νέας Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά για την περίοδο 2021-2027 (Μάρτιος 2021)



Λαμβάνοντας υπόψη και παρακολουθώντας τις εξελίξεις σε τοπικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, η ΕΕΔΑ, αφενός, καλωσόρισε την πρωτοβουλία της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας για εκπόνηση της «Εθνικής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά 2021-2027», αφετέρου, συντάχθηκε με τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ανακοίνωσή της προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο: «Μια Ένωση ισότητας: στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για την ισότητα, την ένταξη και τη συμμετοχή των Ρομά»,

για την περίοδο 2020-2030, σύμφωνα με τις οποίες στόχος θα πρέπει να είναι η αντιμετώπιση του κοινωνικοοικονομικού αποκλεισμού των Ρομά και η καταπολέμηση των διακρίσεων σε βάρος τους (αντισιγγανισμός) μέσω της προώθησης της ισότιμης πρόσβασης στην εκπαίδευση, την απασχόληση, την υγεία και τη στέγαση. Στο πλαίσιο αυτό, στην παρούσα Συνεισφορά, η ΕΕΔΑ περιγράφει την ισχύουσα κατάσταση των Ρομά, παρουσιάζει τις στοχευμένες δράσεις της και διατυπώνει τις προτάσεις της ανά Στόχο.

Εκπαίδευση παιδιών με αναπηρία και/ή μαθησιακές δυσκολίες

Επιστολή προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων με θέμα την ανάγκη πλήρους εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας για την εκπαίδευση των μαθητών με αναπηρία και/ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (ΕΕΑ) που φοιτούν με παράλληλη στήριξη ή σε τμήματα ένταξης γενικών σχολείων ή σε Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΣΜΕΑΕ) (Οκτώβριος 2021)



Αφουγκραζόμενη την έκδηλη ανησυχία, αφενός, των εκπαιδευτικών, αφετέρου, της ευρύτερης κοινωνίας, ένα μήνα περίπου μετά την έναρξη του διδακτικού έτους, η Πρόεδρος της ΕΕΔΑ απέστειλε επιστολή προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με την οποία εφιστά την προσοχή της στην ανάγκη πλήρους εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας για την εκπαίδευση των μαθητών με ανα-

πηρία και/ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (ΕΕΑ) που φοιτούν με παράλληλη στήριξη ή σε τμήματα ένταξης γενικών σχολείων ή σε Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΣΜΕΑΕ). Ειδικότερα, διαπιστώθηκε ότι οι ελλείψεις και τα λειτουργικά κενά τόσο στις ΣΜΕΑΕ, όσο και στα γενικά σχολεία όπου είτε λειτουργούν Τμήματα Ένταξης, είτε υπάρχει έγκριση για στήριξη από Ειδικό Βοηθητικό Προσωπικό (ΕΒΠ) και/ή παράλληλη στήριξη είναι πολλά και σημαντικά, ενώ επισημάνθηκε με αγωνία ότι η αδυναμία της Πολιτείας να ικανοποιήσει επαρκώς και έγκαιρα τις βασικές ανάγκες και να διασφαλίσει την ένταξη και συμμετοχή των μαθητών με αναπηρία και/ή ΕΕΑ εντείνει και βαθαίνει τις διακρίσεις, το στιγματισμό και τον αποκλεισμό που βιώνουν οι μαθητές αυτοί, ιδίως σε σχέση με την πρόσβαση στην εκπαίδευση και ισοδυναμεί με έμμεσο αποκλεισμό τους από την εκπαιδευτική διαδικασία.

Αντιρρησίες Συνείδησης

Δελτίο Τύπου με αφορμή την απόφαση της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ στην υπόθεση του Λάζαρου Πετρομελίδη για τους Αντιρρησίες Συνείδησης (Δεκέμβριος 2021)



Με αφορμή την πρόσφατη απόφαση της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, με την οποία κρίθηκε ότι στη μακροχρόνια υπόθεση του αντιρρησία συνείδησης Λάζαρου Πετρομελίδη υπήρξε σειρά παραβιάσεων του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα (ΔΣΑΠΔ), η ΕΕΔΑ κάλεσε εκ νέου την Πολιτεία να εναρμονίσει άμεσα την νομοθεσία για τους αντιρρησίες συνείδησης με το διεθνές δίκαιο και τα διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Χτίζοντας γέφυρες μεταξύ του Κράτους και της Κοινωνίας των Πολιτών: η ΕΕΔΑ ως bridge builder

Στο σταυροδρόμι μεταξύ κρατικών και μη κρατικών φορέων, η ΕΕΔΑ, στο πλαίσιο του θεσμικού της ρόλου ως ΕΘΑΔ, έχει ως αποστολή της, μεταξύ άλλων, να χτίζει γέφυρες μεταξύ του Κράτους και της Κοινωνίας των Πολιτών. Ως αξιόπιστη και εποικοδομητική συνομιλήτρια τόσο της Πολιτείας, όσο και της Κοινωνίας των Πολιτών, ανοίγει διαύλους επικοινωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης και των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων και άλλων οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών, προκειμένου, αφενός, να συνεισφέρει στην αποτελεσματικότερη προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου, αφετέρου, να μεγιστοποιήσει την αποτελεσματικότητα του έργου της, φέρνοντας πιο κοντά τους φορείς που καταλαμβάνουν τον ίδιο «χώρο» με αυτούς στην προώθηση και προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

ΕΕΔΑ, Πολιτεία και Κοινωνία των Πολιτών, συνεπώς, επωφελούνται αμοιβαία από τη συνεργασία και τη διάδρασή τους, όχι μόνο για τη βαθιά γνώση, την εξειδικευμένη τεχνογνωσία και την πολύτιμη εμπειρία που παρέχουν οι φορείς της Κοινωνίας των Πολιτών σε ζητήματα προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου, αλλά και για να έρθουν πιο κοντά στους πολίτες και τις παραβιάσεις των δικαιωμάτων με τις οποίες αυτοί έρχονται αντιμέτωποι σε καθημερινή βάση. Από την άλλη πλευρά, και η Κοινωνία των Πολιτών μπορεί να επωφεληθεί σημαντικά από τη συνεργασία της με τους ΕΘΑΔ και την Πολιτεία, στο μέτρο που αξιοποιώντας την ευκαιρία να διοχετεύει τα αιτήματά της στις δημόσιες Αρχές, της δίνεται η ευκαιρία να μεγιστοποιήσει την επιρροή της στα όργανα λήψης απόφασης.

Η ΕΕΔΑ ως συνομιλήτρια των εθνικών Αρχών

Η ΕΕΔΑ στη Βουλή

Η ΕΕΔΑ διατηρεί στενή συνεργασία με τη Βουλή και τις αρμόδιες νομοπαρασκευαστικές επιτροπές της. Κατ' εφαρμογή του άρθρου 22, παρ. 1, του Ν 4780/2021, η ΕΕΔΑ υποβάλλει στον Πρόεδρο της Βουλής την ετήσια Έκθεσή της, η οποία συζητείται στην Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Ισότητας, Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της Βουλής των Ελλήνων. Επιπλέον, στο πλαίσιο του γενικού καθήκοντος παροχής συμβουλευτικής προς την Πολιτεία (άρθρο 12 του Ν 4780/2021), η ΕΕΔΑ διατηρεί ανοιχτό δίαυλο επικοινωνίας με τη Βουλή και τα όργανα αυτής, αποστέλλοντας τις παρατηρήσεις της σχετικά με σχέδια ή προτάσεις νόμου προς ψήφιση ή τις προτάσεις ή συστάσεις της σχετικά με τη βελτίωση της υπάρχουσας νομοθεσίας ή για την υιοθέτηση νέων νομοθετικών κειμένων. Παράλληλα, συμμετέχει σε συνεδριάσεις Διαρκών ή Ειδικών Μόνιμων Κοινοβουλευτικών Επιτροπών, κατόπιν πρόσκλησης, προκειμένου να συμβάλει, αφενός, στην αποτελεσματικότερη προστασία και προώθηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου, αφετέρου, στην περαιτέρω διάχυση των προτάσεων και των συστάσεών της.

Κατά το 2021, η ΕΕΔΑ συμμετείχε στις ακόλουθες συνεδριάσεις Επιτροπών της Βουλής:

Συμμετοχή στην ακρόαση φορέων που πραγματοποιήθηκε κατά τη συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Βουλής με θέμα τη συζήτηση του Σχεδίου Νόμου του Υπουργού Επικρατείας «Εθνική Αρχή Προσβασιμότητας, Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής και Τεχνοηθικής». Την ΕΕΔΑ εκπροσώπησαν η Πρόεδρός της, Μαρία Γαβουνέλη, ο Α' Αντιπρόεδρος, Γιάννης Ιωαννίδης και η Β' Αντιπρόεδρος, Έλλη Βαρχαλαμά (10 Φεβρουαρίου 2021)



Συμμετοχή στην κοινή συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης και της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Ισότητας, Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων και άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίου». Την ΕΕΔΑ εκπροσώπησε το Μέλος της, Κατερίνα Τρίμμη (2 Μαΐου 2021)



Συμμετοχή στη συνεδρίαση της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Ισότητας, Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου με θέμα: «metoo_greece»: Μέτρα για την πρόληψη και καταπολέμηση της ηθικής και σεξουαλικής παρενόχλησης και βίας στη δημόσια ζωή». Την ΕΕΔΑ εκπροσώπησε η Β' Αντιπρόεδρος της, Έλλη Βαρχαλαμά (2 Ιουνίου 2021)



Συμμετοχή στη διαδικτυακή Ημερίδα της Βουλής των Ελλήνων με θέμα: «Ανάπτυξη ολοκληρωμένης στρατηγικής κατά του ρατσισμού, της μισαλλοδοξίας και των εγκλημάτων μίσους». Η ημερίδα διοργανώθηκε, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος «Δικαιώματα, Ισότητα και Ιθαγένεια» (Rights, Equality and Citizenship – REC) 2014-2020 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, από τη Βουλή των Ελλήνων, το Υπουργείο δικαιοσύνης και το Πάντειο Πανεπιστήμιο. Την ΕΕΔΑ εκπροσώπησε η Πρόεδρος της, Μαρία Γαβουνέλη (25 Ιουνίου 2021)



Συμμετοχή στη συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Βουλής για το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου «Αναμόρφωση διαδικασιών απελάσεων και επιστροφών πολιτών τρίτων χωρών, προσέλκυση επενδυτών και ψηφιακών νομάδων, ζητήματα αδειών διαμονής και διαδικασιών χορήγησης διεθνούς προστασίας και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη». Την ΕΕΔΑ εκπροσώπησαν οι επιστημονικές συνεργάτιδες Εύα Τζαβαλά και Κατερίνα Χαροκόπου (31 Αυγούστου 2021)



Συμμετοχή στη συνεδρίαση της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Ισότητας, Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της Βουλής, με θέματα ημερήσιας διάταξης την ενδιάμεση έκθεση της Εθνικής Αρχής Προσβασιμότητας και την επανασυγκρότηση της Υποεπιτροπής για την Καταπολέμηση της Εμπορίας και της Εκμετάλλευσης Ανθρώπων (24 Νοεμβρίου 2021)



Συμμετοχή στη συνεδρίαση της Υποεπιτροπής για τα θέματα των Ατόμων με Αναπηρία της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Ισότητας, Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της Βουλής με θέμα ημερήσιας διάταξης την Ετήσια Έκθεση του Συντονιστικού Μηχανισμού για την εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία. Την ΕΕΔΑ εκπροσώπησε η Πρόεδρός της, Μαρία Γαβουνέλη (25 Νοεμβρίου 2021)



Η ΕΕΔΑ ως συνομιλήτρια της Κοινωνίας των Πολιτών

Εκτός από τους κρατικούς φορείς-εταίρους των ΕΘΑΔ στην αποστολή της προώθησης και της προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου, σταθερός και ουσιαστικός σύμμαχός τους είναι η Κοινωνία των Πολιτών, με την οποία καλούνται να διατηρούν τακτική και εποικοδομητική διάδραση και συνεργασία. Ο όρος, δε, «Κοινωνία των Πολιτών», στο πλαίσιο των Αρχών των Παρισίων, περιλαμβάνει όχι μόνο τις ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στο χώρο των δικαιωμάτων του ανθρώπου, αλλά και εκπροσώπους τάσεων της φιλοσοφικής και πολιτικής σκέψης, καθώς επίσης και διακεκριμένους εμπειρογνώμονες και εκπροσώπους πανεπιστημίων (Αρχές των Παρισίων, Β.1.α', β' και γ'). Δεν είναι τυχαίο, άλλωστε, ότι οι ΕΘΑΔ επιφορτίζονται από τις Αρχές των Παρισίων, «ενόψει του θεμελιώδους ρόλου που διαδραματίζουν οι μη-κυβερνητικές οργανώσεις στη διεύρυνση του έργου των εθνικών θεσμών», να αναπτύσσουν σχέσεις με τις ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται «στον τομέα της προώθησης και της προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου, την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, την καταπολέμηση του ρατσισμού, την προστασία ιδιαίτερα ευάλωτων ομάδων (ιδίως παιδιών, εργαζόμενων μεταναστών, προσφύγων, ατόμων με σωματική και διανοητική αναπηρία) ή σε άλλους εξειδικευμένους τομείς» (Αρχές των Παρισίων, Γ.ζ').

Ακροάσεις προσώπων και φορέων

Στο πλαίσιο του θεσμικού της ρόλου ως του ΕΘΑΔ στην Ελλάδα, ο εθνικός νομοθέτης, αναγνωρίζοντας στην ΕΕΔΑ το ρόλο της ως bridge builder που γεφυρώνει το χάσμα μεταξύ της κοινωνίας των πολιτών και του Κράτους φέρνοντάς τους πιο κοντά, της αναθέτει την αρμοδιότητα να «καλεί κατά την κρίση της σε ακρόαση πρόσωπα, τα οποία μπορεί να διευκολύνουν το έργο της με την παρουσίαση προσωπικών εμπειριών ή τη διατύπωση απόψεων σχετικών με την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου» (άρθρο 18, παρ. 4, του ν. 4780/2021).

Κατά το 2021, η ΕΕΔΑ διοργάνωσε δύο (2) ακροάσεις φορέων και προσώπων:

Ακρόαση προσώπων και φορέων για το νέο Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο (12 Μαΐου 2021)

Στις 12 Μαΐου 2021, η ΕΕΔΑ διοργάνωσε στα γραφεία της ακρόαση φορέων και προσώπων και συζήτηση με θέμα το νέο Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο. Η συζήτηση εστίασε κυρίως στα παρακάτω θέματα: α) Διαδικασία ασύλου και δικαίωμα στην πραγματική προσφυγή κατά απορριπτικής απόφασης με έμφαση στα ευάλωτα άτομα, β) Φύλαξη συνόρων-διάσωση προσφύγων, γ) Ζητήματα από τους μηχανισμούς αλληλεγγύης για επανεγκατάσταση (relocation) δικαιούχων διεθνούς προστασίας, δ) Ζητήματα από το μηχανισμό διαχείρισης κρίσεων για πρόσφυγες και μετανάστες και ε) Ζητήματα από τον έλεγχο (screening) στα εξωτερικά σύνορα της Ένωσης.

Στην ακρόαση παρευρέθηκαν, με αλφαβητική σειρά, οι:

- Γαρυφαλλιά Αναστασοπούλου, εκπροσωπώντας το Δίκτυο Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας

- Μιχάλης Βασιλάκης, εκπροσωπώντας την ΑΡΣΙΣ
- Νίκος Βλαχάκης, εκπροσωπώντας το Γραφείο του Εθνικού Εισηγητή για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων
- Νίκη Γεωργίου, εκπροσωπώντας την Equal Rights Beyond Borders
- Δήμητρα Καλογεροπούλου και Μάρθα Ρούσσου, εκπροσωπώντας την International Rescue Committee
- Μάρκος Καραβίας, εκπροσωπώντας το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου,
- Βασίλης Κερασιώτης και Έλλη Κριωνά, εκπροσωπώντας τη HIAS Ελλάδα
- Ευγενία Κουνιάκη και Μαρία Παρασκευά, εκπροσωπώντας τη Human Rights 360
- Μίνως Μουζουράκης, εκπροσωπώντας την Υποστήριξη Προσφύγων στο Αιγαίο
- Πελοπίδας Νικολόπουλος, εκπροσωπώντας το Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού
- Έλλη Ξένου, εκπροσωπώντας τους Γιατρούς του Κόσμου
- Λώρα Παππά, εκπροσωπώντας τη ΜΕΤΑδραση
- Μελίνα Σπαθάρη, εκπροσωπώντας την Terre des hommes
- Εμμανουέλα Τσαπούλη, εκπροσωπώντας την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες
- Ένρι Χυσενμπέλλι, εκπροσωπώντας το Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών

Την ΕΕΔΑ εκπροσώπησαν το Προεδρείο της, αποτελούμενο από την Πρόεδρο Μαρία Γαβουνέλη, τον Α΄ Αντιπρόεδρο Γιάννη Ιωαννίδη και τη Β΄ Αντιπρόεδρο και Προεδρεύουσα του Β΄ Τμήματος Έλλη Βαρχαλαμά και το επιστημονικό προσωπικό της ΕΕΔΑ.

Ακρόαση προσώπων και φορέων και συζήτηση για το υπό διαβούλευση νομοσχέδιο «Για την Προστασία της Εργασίας - Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής “Επιθεώρηση Εργασίας” - Κύρωση της Σύμβασης 190 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για την εξάλειψη της βίας και παρενόχλησης στον χώρο της εργασίας - Κύρωση της Σύμβασης 187 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για το Πλαίσιο Προώθησης της Ασφάλειας και της Υγείας στην Εργασία - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1158 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την ισορροπία μεταξύ της επαγγελματικής και της ιδιωτικής ζωής» (25 Μαΐου 2021)

Στις 25 Μαΐου 2021, η ΕΕΔΑ διοργάνωσε στα γραφεία της ακρόαση φορέων και προσώπων και συζήτηση με θέμα το υπό διαβούλευση νομοσχέδιο «Για την Προστασία της Εργασίας - Σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής “Επιθεώρηση Εργασίας” - Κύρωση της Σύμβασης 190 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για την εξάλειψη της βίας και παρενόχλησης στον χώρο της εργασίας - Κύρωση της Σύμβασης 187 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για το Πλαίσιο Προώθησης της Ασφάλειας και της Υγείας στην Εργασία - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1158 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την

ισορροπία μεταξύ της επαγγελματικής και της ιδιωτικής ζωής». Η συζήτηση εστίασε κυρίως: α) στο ζήτημα της κύρωσης της Σύμβασης 190 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για την εξάλειψη της βίας και παρενόχλησης στον χώρο της εργασίας και β) στο ζήτημα της ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1158 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την ισορροπία μεταξύ της επαγγελματικής και της ιδιωτικής ζωής.

Στην ακρόαση παρευρέθηκαν, με αλφαβητική σειρά, οι:

- Γαρυφαλλιά Αναστασοπούλου, Βοηθός Συντονίστρια Δικτύου Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας,
- Άννα Βουγιούκα, εκπροσωπώντας τη ΔΙΟΤΙΜΑ,
- Αναστασία Γκολιομύτη, εκπροσωπώντας Το Μωβ,
- Μαρία Κακαλή, Δήμαρχος Αγίου Ευστρατίου, Πρόεδρος της Επιτροπής Ισότητας της ΚΕΔΕ,
- Μαρία Λαθούρη, εκπροσωπώντας την Win Hellas Διεθνής Υποστήριξη Γυναικών,
- Μαρία Μουρτζάκη, Policy Manager στην Action Aid,
- Παναγιώτα Πετρόγλου, εκπροσωπώντας την European Equality Law Network,
- Κική Πετρουλάκη, εκπροσωπώντας το Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά της Βίας και
- Τίνα Σταυρινάκη, Μέλος της Επιτροπής του ΟΗΕ για την εξάλειψη των φυλετικών διακρίσεων (CERD).

Την ΕΕΔΑ εκπροσώπησαν το Προεδρείο της, αποτελούμενο από την Πρόεδρο Μαρία Γαβουνέλη, τον Α΄ Αντιπρόεδρο Γιάννη Ιωαννίδη και τη Β΄ Αντιπρόεδρο και Προεδρεύουσα του Β΄ Τμήματος Έλλη Βαρχαλαμά, ο Αν. Προεδρεύων του Β΄ Τμήματος και Μέλος της ΕΕΔΑ, Γιάννης Λυμβαίος και το επιστημονικό προσωπικό της ΕΕΔΑ.

Δίκτυο Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας

Η πρωτοβουλία για τη δημιουργία του Δικτύου προωθήθηκε στα μέσα του έτους 2011 από την Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ) και το Γραφείο της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Ελλάδα (UNHCR) σε συνέχεια δύο σημαντικών διαπιστώσεων: α) της απουσίας επίσημου και αποτελεσματικού συστήματος καταγραφής της ρατσιστικής βίας και β) της ανάγκης διασύνδεσης των φορέων οι οποίοι κατέγραφαν με δική τους πρωτοβουλία τα περιστατικά ρατσιστικής βίας σε βάρος προσώπων τα οποία προσέρχονταν στις υπηρεσίες τους.

Το Δίκτυο απαρτίζουν φορείς οι οποίοι προσφέρουν ιατρικές, κοινωνικές, νομικές υπηρεσίες ή/και έρχονται σε άμεση επαφή με τα θύματα ρατσιστικής βίας ή θύματα άλλων βίαιων επιθέσεων που υποκινούνται από μίσος ή προκαταλήψεις και τέλος, οργανώσεις που έχουν δημιουργηθεί από τις ίδιες τις ομάδες που συνήθως γίνονται στόχος ρατσιστικής βίας. Προϋπόθεση για τη συμμετοχή στο Δίκτυο αποτελεί ο σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα, τη

διαφορετικότητα, την πολυπολιτισμικότητα και την ανεξιθρησκεία, καθώς και η δράση για την αντιμετώπιση των διακρίσεων και της μισαλλοδοξίας. Εκτός από τους συντονιστές, την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες και την Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, στο Δίκτυο συμμετέχουν 51 Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και φορείς της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και ως παρατηρητές, ο Συνήγορος του Πολίτη και το Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών του Δήμου Αθηναίων.

Τα μέλη του Δικτύου κατά το 2021 ήταν: Αίτημα, Αλληλεγγύη SolidarityNow, Αντιγόνη-Κέντρο Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης, Αντιρατσιστικό Παρατηρητήριο Πανεπιστημίου Αιγαίου, Άρσις-Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων, Γιατροί του Κόσμου, Διεθνής Αμνηστία, Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού, Δίκτυο Κοινωνικής Υποστήριξης Προσφύγων και Μεταναστών, «Ελληνική Δράση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα»– Πλειάδες, Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες, Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών, Ελληνικό Φόρουμ Προσφύγων, Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Δικηγορικού Συλλόγου Ρόδου, Θετική Φωνή, Ιατρική Παρέμβαση, Κάριτας Αθήνας, Κάριτας Ελλάς, Κέντρο Γυναικείων Μελετών και Ερευνών «Διοτίμα», Κέντρο Ημέρας «Βαβέλ», ΣΥΝΥΠΑΡΞΙΣ-Οικουμενικό Πρόγραμμα Προσφύγων, Κίνηση Υπεράσπισης των Δικαιωμάτων Προσφύγων και Μεταναστών/-στριών (Πάτρα), Κόσμος χωρίς Πολέμους και Βία, ΛΑΘΡΑ; - Επιτροπή αλληλεγγύης στους πρόσφυγες Χίου, ΜΕΤΑδραση, Οικογένειες Ουράνιο Τόξο, Ομάδα Δικηγόρων για τα Δικαιώματα Προσφύγων και Μεταναστών, Ομάδα Νομικών για την Υπεράσπιση των Δικαιωμάτων Προσφύγων και Μεταναστών (Θεσσαλονίκη), Ομοφυλοφιλική και Λεσβιακή Κοινότητα Ελλάδας (ΟΛΚΕ), Σύλλογος Ενωμένων Αφγανών, Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδας, Σωματείο Υποστήριξης Διεμφυλικών, Φάρος του Κόσμου, Υποστήριξη Προσφύγων στο Αιγαίο, Act UpHellas, ASANTE, ColourYouth - Κοινότητα LGBTQ Νέων Αθήνας, Generation 2.0 RED, HIAS Ελλάδας, HumanRights360, MelissaNetwork, PRAKSIS, A21, Σημείο | για τη μελέτη και την αντιμετώπιση της ακροδεξιάς, Lesvos Solidarity, Steps, Legal Centre Lesvos, Aegean Migrant Solidarity | Christian Peacemaker Teams, ΕΛΛΑΝ ΠΑΣΣΕ.

Οι συμμετέχοντες φορείς αναγνωρίζουν και επιδιώκουν ως κοινό στόχο την καταπολέμηση της ρατσιστικής βίας καθώς και όλων των πράξεων που τελούνται από μίσος προκαλούμενο λόγω της φυλής, του χρώματος, της θρησκείας, των γενεαλογικών καταβολών, της εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, του σεξουαλικού προσανατολισμού, της ταυτότητας φύλου, των χαρακτηριστικών φύλου και της αναπηρίας.

Για τους σκοπούς του Δικτύου, περιστατικά ρατσιστικής βίας θεωρούνται εγκληματικές πράξεις ή βίαιες ενέργειες ή συμπεριφορές εις βάρος ατόμων, τα οποία στοχοποιούνται λόγω εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, χρώματος, θρησκευτικής προέλευσης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας φύλου ή αναπηρίας. Καταγράφονται επίσης εγκληματικές πράξεις ή βίαιες ενέργειες ή συμπεριφορές σε βάρος των υπερασπιστών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δηλαδή όσων ατόμων προωθούν και προστατεύουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και στοχοποιούνται λόγω αυτής τους της ιδιότητας.

Στο πλαίσιο επιδίωξης του κοινού σκοπού, το Δίκτυο: α) διατυπώνει συστάσεις προς τις Ελληνικές αρχές σύμφωνα με την ελληνική και διεθνή νομοθεσία προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, β) προωθεί την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης σχετικά με την καταπολέμηση της ρατσιστικής βίας, γ) διαβουλεύεται ως προς ειδικά ζητήματα σχετικά με τη ρατσιστική βία, δ) ενισχύει την συνεργασία με άλλους φορείς οι οποίοι επιδιώκουν την καταπολέμηση της ρατσιστικής βίας, ε) οργανώνει και συμμετέχει σε εκπαιδευτικά προγράμματα της κοινωνίας των πολιτών αλλά και αρμόδιων θεσμικών φορέων για ζητήματα σχετικά με την αναγνώριση, την καταγραφή και την αντιμετώπιση των εγκλημάτων μίσους.

Από τον Οκτώβριο του 2011, χρονικό σημείο έναρξης των καταγραφών, έως σήμερα, η δράση του Δικτύου διαρκώς διευρύνεται. Μεταξύ 2011 και 2020, το Δίκτυο έχει καταγράψει, μέσω συνεντεύξεων με τα θύματα, 1.258 περιστατικά ρατσιστικής βίας και έχει υποστηρίξει, μέσω των υπηρεσιών των μελών του, πολλά θύματα. Επιπλέον έχει δημοσιεύσει δέκα (10) ετήσιες εκθέσεις σχετικά με τις ποσοτικές και ποιοτικές τάσεις της ρατσιστικής βίας έχουν δημοσιοποιηθεί, με συγκεκριμένες συστάσεις στις αρμόδιες Αρχές. Το Δίκτυο συμμετέχει σε θεσμικές πρωτοβουλίες βελτίωσης της αντιμετώπισης του ρατσιστικού εγκλήματος και επιδιώκει την ευαισθητοποίηση σχετικά με το ρατσιστικό έγκλημα με κάθε πιθανό τρόπο. Για τον σκοπό αυτό, ανταποκρίνεται σε πληθώρα αιτημάτων παροχής στοιχείων από ερευνητές, δημοσιογράφους, φοιτητές. Επιπλέον, το Δίκτυο συμβάλλει στη διάδοση της νομοθεσίας κατά του ρατσισμού και του ρατσιστικού εγκλήματος μέσω της συμμετοχής του σε σεμινάρια, εκπαιδεύσεις και δημόσιες συζητήσεις. Η αναγνώριση του ρόλου του Δικτύου στην καταπολέμηση του ρατσιστικού εγκλήματος αποτυπώνεται στις συχνές προσκλήσεις που δέχεται από διεθνείς και ευρωπαϊκούς οργανισμούς και άλλους φορείς προκειμένου να παρουσιάσει τα στοιχεία του, αλλά επιπλέον να αναλύσει τη λειτουργία του και να παρουσιάσει τη μεθοδολογία του.

Μηχανισμός Καταγραφής Περιστατικών Άτυπων Αναγκαστικών Επιστροφών

Η ΕΕΔΑ παρακολουθεί σταθερά και έχει επισημάνει μέσα από τις Εκθέσεις της, ήδη από το 2002, την ύπαρξη καταγγελιών διεθνών μη κυβερνητικών οργανώσεων για παράνομες πρακτικές στα ελληνοτουρκικά θαλάσσια και χερσαία σύνορα, οι οποίες δημιουργούν ανησυχίες αναφορικά με το σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών τρίτων χωρών καθώς και της αρχής της μη επαναπροώθησης. Το 2020, διαπιστώνοντας ότι: α) δεν έχει πραγματοποιηθεί ακόμη αποτελεσματική έρευνα από τις αρμόδιες αρχές σχετικά με περιστατικά που έχουν τεθεί επισήμως υπόψη τους ενώ η Ελληνική Κυβέρνηση εξακολουθεί να αρνείται κατηγορηματικά όλους τους σχετικούς ισχυρισμούς, β) ο αριθμός των υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον των ανακριτικών και δικαστικών αρχών είναι πολύ μικρός σε σχέση με τις αναφορές για περιστατικά άτυπων αναγκαστικών επιστροφών που έχουν αυξηθεί, και γ) με βάση τις εκθέσεις διεθνών και ευρωπαϊκών οργάνων προστασίας δικαιωμάτων του ανθρώπου, διεθνών οργανισμών και μη κυβερνητικών οργανώσεων, προκύπτει σαφώς μια σταδιακή αλλά σταθερή παγιοποίηση των χαρακτηριστικών των περιστατικών με επαναλαμβανόμενη μεθοδολογία,

αποφάσισε την ίδρυση ενός Μηχανισμού Καταγραφής Περιστατικών Άτυπων Αναγκαστικών Επιστροφών, ως επικουρικό όργανο της Ολομέλειας. Ο Μηχανισμός Καταγραφής συστάθηκε τον Σεπτέμβριο του 2021 και λειτουργεί αυτόνομα, στη βάση της συνεργασίας των Οργανώσεων - Μελών του. Ο Μηχανισμός Καταγραφής απαρτίζεται από φορείς με νομική μορφή στην Ελλάδα, οι οποίοι δραστηριοποιούνται στο πεδίο, προσφέροντας νομικές, κοινωνικές ή ιατρικές υπηρεσίες σε πολίτες τρίτων χωρών.

Οι στόχοι του Μηχανισμού Καταγραφής είναι οι εξής: α) η παρακολούθηση, καταγραφή, και ανάδειξη του φαινομένου των πρακτικών άτυπων αναγκαστικών επιστροφών πολιτών τρίτων χωρών από την Ελλάδα σε άλλες χώρες, β) η προώθηση και εμπέδωση του σεβασμού της αρχής της μη-επαναπροώθησης και η διασφάλιση των εγγυήσεων και των νόμιμων διαδικασιών, γ) η ενίσχυση της λογοδοσίας για δηλούμενες παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων που αναφέρεται ότι συντελούνται κατά τη διάρκεια εξέλιξης περιστατικών άτυπων αναγκαστικών επιστροφών πολιτών τρίτων χωρών από τη χώρα μας σε άλλες χώρες, και γ) η ενίσχυση της αξιοπιστίας των καταγγελλόμενων περιστατικών μέσω της υιοθέτησης μιας κοινής, διαφανούς, και επιστημονικής μεθοδολογίας στις καταγραφές.

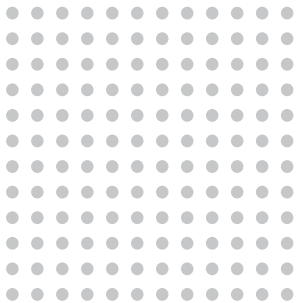
Το 2021 τα (ιδρυτικά) Μέλη του Μηχανισμού Καταγραφής ήταν : HumanRights 360, ΜΕΤΑδραση, Ιατρική Παρέμβαση (MedIn), Legal Centre Lesvos, HIAS Greece, Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού, Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες, Υποστήριξη Προσφύγων στο Αιγαίο (RSA), Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, Σύνδεσμος Υποστήριξης Διεμφυλικών. Η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για του Πρόσφυγες συμμετέχει στον Μηχανισμό Καταγραφής, ως Συνεργαζόμενος Φορέας, στο πλαίσιο της Εντολής της και του εποπτικού της ρόλου για την προστασία των προσφύγων και την τήρηση της αρχής της μη-επαναπροώθησης. Η Ύπατη Αρμοστεία παρέχει στον Μηχανισμό Καταγραφής, μεταξύ άλλων, τεχνογνωσία και τεχνική υποστήριξη.

2021 ΕΤΗΣΙΑ
ΕΚΘΕΣΗ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ (Ε.Ε.Δ.Α.)

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ





ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΩΘΗΣΗ
ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΕΔΑ ΜΕ ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Η ανάγκη συμβολής των ΕΘΑΔ στην προώθηση και προστασία των δικαιωμάτων του αν-θρώπου εκτός των εθνικών συνόρων επισημαίνεται και από τις Αρχές των Παρισίων, οι οποί-ες μάλιστα τοποθετούν τις διεθνείς υποχρεώσεις των ΕΘΑΔ στον πυρήνα των αρμοδιοτήτων τους. Πιο συγκεκριμένα, οι Αρχές των Παρισίων ορίζουν ότι οι ΕΘΑΔ έχουν υποχρέωση να «συνεργάζονται με τα Ηνωμένα Έθνη και κάθε άλλο οργανισμό του συστήματος των Ηνωμέ-νων Εθνών, με τους περιφερειακούς θεσμούς και τους εθνικούς θεσμούς άλλων χωρών που είναι αρμόδιοι για την προστασία και προώθηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου» (Αρχές των Παρισίων, Α.3.ε΄), να ενθαρρύνουν την επικύρωση διεθνών κειμένων προστασίας ανθρωπί-νων δικαιωμάτων (Αρχές των Παρισίων, Α.3. γ΄), καθώς επίσης και να «συνεισφέρουν στις εκθέσεις που υποβάλλουν τα Κράτη μέλη στα όργανα και τις επιτροπές των Ηνωμένων Εθνών και σε άλλους περιφερειακούς οργανισμούς» (Αρχές των Παρισίων, Α.3. δ΄). Προκειμένου, δε, «να προωθούν και να διασφαλίζουν την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας, των κανονισμών και των πρακτικών με τα διεθνή κείμενα για τα δικαιώματα του ανθρώπου, στα οποία το Κρά-τος είναι συμβαλλόμενο μέρος, καθώς και την αποτελεσματική εφαρμογή τους» (Αρχές των Παρισίων, Α.3.β΄), οφείλουν να έχουν πολύ καλή γνώση του διεθνούς δικαίου των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Δεν είναι άλλωστε τυχαίο ότι οι ΕΘΑΔ που συμμορφώνονται με τις Αρχές των Παρισίων αποκτούν ολοένα και περισσότερο κύρος στο πλαίσιο του συστήματος των δικαιω-μάτων του ανθρώπου και αναγνωρίζονται ως ξεχωριστοί φορείς με την ικανότητα, αφενός, να μεταφέρουν και εφαρμόζουν το διεθνές δίκαιο των δικαιωμάτων του ανθρώπου σε εθνικό επί-πεδο, αφετέρου, να συνεισφέρουν τεχνογνωσία και εμπειρία σε περιφερειακά και διεθνή fora.

Είναι, δε, σημαντικό να επισημανθεί, ότι η σχέση μεταξύ των ΕΘΑΔ και άλλων οργάνων που δραστηριοποιούνται στο πεδίο των δικαιωμάτων του ανθρώπου -διεθνές ή περιφερειακό επί-πεδο- είναι αμφίπλευρη και συμβιωτική. Το διεθνές σύστημα των δικαιωμάτων του ανθρώπου βασίζεται στους ΕΘΑΔ για την παροχή, με τρόπο ανεξάρτητο και αντικειμενικό, κάθε αναγκαίας πληροφορίας για την κατάσταση των δικαιωμάτων του ανθρώπου στη Χώρα τους. Οι ΕΘΑΔ,

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Υποβολή διεθνών εκθέσεων ή γνωμοδοτήσεις σε εθνικές εκθέσεις που υποβάλλονται στα διεθνή και περιφερειακά όργανα για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου	68
Συμμετοχή στις εργασίες των διεθνών/περιφερειακών ελεγκτικών μηχανισμών για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.....	71
Συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ)	74
Ενθάρρυνση για επικύρωση διεθνών κειμένων για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.....	76
Ανταπόκριση σε αιτήματα παροχής στοιχείων και ερωτηματολόγια	78
Συνεργασία με Ομόλογες Επιτροπές και Δίκτυα των ΕΘΑΔ.....	79

από την άλλη, επωφελούνται από το διεθνές τους status για να ενισχύσουν όσο το δυνατόν περισσότερο το καθεστώς προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου σε εθνικό επίπεδο, διαδρώντας ενεργά και μαθαίνοντας από τις βέλτιστες πρακτικές ομόλογων επιτροπών.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας της, η ΕΕΔΑ έχει ως αποστολή «την ανταλλαγή εμπειριών σε υπερεθνικό και διεθνές επίπεδο με ανάλογα όργανα άλλων κρατών, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διεθνείς οργανισμούς, όπως το Συμβούλιο της Ευρώπης, ο Οργανισμός για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) και ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ)» (άρθρο 11(β) ν. 4780/2021), ενώ ταυτόχρονα «εκφέρει γνώμη για εκθέσεις που πρόκειται να υποβάλει η Χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε διεθνείς οργανισμούς για συναφή προς το αντικείμενό της θέματα, συντάσσει και υποβάλλει τις δικές της ανεξάρτητες εκθέσεις» (άρθρο 12(ζ) ν. 4780/2021), «επικοινωνεί και συνεργάζεται με [...] τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διεθνείς οργανισμούς, παρεμφερή όργανα άλλων χωρών, καθώς και εθνικές ή διεθνείς Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις» (άρθρο 12(η) ν. 4780/2021), καθώς επίσης και «εξετάζει την προσαρμογή της εθνικής έννομης τάξης προς το διεθνές και ενωσιακό δίκαιο για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και εκφέρει σχετική γνώμη προς τα αρμόδια όργανα της Πολιτείας» (άρθρο 12(υ) ν. 4780/2021).

Κατά το 2021, η ΕΕΔΑ εκπλήρωσε με υπευθυνότητα την αποστολή της αυτή, εκφέροντας γνώμη για εκθέσεις που υπέβαλε η ελληνική Πολιτεία σε διεθνή και περιφερειακά ελεγκτικά όργανα και καταθέτοντας απευθείας τις δικές της εκθέσεις, συμμετέχοντας σε διάφορες συναντήσεις ή άλλες δραστηριότητες σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο, πραγματοποιώντας παρεμβάσεις σε διεθνή κι ευρωπαϊκά fora και συμβάλλοντας ενεργά και ουσιαστικά στην διαμόρφωση κειμένων και πολιτικών. Πιο συγκεκριμένα:

Υποβολή διεθνών εκθέσεων ή γνωμοδοτήσεις σε εθνικές εκθέσεις που υποβάλλονται στα διεθνή και περιφερειακά όργανα για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου

Παρατηρήσεις ενόψει της Οικουμενικής Περιοδικής Αξιολόγησης (Universal Periodic Review, UPR) του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, για την Ελλάδα (Stakeholder Report to the Universal Periodic Review (UPR) of Greece) (Μάρτιος 2021)



Λαμβάνοντας υπόψη το βασικό ρόλο που διαδραματίζουν οι Εθνικοί Θεσμοί Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην Οικουμενική Περιοδική Αξιολόγηση (Universal Periodic Review, UPR) και κυρίως τη σημασία του ελεγκτικού αυτού μηχανισμού, που είναι ο μοναδικός μηχανισμός ανθρωπίνων δικαιωμάτων που εξετάζει την κατάσταση και των 193 Κρατών μελών του ΟΗΕ αναφορικά με όλο το φάσμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η ΕΕΔΑ συμμετείχε στον

Τρίτο Κύκλο Οικουμενικής Περιοδικής Αξιολόγησης του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, ο οποίος διεξάχθηκε κατά την 39η Σύνοδο του Συμβουλίου (1-12 Νοεμβρίου 2021). Στο πλαίσιο αυτό, υπέβαλε τις Γραπτές Παρατηρήσεις της για την κατάσταση των δικαιωμάτων του ανθρώπου στη Χώρα, εστιάζοντας σε συγκεκριμένες θεματικές ενότητες, όπως, μεταξύ άλλων, τα δικαιώματα των παιδιών, τα δικαιώματα των γυναικών, τα δικαιώματα των προσφύγων και μεταναστών ή η έλλειψη στατιστικών και δεδομένων αναφορικά με την κατάσταση των δικαιωμάτων στη Χώρα.

Παρατηρήσεις επί της Εθνικής Έκθεσης που υποβλήθηκε σύμφωνα με την παρ. 5 του παραρτήματος του Ψηφίσματος 16/21 του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών (HRC) ενόψει του Τρίτου Κύκλου Περιοδικής Αξιολόγησης (UPR) της Ελλάδας (Observations on the National report submitted in accordance with par. 5 of the annex to HRC resolution 16/21 in view of the Third Cycle of Universal Periodic Review (UPR) of Greece during the UN Human Rights Council's 39th Session) (Ιούλιος 2021)



Αναγνωρίζοντας το βασικό ρόλο που διαδραματίζουν οι Εθνικοί Θεσμοί Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην Οικουμενική Περιοδική Αξιολόγηση (Universal Periodic Review, UPR), η Νομική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών υπέβαλε στην ΕΕΔΑ για γνωμοδότηση την Εθνική Έκθεση ενόψει της εξέτασης της Χώρας κατά τον Τρίτο Κύκλο Οικουμενικής Περιοδικής Αξιολόγησης. Στο πλαίσιο αυτό και λαμβανομένης υπόψη της στενής συνεργασίας που διατηρεί η ΕΕΔΑ με το Υπουργείο Εξωτερικών σε θέματα που αφορούν στην προστασία και την προώθηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου, η ΕΕΔΑ υπέβαλε τις Γραπτές Παρατηρήσεις της με σκοπό να συμβάλει στον εμπλουτισμό του σχεδίου Έκθεσης συμπληρώνοντας την εικόνα του πλαισίου και των συνθηκών υπό τις οποίες εφαρμόστηκαν οι συστάσεις που έλαβε η Ελλάδα κατά τον δεύτερο κύκλο UPR.

Παρατηρήσεις επί της 23ης και 24ης περιοδικής έκθεσης της Ελλάδας προς την Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη κάθε Μορφής Φυλετικών Διακρίσεων (CERD) (Observations on Greece's combined 23rd and 24th periodic report to the Committee on the Elimination of Racial Discrimination (CERD) of the International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination) (Ιούλιος 2021)

Η ΕΕΔΑ υπέβαλε τις Παρατηρήσεις της προς τη Νομική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών αναφορικά με το σχέδιο 23ης και 24ης περιοδικής έκθεσης της Ελλάδας στην Επι-



τροπή για την Εξάλειψη των Φυλετικών Διακρίσεων (CERD) για την εφαρμογή της Διεθνούς Σύμβασης για την εξάλειψη όλων των μορφών φυλετικών διακρίσεων (ICERD), επιφυλασσόμενη παρόλα αυτά να αποστείλει απευθείας στην Επιτροπή του ΟΗΕ τη δική της Έκθεση ενόψει του ελέγχου της Χώρας, εστιάζοντας στις κύριες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ελληνική Πολιτεία κατά την εφαρμογή της Διεθνούς Σύμβασης.

Συνεισφορά στην Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ για τη διαδικασία κατάρτισης καταλόγου θεμάτων ενόψει της εξέτασης της χώρας (Submission to the United Nations Human Rights Committee on the List of Issues Prior to Reporting for the Third periodic examination of Greece under the International Covenant on Civil and Political Rights) (Σεπτέμβριος 2021)



Παρακολουθώντας αδιαλείπτως την εφαρμογή του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα (ΔΣΑΠΔ) στην Ελλάδα, η ΕΕΔΑ συμμετείχε για ακόμη μία φορά στη διαδικασία εξέτασης της Ελλάδας από την Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ. Στο πλαίσιο αυτό, υπέβαλε τις Γραπτές Παρατηρήσεις της στη διαδικασία κατάρτισης καταλόγου θεμάτων ενόψει της εξέτασης της Χώρας (adoption of List of Issues prior to Reporting, LoIPR), η οποία και πραγματοποιήθηκε κατά την 133η Σύνοδο της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ (11 Οκτωβρίου - 5 Νοεμβρίου 2021).

Γραπτές απαντήσεις ενόψει της εκπόνησης του Καταλόγου Θεμάτων σχετικά με τις 4η έως 6η Περιοδική έκθεση της Ελλάδας στην Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για τα Γραπτές Παρατηρήσεις στον Κατάλογο Θεμάτων αναφορικά με την εξέταση της ενοποιημένης τέταρτης έως έκτης περιοδικής έκθεσης της Ελλάδας προς την Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (Written Responses to the List of issues in relation to the combined fourth to sixth periodic reports of Greece to the UN Committee on the Rights of the Child) (Δεκέμβριος 2021)

Η ΕΕΔΑ υπέβαλε τις Παρατηρήσεις της στον Κατάλογο Θεμάτων αναφορικά με την εξέταση της ενοποιημένης τέταρτης έως έκτης περιοδικής έκθεσης της Ελλάδας προς την Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, έχοντας μάλιστα λάβει γνώση και της επικαιροποιημένης εθνικής έκθεσης (Δεκέμβριος 2021). Στο παρόν κείμενο Παρατηρήσεων,



η ΕΕΔΑ αναγνωρίζει τις θετικές εξελίξεις που σημειώθηκαν στον τομέα της παιδικής προστασίας από την υποβολή της προηγούμενης Έκθεσής της, τον Ιανουάριο του 2021, ωστόσο δεν μπορεί να μην επισημάνει τις ελλείψεις και τα κενά στο νόμο και την πράξη, συμπεριλαμβανομένης της απουσίας μιας προσέγγισης πρόληψης (proactive approach) στο θέμα της προστασίας των δικαιωμάτων των παιδιών.

Συμμετοχή στις εργασίες των διεθνών/περιφερειακών ελεγκτικών μηχανισμών για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου

Συνάντηση της Προέδρου της ΕΕΔΑ Μαρίας Γαβουνέλη με την ad hoc Υποεπιτροπή της Επιτροπής Μετανάστευσης της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης κατά τη διερευνητική επίσκεψη (fact finding) της Υποεπιτροπής στην Ελλάδα (10 Μαΐου 2021)

Η Πρόεδρος της ΕΕΔΑ Μαρία Γαβουνέλη συνάντησε αντιπροσωπεία της ad hoc Υποεπιτροπής της Επιτροπής Μετανάστευσης της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης κατά τη διερευνητική επίσκεψη (fact finding) που πραγματοποίησε στην Ελλάδα. Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε στις 10 Μαΐου 2021.



Βιντεοσκοπημένη Δήλωση της Προέδρου της ΕΕΔΑ Μαρίας Γαβουνέλη, κατά την 47η Σύνοδο του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών (24 Ιουνίου 2021)



Η Πρόεδρος της ΕΕΔΑ Μαρία Γαβουνέλη συμμετείχε με εισήγηση στην 47η συνεδρίαση του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, που πραγματοποιήθηκε στις 2 Ιουνίου 2021 και κατά την οποία ο Ειδικός Εισηγητής των Ηνωμένων Εθνών για τα ανθρώπινα δικαιώματα των μεταναστών Felipe González Morales παρουσίασε την Έκθεσή του με θέμα τα μέσα αντιμετώπισης των επιπτώσεων των επαναπροωθήσεων στα ανθρώπινα δικαιώματα των μεταναστών στην ξηρά και τη θάλασσα. Ολόκληρη η συνεδρίαση.

Συμβολή στην Ετήσια Έκθεση (2021) του ENNHRI για το Κράτος Δικαίου στην Ευρώπη (ENNHRI, State of the rule of law in Europe Reports from National Human Rights Institutions) (Ιούλιος 2021)



Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εθνικών Θεσμών για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ENNHRI) υποβάλλει κάθε χρόνο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή της ΕΕ την ετήσια συνεισφορά του στον Κύκλο Παρακολούθησης του Κράτους Δικαίου στην ΕΕ. Αποτελούμενη από τις Εθνικές Εκθέσεις των Εθνικών Θεσμών για την προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΘΑΔ) των Κρατών μελών της ΕΕ, η Έκθεση του ENNHRI υπογραμμίζει τις εξελίξεις

ως προς την κατάσταση του Κράτους Δικαίου στην ΕΕ, αποτυπώνοντας την οπτική των ΕΘΑΔ από 42 ευρωπαϊκές χώρες για την κατάσταση του Κράτους Δικαίου στην κάθε Χώρα αλλά και συνολικά στην Ευρώπη, με έμφαση στις δράσεις των ΕΘΑΔ για την υποστήριξη του Κράτους Δικαίου και των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, προκειμένου να ενισχυθούν οι προσπάθειες της ΕΕ στον τομέα αυτό. Η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ) συμβάλλει

στις Ετήσιες Αναφορές του ENNHRI υποβάλλοντας κάθε χρόνο τη δική της Εθνική Έκθεση για την κατάσταση του Κράτους Δικαίου και των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου στη Χώρα.

Βιντεοσκοπημένη Προφορική Δήλωση της Προέδρου της ΕΕΔΑ Μαρίας Γαβουνέλη και εισήγηση της Συντονίστριας του επιστημονικού προσωπικού της ΕΕΔΑ Ρωξάνης Φράγκου στην Προσύνοδο για τον Οικουμενικό Περιοδικό Έλεγχο (UPR) (7 Οκτωβρίου 2021)

Κατά τη διάρκεια της Προσυνόδου (pre-session) που διοργανώθηκε ενόψει του Τρίτου Κύκλου Οικουμενικής Περιοδικής Αξιολόγησης του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, ο οποίος διεξάχθηκε κατά την 39η Σύνοδο του Συμβουλίου (1-12 Νοεμβρίου 2021), η ΕΕΔΑ συμμετείχε με βιντεοσκοπημένη προφορική δήλωση της Προέδρου της Μαρίας Γαβουνέλη, ενώ κατά τη διάρκεια της συζήτησης συμμετείχε με εισήγηση η Συντονίστρια του επιστημονικού προσωπικού και Επιστημονική Συνεργάτιδα της ΕΕΔΑ Ρωξάνη Φράγκου. Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε στις 7 Οκτωβρίου 2021, με ευθύνη της Μη-κυβερνητικής οργάνωσης UPR Info και συγκέντρωσε εκπροσώπους από τις Μόνιμες Εθνικές Αντιπροσωπείες (ΜΕΑ), τους ΕΘΑΔ και φορείς της κοινωνίας των πολιτών των Κρατών Μελών που εξετάζονταν, προκειμένου να αναδείξουν τα βασικά ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων που απασχολούν το κάθε Κράτος Μέλος.

Συνάντηση της Προέδρου της ΕΕΔΑ Μαρίας Γαβουνέλη με αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI) του Συμβουλίου της Ευρώπης (22 Νοεμβρίου 2021)



Η Πρόεδρος της ΕΕΔΑ συναντήθηκε με αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI) του Συμβουλίου της Ευρώπης προκειμένου να συζητήσουν για την κατάσταση των δικαιωμάτων του ανθρώπου στην Ελλάδα, ενόψει της προετοιμασίας της Έκθεσης της ECRI για τον 6ο Κύκλο Αξιολόγησης της Ελλάδας. Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, στις 22 Νοεμβρίου 2021 και σε αυτήν παραβρέθηκαν, μαζί με την Πρόεδρο της ΕΕΔΑ, η Επιστημονική Συνεργάτιδα της ΕΕΔΑ Εύα Τζαβαλά.

Συζήτηση της Ολομέλειας της ΕΕΔΑ με τα Μέλη της Ελλάδας στο ΔΣ του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (24 Νοεμβρίου 2021)



Η Ολομέλεια της ΕΕΔΑ υποδέχτηκε στις 24 Νοεμβρίου 2021 τα Μέλη της Ελλάδας στο Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), τους Καθηγητές Μιλτιάδη Σαρηγιαννίδη και Κωνσταντίνο Τσιτσελίκη, προκειμένου να συζητήσει μαζί τους για θέματα θεμελιωδών δικαιωμάτων και συνεργασίας της ΕΕΔΑ με τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

Συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ)



Ως «φυσική σύμμαχος» όλων των οργάνων και ελεγκτικών μηχανισμών του Συμβουλίου της Ευρώπης στην προώθηση και την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου, και συνεπώς και του ΕΔΔΑ, η ΕΕΔΑ συνδράμει στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της νομολογίας του Δικαστηρίου παρεμβαίνοντας και στα δύο στάδια της παραγωγής της: πριν την έκδοση των αποφάσεων, με την πρόληψη και την ενημέρωση και μετά την έκδοση των αποφάσεων, με τη συμβολή της στην εκτέλεση των αποφάσεων και την πρόληψη της επανάληψης των παραβιάσεων.

Η συνεργασία, συνεπώς, της ΕΕΔΑ με το ΕΔΔΑ είναι πολυεπίπεδη και συνίσταται:

■ Στη μετάφραση από την ΕΕΔΑ στα Ελληνικά των Ενημερωτικών Δελτίων του ΕΔΔΑ. [Σε συνεργασία με το ΕΔΔΑ](#), τα Ενημερωτικά Δελτία στα Ελληνικά διατίθενται από την επίσημη [ιστοσελίδα του Δικαστηρίου](#).

Πράγματι, αναγνωρίζοντας την αξία των ενημερωτικών αυτών δελτίων, η ΕΕΔΑ ανέλαβε, το Δεκέμβριο του 2015, σε συνεννόηση και με το ΕΔΔΑ, την πρωτοβουλία να τα διαθέτει μεταφρασμένα στα Ελληνικά, συμβάλλοντας στην προώθησή της νομολογίας του ΕΔΔΑ στη χώρα μας. Στις 29 Ιουνίου 2016 εκδόθηκε από το ΕΔΔΑ [ειδικό δελτίο τύπου του Δικαστηρίου](#) για τη συνεργασία του με την ΕΕΔΑ, στο πλαίσιο της οποίας, η ΕΕΔΑ μεταφράζει τα θεματικά του δελτία.

■ Στην επίκληση ή αναφορά, από πλευράς του Δικαστηρίου, [εκθέσεων, θέσεων και συστάσεων](#) της ΕΕΔΑ.

■ Στη συμμετοχή της ΕΕΔΑ στην ευρύτερη συζήτηση για την μεταρρύθμιση του ΕΔΔΑ, αλλά και την προσχώρηση της ΕΕ στην ΕΣΔΑ και το σύστημα του Στρασβούργου.

Επιπλέον, σχετικά με την υποβολή προσφυγής στο ΕΔΔΑ, η ΕΕΔΑ παραθέτει στην ιστοσελίδα της [οδηγίες και πληροφορίες στα Ελληνικά](#), παραπέμποντας στην ιστοσελίδα του ΕΔΔΑ.

Η ΕΕΔΑ είναι προσηλωμένη στην προώθηση του έργου του Συμβουλίου της Ευρώπης και την [παρακολούθηση της εκτέλεσης των αποφάσεων του ΕΔΔΑ](#) μέσω των ακόλουθων δράσεων:

■ Της συγκέντρωσης και διαρκούς επικαιροποίησης όλων των αποφάσεων του ΕΔΔΑ κατά της Ελλάδος.

■ Της έμφασης στη λίστα αποφάσεων απλής και ενισχυμένης εποπτείας.

■ Της παρέμβασής της στην Επιτροπή των Υπουργών σε αποφάσεις ενισχυμένης εποπτείας μέσω της χρήσης, όπου κρίνεται αναγκαίο, [του κανόνα αριθμ. 9\(2\) του Κανονισμού της Επιτροπής των Υπουργών](#).

Τέλος, στο πλαίσιο της ευρύτερης στρατηγικής της για την τριετία 2019-2021 να αναπτύξει τόσο μεθοδολογικά όσο και ουσιαστικά στην Ελλάδα έναν μηχανισμό μέτρησης της επίπτωσης πολιτικών στα δικαιώματα του ανθρώπου (Human Rights Impact Assessment), η ΕΕΔΑ πήρε την πρωτοβουλία να προετοιμάσει, συντονίσει και προωθήσει στην εθνική έννομη τάξη ένα χρηστικό εργαλείο που θα διευκολύνει ουσιαστικά τόσο την ελληνική Πολιτεία όσο και την Κοινωνία των Πολιτών στην αποτελεσματικότερη παρακολούθηση της εκτέλεσης των αποφάσεων του ΕΔΔΑ. Για το σκοπό αυτό, και σε συνέχεια της παρούσας Έκθεσης που σκοπό έχει μία γενική εισαγωγή στην εκτέλεση και εποπτεία της εκτέλεσης των αποφάσεων του ΕΔΔΑ στην εθνική έννομη τάξη, η ΕΕΔΑ ανέλαβε να μεταφράζει στα Ελληνικά, και κατόπιν να δημοσιεύει τμηματικά και ανά τακτά χρονικά διαστήματα, καίρια αποσπάσματα εγγράφων, όπως, για παράδειγμα, αποσπάσματα σχεδίων δράσης της ελληνικής Πολιτείας, περιλήψεις υποθέσεων αλλά και αποφάσεις της Επιτροπής των Υπουργών που αφορούν τόσο σε ομαδοποιημένες αποφάσεις κατά Ελλάδος ενισχυμένης εποπτείας, όσο και σε ομαδοποιημένες αποφάσεις κατά Ελλάδος απλής εποπτείας. Η εργασία αυτή έρχεται να καλύψει ένα σημαντικό κενό, μέσω της μετάφρασης και συστηματοποίησης στην Ελλάδα των κυριότερων προς παρακολούθηση εκτέλεσης αποφάσεων του ΕΔΔΑ που χρήζουν εποπτείας από το Συμβούλιο των Υπουργών, να καταστήσει ευχερέστερα προσβάσιμο το εν λόγω υλικό στην Κοινωνία των Πολιτών αλλά και, εν τέλει, να διευκολύνει τις ελληνικές Αρχές στην αποτελεσματικότερη εκτέλεση των αποφάσεων του ΕΔΔΑ στην Ελλάδα.

Ενθάρρυνση για επικύρωση διεθνών κειμένων για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου

Τα δικαιώματα του ανθρώπου, ως οικουμενικά και απαράγραπτα για κάθε άνθρωπο, ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας ασθένειας, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου, κατοχυρώνονται νομικά τόσο σε ευρωπαϊκό και διεθνές όσο και σε περιφερειακό επίπεδο από πληθώρα, δεσμευτικής ή μη ισχύος, κειμένων. Η διεθνοποίηση αυτή της προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου καταδεικνύει ότι τα δικαιώματα του ανθρώπου αποτελούν πλέον παγκόσμια αξία και έχουν παύσει να είναι εσωτερική υπόθεση των Κρατών.

Σύμφωνα με τα ελάχιστα πρότυπα που θέτουν οι Αρχές των Παρισίων, οι ΕΘΑΔ επιφορτίζονται, μεταξύ άλλων, με μια πολύ σημαντική αρμοδιότητα: την ενθάρρυνση για την προσχώρηση, επικύρωση και εφαρμογή διεθνών συνθηκών για τα δικαιώματα του ανθρώπου (Αρχές των Παρισίων, Α.3.γ'). Πρόκειται για μία βασική λειτουργία των ΕΘΑΔ, που συνιστά έναν - ορισμένες φορές αρκετά αποτελεσματικό, αν και όχι πάντα επαρκή - μοχλό πίεσης για τη βελτίωση της κατάστασης των δικαιωμάτων του ανθρώπου στη Χώρα.



Ειδικότερα, για την εκπλήρωση της αποστολής τους, οι ΕΘΑΔ οφείλουν:

- να παρακολουθούν τις εξελίξεις στο διεθνές δίκαιο των δικαιωμάτων του ανθρώπου,
- να προωθούν τη συμμετοχή του Κράτους στην προώθηση και το σχεδιασμό διεθνών κειμένων για τα δικαιώματα του ανθρώπου,
- να αξιολογούν την τήρηση των διεθνών υποχρεώσεων και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με αυτές από τις εθνικές Αρχές, μέσω, για παράδειγμα, της συμμετοχής τους στη διαδικασία του Οικουμενικού Περιοδικού Ελέγχου (Universal Periodic Review, UPR) ή της δημοσίευσης ετήσιων και ειδικών εκθέσεων,
- να υποστηρίζουν την ανεπιφύλακτη επικύρωση των συνθηκών.

Προκειμένου να αντεπεξέλθουν αποτελεσματικά οι ΕΘΑΔ στην αποστολή τους, είναι αναγκαίο να παρακολουθούν συστηματικά όχι μόνο την ισχύουσα νομοθεσία, αλλά και κάθε άλλο νομοθετικό κείμενο που εισάγεται για ψήφιση προκειμένου να διασφαλίζουν τη συμμόρφωσή του με τα πρότυπα για τα δικαιώματα του ανθρώπου. Παράλληλα, στο πλαίσιο αυτό, οι ΕΘΑΔ οφείλουν να ενημερώνουν τις κρατικές Αρχές σχετικά με το εύρος και τη φύση των υποχρεώσεων που τυχόν συνεπάγεται για το Κράτος η προσχώρηση ή η επικύρωση διεθνών συνθηκών για τα δικαιώματα του ανθρώπου.

Συναισθανόμενη την ευθύνη της ως ΕΘΑΔ και ανταποκρινόμενη στην αποστολή που της έχει αναθέσει ο εθνικός νομοθέτης και η οποία συνίσταται, μεταξύ άλλων, στη διαρκή παρακολούθηση της εξέλιξης των θεμάτων προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου, την προώθηση της σχετικής έρευνας, την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης (άρθρο 11(α) ν. 4780/2021) και την οργάνωση Κέντρου Τεκμηρίωσης για τα δικαιώματα του ανθρώπου (άρθρο 12(ια) ν. 4780/2021), η ΕΕΔΑ προέβη στη συλλογή και παράθεση σε ένα ενιαίο κατάλογο των διεθνών και ευρωπαϊκών νομικά δεσμευτικών κειμένων που έχουν ως αντικείμενο την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου, με στόχο πάντα τη διασφάλιση του ευρύτερου δυνατού πλαισίου προστασίας για τα δικαιώματα του ανθρώπου. Ο Κατάλογος αυτός δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά το 2018 και έκτοτε επικαιροποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Ο κατάλογος Συμβάσεων, χρήσιμο εργαλείο στα χέρια του εφαρμοστή και μελετητή του δικαίου, διακρίνεται σε πέντε επιμέρους θεματικές ενότητες, με κριτήριο τον Οργανισμό στο πλαίσιο του οποίου έχουν υιοθετηθεί (I. Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών, II. UNESCO, III. Διεθνής Οργάνωση Εργασίας, IV. Συμβούλιο της Ευρώπης και V. Ευρωπαϊκή Ένωση) και περιλαμβάνει και συμβάσεις που δεν έχουν ακόμη υπογραφεί ή κυρωθεί από την Ελλάδα.

Για κάθε σύμβαση, διατίθεται ενεργός σύνδεσμος στην επίσημη ιστοσελίδα κάθε οργανισμού που περιλαμβάνει τα στοιχεία της σύμβασης. Στην περίπτωση που η σύμβαση έχει κυρωθεί από την Ελλάδα, διατίθεται σύνδεσμος προς τον κυρωτικό νόμο (ΦΕΚ - Εθνικό Τυπογραφείο).



Σημείωση:

Ο πλήρης Κατάλογος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Συμβάσεων είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα της ΕΕΔΑ.

Ανταπόκριση σε αιτήματα παροχής στοιχείων και ερωτηματολόγια

Κατά το έτος 2021, η ΕΕΔΑ ανταποκρίθηκε στα ακόλουθα αιτήματα παροχής στοιχείων και ερωτηματολόγια:

Συνεισφορά σε ερωτηματολόγιο του Ειδικού Εισηγητή των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Μεταναστών σχετικά με τις πρακτικές επαναπροωθήσεων (pushback practices) και τις επιπτώσεις τους στα δικαιώματα των μεταναστών (Φεβρουάριος 2021)

Συνεισφορά σε ερωτηματολόγιο του Ανεξάρτητου Εμπειρογνώμονα των Ηνωμένων Εθνών για την προστασία από τη βία και τις διακρίσεις λόγου γενετήσιου προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου (Φεβρουάριος 2021)

Συνεισφορά σε ερωτηματολόγιο του Παγκόσμιου Συντονιστικού Οργάνου των Εθνικών Θεσμών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (GANHRI) σχετικά με το Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης του GANHRI για την υποστήριξη της προστασίας και της προώθησης των Υπερασπιστών των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Απρίλιος 2021)



Συνεισφορά στο Γενικό Γραμματέα Ηνωμένων Εθνών ενόψει της 76ης Συνόδου της Γενικής Συνέλευσης με παραδείγματα καλών πρακτικών μεταξύ των Εθνικών Θεσμών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΘΑΔ) σχετικά με την εφαρμογή του Ψηφίσματος A/RES/74/156 που υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση στις 18 Δεκεμβρίου 2019 αναφορικά με τους Εθνικούς Θεσμούς Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Μάιος 2021)

Συνεισφορά σε Ερωτηματολόγιο της Εσωτερικής Διαβούλευσης για το πλαίσιο των δημόσιων πολιτικών καταπολέμησης της παιδικής φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (Ιούνιος 2021)

Συνεισφορά στο Ειδικό Εισηγητή για τις σύγχρονες μορφές ρατσισμού, φυλετικών διακρίσεων, ξενοφοβίας και σχετιζόμενης μισαλλοδοξίας σχετικά με την Έκθεση του Ειδικού Εισηγητή για το 2021 προς τη Γενική Συνέλευση για την 20η επέτειο της Διακήρυξης του Durban και το Προγράμματος δράσης (Αύγουστος 2021)



Συνεισφορά στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εθνικών Θεσμών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ENNHRI) και το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Φορέων Ισότητας (Equinet), ενόψει του 2021 Fundamental Human Rights Forum, με θέμα «Η δύναμη της κοινότητας: μαζί για την ισότητα και τα δικαιώματα του ανθρώπου» (Αύγουστος 2021)



Συνεισφορά σε έρευνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με θέμα «Προστασία κατά του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και των φυλετικών διακρίσεων και το Σχέδιο Δράσης της ΕΕ κατά του Ρατσισμού» (Οκτώβριος 2021)

Συνεισφορά στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εθνικών Θεσμών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ENNHRI) σχετικά με το έγκλημα μίσους (Input to ENNHRI on NHRI work on Hate Crime) (Νοέμβριος 2021)

Συνεισφορά στο Γραφείο της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου σχετικά με το Ψήφισμα αριθ. 47/24 του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με τίτλο «Δικαιώματα του Ανθρώπου και Κλιματική Αλλαγή» (Δεκέμβριος 2021)



Συνεισφορά στη Νομική Ομάδα Εργασίας του Ευρωπαϊκού Δικτύου Εθνικών Θεσμών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ENNHRI) σχετικά με ζητήματα Κράτους Δικαίου και ειδικότερα αναφορικά με το ελληνικό Σύνταγμα (Δεκέμβριος 2021)

Συνεργασία με Ομόλογες Επιτροπές και Δίκτυα των ΕΘΑΔ

Κατά το 2021, η ΕΕΔΑ εκπλήρωσε με υπευθυνότητα την αποστολή της για την προώθηση και προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, συμμετέχοντας στις εργασίες της Παγκόσμιας Συμμαχίας Εθνικών Θεσμών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (GANHRI) και του Ευρωπαϊκού Δικτύου Εθνικών Θεσμών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ENNHRI), εκπροσωπούμενη στις Συναντήσεις και τα Συνέδρια, που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο και των δύο Δικτύων, με εισηγήσεις, παρεμβάσεις και ουσιαστική συμβολή στην διαμόρφωση των σχετικών κειμένων και πολιτικών.

Συναντήσεις του Διοικητικού Συμβουλίου του Ευρωπαϊκού Δικτύου Εθνικών Θεσμών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ENNHRI). Την ΕΕΔΑ εκπροσώπησε η Πρόεδρός της, Μαρία Γαβουνέλη (8 Φεβρουαρίου, 29 Μαρτίου, 7 Μαΐου, 21 Ιουνίου και 10 Σεπτεμβρίου 2021)

Συμμετοχή της Προέδρου της ΕΕΔΑ Μαρίας Γαβουνέλη στο διήμερο συνέδριο του ENNHRI για την προστασία των δικαιωμάτων των μεταναστών στα σύνορα (2-3 Ιουνίου 2021)



Στις 2 και 3 Ιουνίου 2021 το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εθνικών Θεσμών Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ENNHRI) διοργάνωσε με εξαιρετική επιτυχία ένα διήμερο διαδικτυακό συνέδριο για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Μεταναστών στα Σύνορα, κατά τη διάρκεια του οποίου οι Επικεφαλές και τα στελέχη Ευρωπαϊκών Εθνικών Επιτροπών Δικαιωμάτων του Ανθρώπου συζήτησαν ειδικότερα για το ρόλο των Εθνικών Επιτροπών με προσκεκλημένους Ευρωβουλευτές, εκπροσώπους Ευρωπαϊκών Κρατών, υψηλόβαθμους αξιωματούχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Εθνών καθώς και εκπροσώπους οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται σε θέματα μεταναστευτικής πολιτικής και ασύλου. Η Πρόεδρος της ΕΕΔΑ Μαρία Γαβουνέλη συντόνισε τη συζήτηση μεταξύ υψηλόβαθμων στελεχών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Υπάτου Αρμοστή των ΗΕ για τους Πρόσφυγες και του Υπάτου Αρμοστή των ΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στην πρώτη ενότητα του Συνεδρίου με θέμα: «Προς μια ισχυρότερη συνεργασία των Εθνικών Θεσμών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΘΑΔ) για την προώθηση και προστασία των δικαιωμάτων των μεταναστών στα ευρωπαϊκά σύνορα».



Εισήγηση της Επιστημονικής Συνεργάτιδας της ΕΕΔΑ Εύας Τζαβαλά στο διήμερο συνέδριο του ENNHRI για την προστασία των δικαιωμάτων των μεταναστών στα σύνορα (2-3 Ιουνίου 2021)



Η Επιστημονική Συνεργάτιδα της ΕΕΔΑ και Πρόεδρος της Ομάδας Εργασίας του ENNHRI για το Άσυλο και τη Μετανάστευση, Εύα Τζαβαλά συμμετείχε στο διήμερο διαδικτυακό συνέδριο για την προστασία των δικαιωμάτων των μεταναστών στα σύνορα το οποίο διοργάνωσε με εξαιρετική επιτυχία το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εθνικών Θεσμών Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ENNHRI) στις 2 και 3 Ιουνίου 2021, για να παρουσιάσει τα προκαταρκτικά ευρήματα της Συγκριτικής Περιφερειακής Έκθεσης του ENNHRI για την προστασία των δικαιωμάτων των μεταναστών στα σύνορα, στην οποία συμμετέχει και η Ελλάδα, επισημαίνοντας ότι οι παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα σύνορα συνεχίζονται μέσα σε ένα κλίμα ατιμωρησίας και ελλιπούς διερεύνησης των περιστατικών αυτών.

Συμμετοχή στην Ακαδημία των ΕΘΑΔ με θέμα Προστασία των Υπερασπιστών των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και συν-δημιουργία χώρου της Κοινωνίας των Πολιτών χωρίς αποκλεισμούς (NHRI Academy 2021: Protecting Human Rights Defenders and co-creating inclusive civil society space) (11-25 Ιουνίου 2021, διαδικτυακά). Την ΕΕΔΑ εκπροσώπησε η Γραμματέας της Κατερίνα Πάντου.



Συντονισμός και οργάνωση ειδικής συνεδρίασης με θέμα «NHRIs as Human Rights Defenders: Overcoming Challenges and Protecting Fellow Human Rights Defenders in Migration Context» (23 Ιουνίου 2021)

Η ΕΕΔΑ πήρε την πρωτοβουλία να διοργανώσει μια ειδική συνεδρίαση με θέμα «NHRIs as Human Rights Defenders: Overcoming Challenges and Protecting Fellow Human Rights Defenders in Migration Context» στο περιθώριο της Ακαδημίας των ΕΘΑΔ που διοργανώνει ετησίως το ENNHRI με τον OSCE. Το Συντονισμό και την οργάνωση της ειδικής συνεδρίασης ανέλαβε η Επιστημονική Συνεργάτιδα της ΕΕΔΑ Εύα Τζαβαλά. Σε αυτή τη συνεδρίαση συμμετείχε με εισήγηση και η Γαρυφαλλιά Αναστασοπούλου, Βοηθός Συντονίστρια του Δικτύου Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας παρουσιάζοντας την καλή πρακτική λειτουργίας του Δικτύου.

Ετήσια Συνάντηση του GANHRI 2021 (29 Ιουνίου-1η Ιουλίου 2021)



Από τις 29 Ιουνίου έως την 1η Ιουλίου 2021, περισσότεροι από 300 συμμετέχοντες/συμμετέχουσες από ΕΘΑΔ, θεσμικά όργανα των Ηνωμένων Εθνών και εμπειρογνώμονες από ολόκληρο τον κόσμο συναντήθηκαν διαδικτυακά κατά τη Ετήσια Συνάντηση του GANHRI για το 2021. Οι συμμετέχοντες συζήτησαν καινοτόμες στρατηγικές και πολλά υποσχόμενες πρακτικές που αναπτύχθηκαν από τους ΕΘΑΔ κατά την εκπλήρωση της αποστολής τους για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19. Την ΕΕΔΑ εκπροσώπησε η Πρόεδρός της, Μαρία Γαβουνέλη.

Ετήσια συνάντηση και Γενική Συνέλευση του Ευρωπαϊκού Δικτύου Εθνικών Θεσμών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ENNHRI). Την ΕΕΔΑ εκπροσώπησε η Πρόεδρός της, Μαρία Γαβουνέλη (29 Σεπτεμβρίου 2021)

Γενική Συνέλευση του Ευρωπαϊκού Δικτύου Εθνικών Θεσμών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ENNHRI) και εκλογές ανάδειξης των οργάνων διοίκησης του ENNHRI. Την ΕΕΔΑ εκπροσώπησε η Πρόεδρός της, Μαρία Γαβουνέλη (3 Δεκεμβρίου 2021)

Κατά τη Γενική αυτή Συνέλευση του ENNHRI, που πραγματοποιήθηκε στις 3 Δεκεμβρίου 2021, η Πρόεδρος της ΕΕΔΑ Μαρία Γαβουνέλη εξελέγη ως αναπληρωματικό μέλος της Υπο-επιτροπής Διαπίστευσης της Παγκόσμιας Συμμαχίας των ΕΘΑΔ.

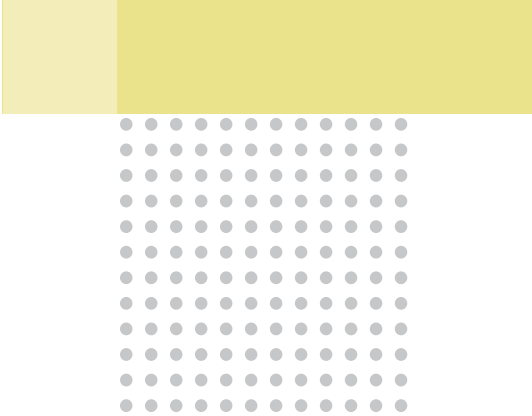
Συνεισφορά στην έκθεση του ENNHRI για τα κενά λογοδοσίας στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα σύνορα (ENNHRI, Gaps in Human Rights Accountability at Borders, Report, December 2021) (Δεκέμβριος 2021)

2021 ΕΤΗΣΙΑ
ΕΚΘΕΣΗ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ (Ε.Ε.Δ.Α.)

ΚΑΛΛΙΕΡΓΩΝΤΑΣ ΜΙΑ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΣΕΒΑΣΜΟΥ
ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ





ΚΑΛΛΙΕΡΓΩΝΤΑΣ ΜΙΑ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ
ΣΕΒΑΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ
ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Ευαισθητοποίηση της Κοινής Γνώμης.....	87
Δράσεις / Πρωτοβουλίες προώθησης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	88
Συμμετοχή σε ημερίδες και άλλες εκδηλώσεις με θέμα την προώθηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου	91
Δελτία Τύπου	101
Συνεντεύξεις - Άρθρα	102
Εκπαίδευση στα Δικαιώματα του Ανθρώπου	102
Ετήσιος Κύκλος (Ανοικτών) Σεμιναρίων με θέμα «Τα Δικαιώματα του Ανθρώπου στη (μετά) επιδημική εποχή: προκλήσεις και επιστροφή στην “κανονικότητα”» (Γ΄ Κύκλος, Φεβρουάριος - Ιούνιος 2021)	103
Συνδιοργάνωση με την ΕΝΑΠ-ΕΣΔΔΑ του Α' Κύκλου Σεμιναρίων με θέμα Δημόσια Διοίκηση και Ευάλωτες Ομάδες (Σεπτέμβριος - Δεκέμβριος 2021)	104
Συνδιοργάνωση με το Ειρηνοδικείο Αθηνών του Α' Κύκλου Σεμιναρίων με θέμα τη Νομική Αναγνώριση Ταυτότητας Φύλου (9-10 Δεκεμβρίου 2021)	104
Εκπαίδευση σε επαγγελματίες	105
Εκπαίδευση σε σχολεία	105
Εκπαίδευση σε Φοιτητές ΑΕΙ	106
Έρευνα στα Δικαιώματα του Ανθρώπου	107

Σύμφωνα με τα ελάχιστα πρότυπα που ορίζουν οι Αρχές των Παρισίων, η προώθηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου συνδέεται άρρηκτα, μεταξύ άλλων, με την ευαισθητοποίηση του κοινού, την πληροφόρηση, την εκπαίδευση και την αξιοποίηση των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (Αρχές των Παρισίων, Α.3.Ζ'), περιλαμβάνοντας, κατά την ερμηνεία της Υποεπιτροπής Διαπίστευσης, όλες εκείνες τις πρωτοβουλίες που συντείνουν στην καλλιέργεια μιας κουλτούρας σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου και την εξοικείωση της κοινωνίας με ζητήματα που άπτονται των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Το Α και το Ω για την αποτελεσματική προώθηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου είναι η γνώση. Η ενημέρωση και η εκπαίδευση με στόχο την ευαισθητοποίηση και τη διάδοση της γνώσης σχετικά με τα δικαιώματα του ανθρώπου συνιστούν θεμελιώδη παράμετρο της προώθησης, λαμβανομένου υπόψη ότι η προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου εξαρτάται ουσιαστικά από το βαθμό ενημέρωσης των πολιτών για τα δικαιώματά τους και τους μηχανισμούς που τίθενται στη διάθεσή τους για την εφαρμογή των δικαιωμάτων αυτών. Όσο κρίσιμη κι αν είναι, ωστόσο, η διάδοση της γνώσης για τη διασφάλιση ενός κλίματος σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου, από μόνη της δεν είναι αρκετή. Πρέπει να συνοδεύεται από την αποφασιστικότητα των κρατικών Αρχών και όλων των εμπλεκόμενων στην προώθηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου φορέων να γίνει η γνώση πραγματικότητα. Και στο σημείο αυτό έρχονται οι ΕΘΑΔ να διαδραματίσουν έναν κομβικής σημασίας ρόλο, ο οποίος δεν περιορίζεται μόνο στην ενημέρωση των πολιτών για τα δικαιώματά τους, αλλά επεκτείνεται και στην ενθάρρυνση και ενίσχυση των κρατικών οργάνων να κάνουν πράξη την εφαρμογή τους, αφενός, μέσω της ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης για ζητήματα που άπτονται των δικαιωμάτων του ανθρώπου, αφετέρου, μέσω της εκπαίδευσης και της έρευνας στα δικαιώματα του ανθρώπου.

Ευαισθητοποίηση της Κοινής Γνώμης

Πράγματι, η αποστολή της προώθησης των δικαιωμάτων του ανθρώπου εκπληρώνεται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο μέσω της πληροφόρησης και της διάδοσης της γνώσης για τα δικαιώματα του ανθρώπου και περιλαμβάνει ένα σύνολο δραστηριοτήτων, μεταξύ των οποίων η συλλογή, παραγωγή και διάδοση ενημερωτικού υλικού, η διοργάνωση σχετικών εκδηλώσεων προώθησης και η συνεργασία με τα ΜΜΕ. Κοινός παρονομαστής στο σύνολο των δραστηρι-

οτήτων αυτών είναι η επιδίωξη της αύξησης ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης σε θέματα που άπτονται των δικαιωμάτων του ανθρώπου και η ενημέρωση των πολιτών για τα δικαιώματά τους και τους διαθέσιμους μηχανισμούς προάσπισής τους.

Υπό το φως των πιο πάνω παρατηρήσεων και λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του νόμου της ΕΕΔΑ, ο οποίος ρητά της αναθέτει την ανάπτυξη πρωτοβουλιών για την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης και των ΜΜΕ σε θέματα σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου την (άρθρο 1, παρ. 6 του Νόμου 2667/1998), η ΕΕΔΑ ανέλαβε, κατά το 2020, τις ακόλουθες πρωτοβουλίες προώθησης των δικαιωμάτων του ανθρώπου:



Δράσεις / Πρωτοβουλίες προώθησης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Συμμετοχή της Προέδρου της ΕΕΔΑ
Μαρίας Γαβουνέλη στην ειδική εκπαιδευτική
ενότητα του Παρατηρητηρίου
www.syntagmawatch.gr
(28 Ιανουαρίου 2021)

Η Πρόεδρος της ΕΕΔΑ Μαρία Γαβουνέλη στο πλαίσιο της ειδικής εκπαιδευτικής ενότητας του Παρατηρητηρίου www.syntagmawatch.gr με τίτλο «Δεκάλεπτα Μαθήματα για το Σύνταγμα» εξήγησε το ρόλο της ΕΕΔΑ. Η πλατφόρμα Syntagma Watch συνιστά μέρος του εκπαιδευτικού προγράμματος «Νέοι Πολίτες και Σύνταγμα» που δημιουργήθηκε με γνώμονα τις ανάγκες των νέων πολιτών πάνω σε θέματα λειτουργίας της σύγχρονης Δημοκρατίας και των θεσμών της. Αποτελεί ιδέα και πρωτοβουλία του Ίδρυματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου (Center for European Constitutional Law) και συγχρηματοδοτείται με δωρεά του Ίδρυματος Σταύρος Νιάρχος.

Δράση για την Παγκόσμια Ημέρα για την εξάλειψη των Φυλετικών Διακρίσεων 2021:
Η ΕΕΔΑ στέλνει μήνυμα κατά του ρατσισμού και των διακρίσεων (18 Μαρτίου 2021)



Με αφορμή τη Διεθνή Ημέρα για την Εξάλειψη των Φυλετικών Διακρίσεων (21 Μαρτίου) η ΕΕΔΑ, για μια ακόμη χρονιά συμμετείχε στην πρωτοβουλία «Περίπατος Κατά των Διακρίσεων» #WAD2021 δηλώνοντας τη στήριξή της στον αγώνα για μια κοινωνία αξιοπρέπειας, χωρίς ρατσισμό και διακρίσεις. Για ακόμη μία χρονιά δεν βαδίσαμε, αλλά στηρίξαμε και στείλαμε ένα δυνατό μήνυμα ότι σήμερα, όσο ποτέ, η πρόσβαση χωρίς διακρίσεις στην προστασία και την ασφάλεια είναι αδιαπραγμάτευτες.

Για μια ακόμη χρονιά, η ΕΕΔΑ ένωσε τη φωνή της με φορείς και οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών και εκπροσώπους ευρύτερων κοινωνικών ομάδων που αντιμετωπίζουν διακρίσεις στην Χώρα μας: ΑμεΑ, ΛΟΑΤΚΙ, Ρομά, Μετανάστες και Μετανάστριες, Πρόσφυγες και Προσφύγι-σες, Οροθετικοί/-ες, Επιζώσες/Επιζώντες έμφυλης βίας, Ηλικιωμένοι/-νες, Χρήστες/-στριες Ψυχο-δραστικών Ουσιών, Άτομα με ψυχιατρική εμπειρία, Κρατούμενοι/-νες, Θρησκευτικές ομάδες, κ.ά.

Δράση: Η ΕΕΔΑ στο Φόρουμ Θεμελιωδών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων 2021
(9 Νοεμβρίου 2021) \



Με τη δύναμη των κοινοτήτων, οι υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ισότητας μπορούν να υποστηρίξουν ο ένας τον άλλον στην αποστολή τους να βελτιώσουν τη ζωή των ανθρώπων σε όλη την Ευρώπη. Σε αυτό το πνεύμα συνεργασίας, το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εθνικών Θεσμών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ENNHRI) και το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Φορέων για την Ισότητα (Equinet) ένωσαν τη φωνή τους στο Φόρουμ Θεμελιωδών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων 2021 για να αναδείξουν τη δύναμη της κοινότητας για την ισότητα και τα ανθρώπινα δικαιώματα (The power of community: Together for equality & human rights). Η ΕΕΔΑ συμμετείχε στην προσπάθεια αυτή παρουσιάζοντας σημαντικές πρωτοβουλίες της που αναδεικνύουν τη δύναμη των κοινοτήτων σε δράση, όπως το Δίκτυο Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας.

Μήνυμα της Προέδρου της ΕΕΔΑ Μαρίας Γαβουνέλη για την Παγκόσμια
Ημέρα για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (10 Δεκεμβρίου 2021)

Δράση: ΟΛΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ - ΟΛΟΙ ΙΣΟΙ. Άνθρωποι της τέχνης και του αθλητισμού ενώνουν τη φωνή τους με την ΕΕΔΑ για την Παγκόσμια Ημέρα για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (10 Δεκεμβρίου 2021)



Για μια ακόμη χρονιά η ΕΕΔΑ τίμησε την Παγκόσμια Ημέρα για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου ως αφορμή για να αναλογιστούμε τα σημαντικά βήματα που έχουν γίνει μέχρι σήμερα αλλά και την ανάγκη να παραμείνουμε σε εγρήγορση για εκείνα που πρέπει ακόμα να γίνουν. Το θέμα της Παγκόσμιας Ημέρας για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου που επέλεξαν τα Ηνωμένα Έθνη για το 2021, «Όλοι Άνθρωποι - Όλοι Ίσοι/All Human - All Equal», είναι συνυφασμένο με την Ισότητα και το άρθρο 1 της Οικουμενικής Διακήρυξης: «Όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται ελεύθεροι και ίσοι στην αξιοπρέπεια και τα δικαιώματα». Οι αρχές της ισότητας, της συμπερίληψης και της μη διάκρισης διατρέχουν οριζόντια το Δίκαιο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και θέτουν τον άνθρωπο στο επίκεντρο. Ο σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της ελευθερίας, της δικαιοσύνης και της ειρήνης στον κόσμο. Υπό το πρίσμα αυτό, η υλοποίηση της Ατζέντας του 2030 των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, αλλά και όλες οι πολιτικές και οι νομοθεσίες, είναι αναγκαίο να ακολουθούν μια προσέγγιση όσο το δυνατόν περισσότερο φιλική προς τα δικαιώματα του ανθρώπου.

Για το 2021, η ΕΕΔΑ επέλεξε έναν ξεχωριστό τρόπο να τιμήσει τη σημαντική αυτή Ημέρα. Απεύθυνε κάλεσμα σε ανθρώπους από το χώρο της τέχνης και του αθλητισμού να ενώσουν τη φωνή τους αφιλοκερδώς με την ΕΕΔΑ και να στείλουν ένα σύντομο βίντεο, επιλέγοντας να διαβάσουν ένα από τα άρθρα της Οικουμενικής Διακήρυξης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου ή στέλνοντας το δικό τους μήνυμα για την ισότητα και τα δικαιώματα του ανθρώπου. Η ανταπόκριση ήταν άμεση και ουσιαστική.

Στις 10 Δεκεμβρίου 2021, η ΕΕΔΑ, μέσα από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τον ιστότοπό της, έδωσε στη δημοσιότητα τα μηνύματα των ανθρώπων αυτών, που τίμησαν ολόψυχα τη φετινή Ημέρα, θυμίζοντας ότι ο αγώνας για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου για όλες και για όλους συνεχίζεται και είναι διαρκής.

Δράση: Η ΕΕΔΑ εγκαινιάζει την έκδοση Ενημερωτικού Δελτίου (Newsletter) (20 Δεκεμβρίου 2021)



Συμμετοχή σε ημερίδες και άλλες εκδηλώσεις με θέμα την προώθηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου

Εισήγηση της Προέδρου της ΕΕΔΑ Μαρίας Γαβουνέλη σε διαδικτυακή συζήτηση του ΙΜΔΑ (25 Ιανουαρίου 2021)



Η Πρόεδρος της ΕΕΔΑ Μαρία Γαβουνέλη συμμετείχε με εισήγησή της στη διαδικτυακή συζήτηση του Ιδρύματος Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΙΜΔΑ) με θέμα «Η βία κατά των γυναικών στην Ελλάδα του σήμερα: Φωτίζοντας όψεις ενός σκοτεινού ζητήματος», η οποία πραγματοποιήθηκε στις 25 Ιανουαρίου 2021.

Εισήγηση της Συντονίστριας του επιστημονικού προσωπικού Ρωξάνης Φράγκου σε εκδήλωση για την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας (8 Μαρτίου 2021)

Η Συντονίστρια του επιστημονικού προσωπικού Ρωξάνη Φράγκου συμμετείχε με εισήγησή της σε εκδήλωση που διοργανώθηκε από το Θέατρο Σταθμός με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας (8 Μαρτίου 2021).

Εισήγηση της Β' Αντιπρόεδρος της ΕΕΔΑ Έλλης Βαρχαλαμά στη διαδικτυακή συζήτηση του F.E.S. για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια στον εργασιακό χώρο (16 Μαρτίου 2021)



Η Β' Αντιπρόεδρος της ΕΕΔΑ Έλλη Βαρχαλαμά συμμετείχε με εισήγησή της σε διαδικτυακή συζήτηση με τίτλο «Ανθρώπινη αξιοπρέπεια στον εργασιακό χώρο», που διοργανώθηκε από το ίδρυμα Friedrich-Ebert-Stiftung στην Αθήνα σε συνεργασία με την προοδευτική δεξαμενή σκέψης Re-Public, στο πλαίσιο του κοινού τους project «The Future of Work».

Εισήγηση της Επιστημονικής Συνεργάτιδας Εύας Τζαβαλά στη Στρογγυλή Τράπεζα του The Last Rights Project (8 Απριλίου 2021)

Η Επιστημονική Συνεργάτιδα Εύα Τζαβαλά συμμετείχε με εισήγησή της στη Στρογγυλή Τράπεζα του The Last Rights Project για την μεταχείριση των νεκρών μεταναστών με τίτλο «Κάθε σώμα έχει αξία - Every Body Counts», η οποία πραγματοποιήθηκε στις 8 Απριλίου 2021.



Εισήγηση της Προέδρου της ΕΕΔΑ Μαρίας Γαβουνέλη στη Διεθνή Επετειακή Συνδιάσκεψη των Ρομά (9 Απριλίου 2021)

Η Πρόεδρος της ΕΕΔΑ Μαρία Γαβουνέλη συμμετείχε με εισήγηση στη Διεθνή Επετειακή Συνδιάσκεψη των Ρομά, η οποία πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, στις 8 και 9 Απριλίου 2021, με αφορμή τα 50 χρόνια από το Α' Παγκόσμιο Συνέδριο των Ρομά (Λονδίνο 1971).

Χαιρετισμός της Προέδρου της ΕΕΔΑ Μαρίας Γαβουνέλη στη διαδικτυακή συνέντευξη τύπου του Δικτύου Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας (22 Απριλίου 2021)

Η Πρόεδρος της ΕΕΔΑ Μαρία Γαβουνέλη απεύθυνε χαιρετισμό στη Διαδικτυακή Συνέντευξη Τύπου του Δικτύου Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 22 Απριλίου 2021, για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων που προέκυψαν από την καταγραφή περιστατικών βίας με ρατσιστικό κίνητρο από τα μέλη του Δικτύου κατά τη διάρκεια του 2020.

Εισήγηση της Προέδρου της ΕΕΔΑ Μαρίας Γαβουνέλη στην εκδήλωση του ΙΜΔΑ με θέμα «Η ένταξη των προσφύγων στην Ελλάδα» (11 Μαΐου 2021)

Η Πρόεδρος της ΕΕΔΑ Μαρία Γαβουνέλη συμμετείχε με εισήγηση στη διαδικτυακή εκδήλωση του Ιδρύματος Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΙΜΔΑ) με θέμα «Η ένταξη των προσφύγων στην Ελλάδα», η οποία πραγματοποιήθηκε στις 11 Μαΐου 2021.



Εισήγηση της Επιστημονικής Συνεργάτιδας της ΕΕΔΑ Εύας Τζαβαλά στους «Διαλόγους» της Greenpeace για την κοινωνική δικαιοσύνη ως σύμμαχο της περιβαλλοντικής προστασίας (20 Μαΐου 2021)



Η Επιστημονική Συνεργάτιδα της ΕΕΔΑ Εύα Τζαβαλά συμμετείχε με εισήγηση στη σειρά διαδικτυακών εκδηλώσεων «Διάλογοι» της Greenpeace Greece, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαΐου 2021 με θέμα την κοινωνική δικαιοσύνη ως σύμμαχο της περιβαλλοντικής προστασίας. Από την Greenpeace στη συζήτηση συμμετείχε η Ναταλία Τσιγαρίδου, υπεύθυνη εκστρατείας για την πράσινη και δίκαιη ανάκαμψη, στο ελληνικό γραφείο της Οργάνωσης.

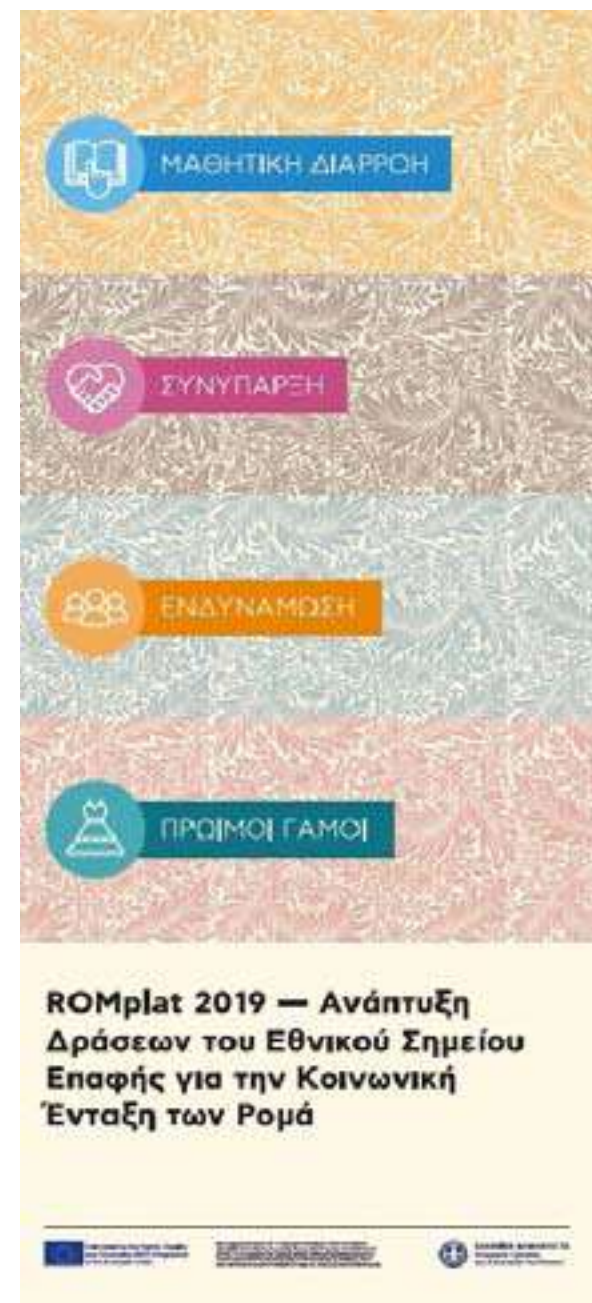
Εισήγηση της Προέδρου της ΕΕΔΑ Μαρίας Γαβουνέλη στην Ετήσια Διάλεξη του Hellenic Observatory του LSE με θέμα την μεταναστευτική κρίση και τις επιπτώσεις για την Ευρώπη (22 Ιουνίου 2021)



Η Πρόεδρος της ΕΕΔΑ συμμετείχε στη 18η Ετήσια Διάλεξη του Ελληνικού Παρατηρητηρίου του LSE (The London School of Economics and Political Science) με θέμα «Η μεταναστευτική κρίση και οι επιπτώσεις της για την Ευρώπη» που πραγματοποιήθηκε στις 22 Ιουνίου 2021 με ομιλητή τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου, Νότη Μηταράκη. Η Πρόεδρος της ΕΕΔΑ συνομίλησε με τον Υπουργό, απαντώντας στις θέσεις του και επισημαίνοντας καίριες διαστάσεις του θέματος. Τη συζήτηση συντόνισε ο Διευθυντής του Ελληνικού Παρατηρητηρίου του LSE και Καθηγητής Ευρωπαϊκής Πολιτικής στο Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο του LSE Kevin Fearherstone.

Εισήγηση της Προέδρου της ΕΕΔΑ Μαρίας Γαβουνέλη στο Καταληκτικό Συνέδριο του Έργου: «RomPLAT2019 Ανάπτυξη Δράσεων του Εθνικού Σημείου Επαφής για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά» (25 Ιουνίου 2021)

Η Πρόεδρος της ΕΕΔΑ συμμετείχε με εισήγηση με θέμα «Ρομά και Ανθρώπινα Δικαιώματα» στο Καταληκτικό Συνέδριο του Έργου: «RomPLAT2019 Ανάπτυξη Δράσεων του Εθνικού Σημείου Επαφής για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά», το οποίο πραγματοποιήθηκε στις 25 Ιουνίου 2021.



Εισήγηση της Προέδρου της ΕΕΔΑ Μαρίας Γαβουνέλη στη διαδικτυακή εκδήλωση που συνδιοργάνωσαν το Delphi Economic Forum και η «Fight Impunity» με θέμα την αντιμετώπιση της ατιμωρησίας (12 Ιουλίου 2021)



Η Πρόεδρος της ΕΕΔΑ συμμετείχε με εισήγηση στη διαδικτυακή εκδήλωση που συνδιοργάνωσαν, στις 12 Ιουλίου 2021, το Delphi Economic Forum και η «Fight Impunity» με θέμα την αντιμετώπιση της ατιμωρησίας.

Χαιρετισμός του Υπεύθυνου Επικοινωνίας της ΕΕΔΑ Διονύση Γιακουμέλου στο διήμερο Συνέδριο που διοργάνωσε το ΕΚΔΔΑ με θέμα: «ΕΣΔΔΑ: Αναβάθμιση και Αναπροσανατολισμός των Δεξιοτήτων στο Σύγχρονο Επιτελικό Κράτος» (15-16 Ιουλίου 2021)



Ο Υπεύθυνος για θέματα επικοινωνίας της ΕΕΔΑ Διονύσης Γιακουμέλος συμμετείχε στο διήμερο Συνέδριο που διοργάνωσε το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ) με θέμα: «ΕΣΔΔΑ: Αναβάθμιση και Αναπροσανατολισμός των Δεξιοτήτων στο Σύγχρονο Επιτελικό Κράτος», στην Αθήνα στις 15 -16 Ιουλίου 2021, κάνοντας μια σύντομη παρουσίαση της κοινής πρωτοβουλίας της ΕΕΔΑ και της Ένωσης Αποφοίτων της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΝΑΠ ΕΣΔΔΑ) για τη συνδιοργάνωση του Α' Κύκλου Σεμιναρίων με θέμα την καταπολέμηση των διακρίσεων στη Δημόσια Διοίκηση.

Εισήγηση της Συντονίστριας του Επιστημονικού Προσωπικού της ΕΕΔΑ Ρωξάνης Φράγκου στο 6ο Διεθνές Θερινό Σχολείο του Εργαστηρίου Μελέτης Ιατρικού Δικαίου και Βιοηθικής του ΑΠΘ (16 Ιουλίου 2021)



Η Συντονίστρια του Επιστημονικού Προσωπικού της ΕΕΔΑ Ρωξάνη Φράγκου συμμετείχε με εισήγηση στο 6ο Διεθνές Θερινό Σχολείο του Εργαστηρίου Μελέτης Ιατρικού Δικαίου και Βιοηθικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), το οποίο πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη από τις 11 έως τις 17 Ιουλίου 2021 με θέμα «Autonomy and health care in the (post) pandemic era». Η εισήγηση της Συντονίστριας της ΕΕΔΑ αφορούσε στις ανισότητες στο σύστημα υγείας την εποχή της πανδημίας.

Εισήγηση της Προέδρου της ΕΕΔΑ Μαρίας Γαβουνέλη στη διαδικτυακή εκδήλωση της Βρετανικής Πρεσβείας και του WWF για την κλιματική νομοθεσία στην Ελλάδα (20 Ιουλίου 2021)



Η Πρόεδρος της ΕΕΔΑ Μαρία Γαβουνέλη συμμετείχε με εισήγηση στη διαδικτυακή εκδήλωση που συνδιοργάνωσαν, στις 20 Ιουλίου 2021, η Βρετανική Πρεσβεία στην Αθήνα και η WWF με θέμα: Introducing a Climate Law in Greece: Towards a zero emissions climate resilient future.

Εισήγηση της Προέδρου της ΕΕΔΑ Μαρίας Γαβουνέλη στο 4ο Φεστιβάλ Humanlinks (12 Σεπτεμβρίου 2021)

Η Πρόεδρος της ΕΕΔΑ Μαρία Γαβουνέλη συμμετείχε με εισήγηση με τίτλο «Το περιβάλλον ως ανθρώπινο δικαίωμα» στο 4ο Φεστιβάλ της οργάνωσης Humanlinks, το οποίο πραγματοποιήθηκε στις 12 Σεπτεμβρίου 2021.

Εισήγηση της Προέδρου της ΕΕΔΑ στην εκδήλωση του ΕΣΠΑ στην 85η ΔΕΘ (13 Σεπτεμβρίου 2021)



Η Πρόεδρος της ΕΕΔΑ Μαρία Γαβουνέλη συμμετείχε με εισήγησή της στην εκδήλωση του ΕΣΠΑ στην 85η ΔΕΘ με θέμα: «ΕΚΤ+ και κοινωνική ένταξη: Επενδύοντας σε ανθεκτικές και ευημερούσες κοινωνίες», που πραγματοποιήθηκε στις 13 Σεπτεμβρίου 2021.

Εισήγηση της Προέδρου της ΕΕΔΑ Μαρίας Γαβουνέλη στην Ημερίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης για την εφαρμογή του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (20 Οκτωβρίου 2021)



Η Πρόεδρος της ΕΕΔΑ Μαρία Γαβουνέλη συμμετείχε με εισήγηση με τίτλο: «Η εφαρμογή του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τα Κράτη Μέλη» στην Ημερίδα που διοργάνωσε το Υπουργείο Δικαιοσύνης, στις 20 Οκτωβρίου 2021, στο πλαίσιο της «Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης».

Εισήγηση του Α' Αντιπροέδρου της ΕΕΔΑ Γιάννη Ιωαννίδη στο 1ο Διεθνές Συνέδριο Μοντέλου Ηνωμένων Εθνών Λείριον (29 Οκτωβρίου 2021)

Ο Α' Αντιπρόεδρος της ΕΕΔΑ Γιάννης Ιωαννίδης συμμετείχε με εισήγηση στο 1ο Διεθνές Συνέδριο Μοντέλου Ηνωμένων Εθνών Λείριον, με θέμα Ατομικές Ελευθερίες στη Σύγχρονη Εποχή. Δικαιώματα του Ανθρώπου κατά τη διάρκεια Κρίσεων Δημόσιας Υγείας που πραγματοποιήθηκε στις 29-31 Οκτωβρίου 2021.



Χαιρετισμός της Προέδρου της ΕΕΔΑ Μαρίας Γαβουνέλη στην εκδήλωση για τη Διεθνή Ημέρα Τράνς Μνήμης (19 Νοεμβρίου 2021)

Η Πρόεδρος της ΕΕΔΑ Μαρία Γαβουνέλη απεύθυνε χαιρετισμό στην εκδήλωση του Σωματείου Υποστήριξης Διεμφυλικών (ΣΥΔ) για τη Διεθνή Ημέρα Τρανς Μνήμης, η οποία διοργανώθηκε στις 19 Νοεμβρίου 2021.

Συνδιοργάνωση του 3ου Φόρουμ Θεσσαλονίκης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στην Ελλάδα και την Ευρώπη, με θέμα «Τα δικαιώματα των ανθρώπων με αναπηρία σε νομική και κοινωνική αναζήτηση» (25-26 Νοεμβρίου 2021)



Το Κέντρο του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) για τον Ευρωπαϊκό Νομικό Πολιτισμό (ΚΕΝΟΠ) και η ΕΕΔΑ, σε συνεργασία με την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, το Δήμο Θεσσαλονίκης και το Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης, συνδιοργάνωσαν το 3ο ετήσιο Φόρουμ της Θεσσαλονίκης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, στις 25 και 26 Νοεμβρίου 2021. Η διήμερη αυτή δημόσια εκδήλωση ήταν αφιερωμένη στα δικαιώματα των ανθρώπων με αναπηρία και σκοπός της ήταν να θέσει σε δημόσια συζήτηση την κατάσταση των ανθρώπων με αναπηρία μέσα στην κοινωνία και στο νομικό εποικοδόμημα. Από την ΕΕΔΑ στο Φόρουμ συμμετείχαν η Πρόεδρος της Μαρία Γαβουνέλη, η Β' Αντιπρόεδρος Έλλη Βαρχαλαμά, το Μέλος της ΕΕΔΑ και Πρόεδρος της ΕΣΑμεΑ Γιάννης Βαρδακαστάνης, το μέλος της ΕΕΔΑ και Οργανωτικός Γραμματέας της ΕΣΑμεΑ Γιάννης Λυμβαίος και η Επιστημονική Συνεργάτιδα της ΕΕΔΑ Κατερίνα Χαροκόπου.

Εισήγηση της Προέδρου της ΕΕΔΑ Μαρίας Γαβουνέλη στην εκδήλωση της ΕΣΑμεΑ για την Παγκόσμια Ημέρα Δικαιωμάτων ΑμεΑ (3 Νοεμβρίου 2021)



Η Πρόεδρος της ΕΕΔΑ Μαρία Γαβουνέλη συμμετείχε με εισήγηση στη διαδικτυακή εκδήλωση της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ) με αφορμή την 3η Δεκέμβρη, Εθνική και Παγκόσμια Ημέρα για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, η ΕΣΑμεΑ παρουσίασε την έρευνα με τίτλο «Στάσεις και τις Αντιλήψεις για την Αναπηρία στην Ελλάδα και τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, Χρόνιες Παθήσεις και των Οικογενειών τους», που πραγματοποιήθηκε από την GPO, σε συνεργασία με το Παρατηρητήριο Θεμάτων Αναπηρίας της ΕΣΑμεΑ και το ΙΝ-ΕΣΑμεΑ.

Εισήγηση της Προέδρου της ΕΕΔΑ Μαρίας Γαβουνέλη σε Ημερίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης με τίτλο «Κοινωνία χωρίς ρατσισμό, Κοινωνία με Μέλλον» (16 Δεκεμβρίου 2021)



Η Πρόεδρος της ΕΕΔΑ Μαρία Γαβουνέλη συμμετείχε με εισήγησή της με θέμα την καταπολέμηση των διακρίσεων σε ημερίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης με τίτλο «Κοινωνία χωρίς ρατσισμό, Κοινωνία με Μέλλον», η οποία πραγματοποιήθηκε στις 16 Δεκεμβρίου 2021, στο πλαίσιο του έργου με τίτλο «Ανάπτυξη ολοκληρωμένης στρατηγικής κατά του ρατσισμού, της μισαλλοδοξίας και των εγκλημάτων μίσους» που συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Rights, Equality and Citizenship 2014-2020 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και υλοποιείται σε συνεργασία με τη Βουλή των Ελλήνων και το Κέντρο Πολιτικών Ερευνών του Παντείου Πανεπιστημίου.

Δελτία Τύπου

Δελτίο Τύπου: Η ΕΕΔΑ για τη Διεθνή Ημέρα των Ρομά.
Ισότιμη πρόσβαση των Ρομά στην κοινωνία και την οικονομία
(8 Απριλίου 2021)

Δελτίο Τύπου: Η ΕΕΔΑ για την Παγκόσμια Ημέρα για το Περιβάλλον 2021
(4 Ιουνίου 2021)

Δελτίο Τύπου: Η ΕΕΔΑ για την Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων 2021
(20 Ιουνίου 2021)

Δελτίο Τύπου: Ένα χρόνο μετά την καταδικαστική απόφαση της Χρυσής Αυγής η ΕΕΔΑ καλεί την ελληνική Πολιτεία σε επαγρύπνηση
(12 Οκτωβρίου 2021)

Δελτίο Τύπου: Η ΕΕΔΑ για την Παγκόσμια Ημέρα για την Εξάλειψη της βίας κατά των Γυναικών (25 Νοεμβρίου 2021)

Δελτίο Τύπου: Η ΕΕΔΑ για την Παγκόσμια Ημέρα για τα Άτομα με Αναπηρία
(3 Νοεμβρίου 2021)

Δελτίο Τύπου με αφορμή την απόφαση της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ στην υπόθεση του Λάζαρου Πετρομελίδη για τους Αντιρρησίες Συνείδησης
(16 Δεκεμβρίου 2021)

Συνεντεύξεις - Άρθρα

Άρθρο της Προέδρου της ΕΕΔΑ, Μαρίας Γαβουνέλη «Η ΕΕΔΑ μπροστά στο μέλλον», Καθημερινή (23 Ιανουαρίου 2021)

Παρέμβαση της Προέδρου της ΕΕΔΑ, Μαρίας Γαβουνέλη, στο Α' Πρόγραμμα του Ραδιοφώνου της ΕΡΤ με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Κοινωνικής Δικαιοσύνης. Επιμέλεια εκπομπής: Ιωάννα Νιαώτη, δημοσιογράφος (20 Φεβρουαρίου 2021)

Συνέντευξη της Συντονίστριας του επιστημονικού προσωπικού Ρωξάνης Φράγκου στην τηλεοπτική εκπομπή Αστυνομία και Κοινωνία του Σταθμού Blue Sky, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Μηδενικών Διακρίσεων με θέμα «Κτίζοντας γέφυρες: Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και καταπολέμηση των διακρίσεων» (1η Μαρτίου 2021)

Ραδιοφωνική συνάντηση των δύο Αντιπροέδρων της ΕΕΔΑ, Γιάννη Ιωαννίδη και Έλλης Βαρχαλαμά, στην εκπομπή Δικαιώματα στα FM (Αθήνα 9,84) της Ελληνικής Ένωσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΛΕΔΑ) για να συζητήσουν για το υπό διαβούλευση εργασιακό νομοσχέδιο (30 Μαΐου 2021)

Συνέντευξη της Προέδρου της ΕΕΔΑ Μαρίας Γαβουνέλη στη Εφημερίδα «The Guardian» για το θέμα της ενδοοικογενειακής βίας (9 Νοεμβρίου 2021)

Εκπαίδευση στα Δικαιώματα του Ανθρώπου

Δυνάμει της αποστολής που της έχει αναθέσει ο Έλληνας νομοθέτης σχετικά με την καλλιέργεια του σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού συστήματος και την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης και των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης σε θέματα σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου (άρθρο 12 (στ) και (ι) του ν. 4780/2021), η ΕΕΔΑ υπενθυμίζει ότι η εκπαίδευση στα δικαιώματα του ανθρώπου συνιστά από μόνη της θεμελιώδες δικαίωμα του ανθρώπου, από το οποίο απορρέει η υποχρέωση, αφενός, των ΕΘΑΔ, αφετέρου, άλλων δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων που δραστηριοποιούνται στο πεδίο των δικαιωμάτων του ανθρώπου να αναπτύσσουν συγκεκριμένα εκπαιδευτικά προγράμματα και δραστηριότητες που εστιάζουν στην προώθηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Για όλους αυτούς τους λόγους, άλλωστε, η εκπαίδευση στα δικαιώματα του ανθρώπου έχει συμπεριληφθεί στο σκληρό πυρήνα της αποστολής της ΕΕΔΑ.

Πιο συγκεκριμένα, αναγνωρίζοντας ότι απώτερος σκοπός της εκπαίδευσης στα δικαιώματα του ανθρώπου είναι η εισαγωγή και ενσωμάτωση των διεθνών προτύπων και πρακτικών σχετικά με τα δικαιώματα του ανθρώπου στην καθημερινότητα των ανθρώπων, η ΕΕΔΑ ανέλαβε, κατά το 2021, τις ακόλουθες πρωτοβουλίες στον τομέα της εκπαίδευσης στα δικαιώματα του ανθρώπου:

Ετήσιος Κύκλος (Ανοικτών) Σεμιναρίων με θέμα «Τα Δικαιώματα του Ανθρώπου στη (μετα) επιδημική εποχή: προκλήσεις και επιστροφή στην “κανονικότητα”» (Γ' Κύκλος, Φεβρουάριος - Ιούνιος 2021)

Ο Γ' Κύκλος (Ανοικτών) Σεμιναρίων της ΕΕΔΑ με θέμα: «Τα Δικαιώματα του Ανθρώπου στη (μετα) επιδημική εποχή: προκλήσεις και επιστροφή στην ‘κανονικότητα’» πραγματοποιήθηκαν διαδικτυακά από τις 8 Φεβρουαρίου έως τις 28 Ιουνίου 2021. Τα εκπαιδευτικά σεμινάρια κάλυψαν μεγάλο εύρος κρίσιμων θεμάτων που άπτονται των δικαιωμάτων του ανθρώπου και απευθύνονται στο ευρύτερο κοινό: προπτυχιακούς ή μεταπτυχιακούς φοιτητές όλων των Σχολών Θετικών και Θεωρητικών Επιστημών, αλλά και επαγγελματίες δικηγόρους, δικαστές, εκπαιδευτικούς, κοινωνικούς λειτουργούς, υπαλλήλους κ.ά.



Συνδιοργάνωση με την ΕΝΑΠ-ΕΣΔΔΑ του Α' Κύκλου Σεμιναρίων με θέμα
«Δημόσια Διοίκηση και Ευάλωτες Ομάδες» (Σεπτέμβριος - Δεκέμβριος 2021)

Η ΕΕΔΑ συνδιοργάνωσε με την Ένωση Αποφοίτων της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΝΑΠ - ΕΣΔΔΑ) τον Α΄ Κύκλο Σεμιναρίων με θέμα «Δημόσια Διοίκηση και Ευάλωτες Ομάδες», τα οποία πραγματοποιήθηκαν διαδικτυακά από τις 22 Σεπτεμβρίου έως τις 22 Δεκεμβρίου 2021 και απευθύνονταν σε απόφοιτους/ες της ΕΣΔΔΑ.



Συνδιοργάνωση με το Ειρηνοδικείο Αθηνών του Α' Κύκλου Σεμιναρίων
με θέμα τη Νομική Αναγνώριση Ταυτότητας Φύλου (9-10 Δεκεμβρίου 2021)



Η ΕΕΔΑ συνδιοργάνωσε με το Ειρηνοδικείο Αθηνών τον Α΄ Κύκλο εξατομικευμένων επιμορφωτικών σεμιναρίων με θέμα τη Νομική Αναγνώριση Ταυτότητας Φύλου, τα οποία πραγματοποιήθηκαν διαδικτυακά στις 9 και 10 Δεκεμβρίου 2021 και απευθύνονταν ειδικά στους Ειρηνοδίκες του Ειρηνοδικείου Αθηνών, που καλούνται να αντιμετωπίσουν ζητήματα σχετικά με τα δικαιώματα και τις ανάγκες των τρανς προσώπων στην πράξη με πλήρη σεβασμό στη διαφορετικότητα και την ισότητα πρόσβαση όλων στην απόλαυση των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Εκπαίδευση σε επαγγελματίες

Η ΕΕΔΑ πραγματοποιεί εκπαιδεύσεις υψηλού επιπέδου προσαρμοσμένες στις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε επαγγελματικής ομάδας. Στο πλαίσιο αυτό, έχει καθιερώσει Κύκλους Σεμιναρίων για Εισαγγελικούς Λειτουργούς, ενώ συμμετέχει συστηματικά σε εκπαιδευτικές δράσεις για δικηγόρους.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕΔΑ συμμετείχε στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα 2020-2021 της Σχολής Αξιοματικών της Ελληνικής Αστυνομίας με διάλεξη με θέμα «Ο ρόλος της ΕΕΔΑ και η διεθνής διάσταση της ενδοοικογενειακής βίας». Το πρώτο Σεμινάριο πραγματοποιήσαν από κοινού η Συντονίστρια του Προσωπικού Ρωξάνη Φράγκου και η Επιστημονική Συνεργάτιδα Κατερίνα Χαροκόπου στις 8 Ιουνίου 2021. Το δεύτερο και τελευταίο έλαβε χώρα στις 5 Οκτωβρίου 2021 με εισηγήτρια την Επιστημονική Συνεργάτιδα Κατερίνα Χαροκόπου.

Εκπαίδευση σε σχολεία



Η ΕΕΔΑ αναπτύσσει με φιλικό και κατανοητό προς τα παιδιά τρόπο, ζητήματα που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη λειτουργία της ΕΕΔΑ. Τα τελευταία χρόνια, η ΕΕΔΑ παρείχε εκπαίδευση σχετικά με την ιστορική εξέλιξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την κατοχύρωση των δικαιωμάτων του παιδιού, το δικαίωμα στην εκπαίδευση, τα δικαιώματα των γυναικών, το σεβασμό και τη διεκδίκηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων καθώς και θέματα σχετικά με τον ρατσισμό και τη μισαλλοδοξία.

Συζήτηση με τις μαθήτριες και τους μαθητές του ΕΠΑΛ Αχαρνών σχετικά με θέματα που αφορούν στην προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου (Μάιος 2021)

Το επιστημονικό προσωπικό της ΕΕΔΑ, Εύα Τζαβαλά, Ρωξάνη Φράγκου και Κατερίνα Χαροκόπου, συνάντησαν τους μαθητές και τις μαθήτριες του Επαγγελματικού Λυκείου Αχαρνών στις 10 Μαΐου 2021 και συζήτησαν μαζί τους, αφενός, για το έργο και τη λειτουργία της ΕΕΔΑ, αφετέρου, για ειδικότερα ζητήματα που αφορούν στην προστασία των δικαιωμάτων του αν-

θρώπου, όπως το προσφυγικό ζήτημα και οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα παιδιά πιο ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, μεταξύ των οποίων τα παιδιά ρομά ή τα παιδιά με αναπηρίες.

Συζήτηση με τις μαθήτριες και τους μαθητές Γυμνασίου της Ερασμείου
Ελληνογερμανικής Σχολής με θέμα «Τα δικαιώματα των παιδιών στις μέρες μας»
(20 Νοεμβρίου 2021)



Η Επιστημονική Συνεργάτιδα της ΕΕΔΑ Κατερίνα Χαροκόπου συζήτησε με τις μαθήτριες και τους μαθητές Γυμνασίου της Ερασμείου Ελληνογερμανικής Σχολής, που συμμετέχουν στην ομάδα εθελοντισμού «ΣΥΝ-ΔΡΩ», σχετικά με τα δικαιώματα των παιδιών στις μέρες μας, με αφορμή την 20η Νοεμβρίου, Παγκόσμια Ημέρα για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

Συζήτηση με τις μαθήτριες και τους μαθητές Λυκείου της Ερασμείου Ελληνογερμανικής
Σχολής με θέμα «Ανθρώπινα δικαιώματα προσφύγων και μεταναστών στην Ευρωπαϊκή
Ένωση του εικοστού πρώτου αιώνα» (6 Δεκεμβρίου 2021)

Η Ανταποκρινόμενη σε πρόσκληση της Ομάδας UNESCO της Ερασμείου Ελληνογερμανικής Σχολής η ΕΕΔΑ συμμετείχε σε μια εποικοδομητική συζήτηση με τις μαθήτριες και τους μαθητές Λυκείου, με θέμα «Ανθρώπινα δικαιώματα προσφύγων και μεταναστών στην Ευρωπαϊκή Ένωση του εικοστού πρώτου αιώνα». Τη συζήτηση συντόνισε η Επιστημονική Συνεργάτιδα της ΕΕΔΑ Εύα Τζαβαλά.

Εκπαίδευση σε Φοιτητές ΑΕΙ

Η ΕΕΔΑ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της για την προώθηση και εκπαίδευση στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ανταποκρίνεται σταθερά σε προτάσεις για εισηγήσεις σε συνέδρια, σεμινάρια και μαθήματα που απευθύνονται σε φοιτητές ΑΕΙ και αφορούν την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕΔΑ συμμετείχε στις ακόλουθες δράσεις:

Χαιρετισμός της Επιστημονικής Συνεργάτιδας Εύας Τζαβαλά
στο Διαδικτυακό Συνέδριο της ELSA Komotini (3 Μαρτίου 2021)

Η Επιστημονική Συνεργάτιδα της ΕΕΔΑ Εύα Τζαβαλά απεύθυνε χαιρετισμό στο Διαδικτυακό Συνέδριο της ELSA Komotini το οποίο πραγματοποιήθηκε 3-7 Μαρτίου 2021 με θέμα Προσφυγικό και Μεταναστευτικό Δίκαιο.

Εισήγηση της Επιστημονικής Συνεργάτιδας της ΕΕΔΑ Κατερίνας Χαροκόπου
σε διήμερο συνέδριο της ELSA Athens (28-29 Μαΐου 2021)

Η Επιστημονική Συνεργάτιδα της ΕΕΔΑ Κατερίνα Χαροκόπου συμμετείχε με εισήγηση με τίτλο «Προστασία των θυμάτων εγκληματικών πράξεων στην ΕΕ», στο διήμερο συνέδριο ποινικού δικαίου της ELSA Athens με θέμα «Σύγχρονες Προκλήσεις της Διεθνούς και Ευρωπαϊκής δικαιοσύνης» που πραγματοποιήθηκε στις 28 και 29 Μαΐου 2021.

Έρευνα στα Δικαιώματα του Ανθρώπου

Η ΕΕΔΑ, εκπληρώνοντας την κατά το νόμο αποστολή της να προωθεί την έρευνα σε θέματα σχετικά με ζητήματα προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου, έχει υπογράψει Πρωτόκολλα Συνεργασίας με δέκα πανεπιστημιακές Σχολές και Τμήματα, με σκοπό την εδραίωση και ενίσχυση της μεταξύ τους συνεργασίας τόσο σε θέματα έρευνας όσο και σε θέματα εκπαίδευσης. Η συνεργασία αυτή αποτελεί ένα πολύ σημαντικό βήμα για την επίσημη πλέον συνέργεια των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Χώρας με την ΕΕΔΑ με σκοπό την εκπλήρωση της αποστολής της, και πιο συγκεκριμένα τη συνεισφορά τους κατά την έρευνα και τεκμηρίωση των συστάσεων, προτάσεων, μελετών, εκθέσεων ή και γνωμοδοτήσεων που εκπονεί και υποβάλλει σχετικά με την κατάσταση των δικαιωμάτων του ανθρώπου στη Χώρα. Θεσμοθετείται, επίσης, κατά τρόπο μόνιμο η δυνατότητα πρακτικής άσκησης φοιτητών και φοιτητριών στην ΕΕΔΑ με την ανάθεση εξειδικευμένου έργου.

Έως και το 2021 είχαν υπογραφεί διμερή Πρωτόκολλα Συνεργασίας με (κατά χρονολογική σειρά):

- τη Νομική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
- τη Νομική Σχολή του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης
- το Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης και Πολιτικής Επιστήμης του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης
- το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
- το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών
- τη Νομική Σχολή του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

- το Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού του Παντείου Πανεπιστημίου
- το Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου
- το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Κρήτης
- τη Σχολή Επιστημών Οικονομίας και Δημόσιας Διοίκησης του Παντείου Πανεπιστημίου.

Επιπλέον η ΕΕΔΑ συνεργάζεται ειδικότερα με το Κέντρο για τον Ευρωπαϊκό Νομικό Πολιτισμό» (ΚΕΝΟΠ) του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, το Δήμο Θεσσαλονίκης, τη Νομική Σχολή του ΑΠΘ και τον Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης για τη συνδιοργάνωση του Φόρουμ Θεσσαλονίκης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

2021 ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ (Ε.Ε.Δ.Α.)

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΗΣ ΕΕΔΑ



Χρηματοδότηση

Η ΕΕΔΑ χρηματοδοτείται για τις λειτουργικές της δαπάνες και τη μισθοδοσία της από τον κρατικό προϋπολογισμό, καθώς επίσης και από άλλες πηγές χρηματοδότησης, εφόσον γίνουν αποδεκτές από την Ολομέλεια της ΕΕΔΑ. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 17 του Νόμου 4780/2021, «1. [η] ΕΕΔΑ διαθέτει οικονομική αυτοτέλεια. Λαμβάνει επιχορήγηση από τον κρατικό προϋπολογισμό, η οποία εγγράφεται σε διακριτό αναλυτικό λογαριασμό εξόδου στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών. Χρηματοδοτήσεις από άλλες πηγές είναι δυνατές, εφόσον γίνουν αποδεκτές από την Ολομέλεια της ΕΕΔΑ. Η διάθεση των πιστώσεων και η ανάληψη των αντίστοιχων δαπανών γίνονται από τον Πρόεδρο της ΕΕΔΑ, ως κύριο διατάκτη. Η ΕΕΔΑ, με απόφαση του Προέδρου της, μπορεί να ανοίγει απλό τραπεζικό λογαριασμό, στον οποίο μεταφέρονται οι πιστώσεις από τα προγράμματα της παρ. 3 και από άλλους πόρους. 2. Η ΕΕΔΑ καταρτίζει δικό της προϋπολογισμό που συντάσσεται με ευθύνη του Προέδρου της, χωρίς να απαιτείται σύμπραξη άλλου οργάνου. Ο προϋπολογισμός καταρτίζεται σε ετήσια βάση και υποβάλλεται απευθείας στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο Δημόσιο Λογιστικό».

Για το έτος 2021, οι πιστώσεις που εγγράφηκαν στον ειδικό φορέα 1023-609-0000000 της ΕΕΔΑ ήταν συνολικού ύψους 294.000 ευρώ.

2021 ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ (Ε.Ε.Δ.Α.)

Η ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΕΕΔΑ



Νόμος της ΕΕΔΑ

Η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ) ιδρύθηκε με τον [ν. 2667/1998](#), ως το ανεξάρτητο συμβουλευτικό όργανο της Πολιτείας κατ' εφαρμογή των [Αρχών των Παρισιών](#), που υιοθέτησε η [Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ](#) με την απόφασή της 48/134 «Εθνικοί Θεσμοί για την προώθηση και την προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων» (ΕΘΑΔ) της 20ης Δεκεμβρίου 1993 και αποτελεί τον Εθνικό Θεσμό Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στη Χώρα.

Η ιδρυτική νομοθεσία της ΕΕΔΑ τροποποιήθηκε με τον ν. 4780/2021 «Εθνική Αρχή Προσβασιμότητας, Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής και Τεχνοηθικής» (ΦΕΚ 30/Α΄/28.2.2021), οι διατάξεις του οποίου διέπουν πλέον τη λειτουργία της ΕΕΔΑ. Με τον ν. 4780/2021 η ΕΕΔΑ απέκτησε νομική προσωπικότητα, λειτουργική ανεξαρτησία και διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια.

